

I

(Lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset)

ASETUKSET

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) 2017/1938,**annettu 25 päivänä lokakuuta 2017,****toimista kaasun toimitusvarmuuden turvaamiseksi ja asetuksen (EU) N:o 994/2010 kumoamisesta****(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 194 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

ovat kuulleet alueiden komiteaa,

noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä ⁽²⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Maakaasu, jäljempänä 'kaasu', on edelleen olennainen osa Euroopan unionin energiahuoltoa. Suuri osa kyseisestä kaasusta tuodaan unioniin sen ulkopuolisista maista.
- (2) Merkittävä häiriö unionin kaasunsaannissa voi vaikuttaa kaikkiin jäsenvaltioihin, unioniin ja Ateenassa 25 päivänä lokakuuta 2005 allekirjoitetun energiayhteisön perustamissopimuksen sopimuspuoliin. Se voi myös vahingoittaa vakavasti unionin taloutta ja sillä voi olla vakavia sosiaalisia seurauksia erityisesti heikommassa asemassa oleville asiakasryhmille.
- (3) Tällä asetuksella pyritään varmistamaan, että toteutetaan kaikki tarvittavat toimenpiteet kaasun keskeytymättömän saannin varmistamiseksi kaikkialla unionissa erityisesti suojatuille asiakkaille vaikeiden ilmasto-olojen tai kaasun toimitushäiriöiden varalta. Nämä tavoitteet olisi saavutettava kustannustehokkaimpien toimien avulla ja siten, ettei vääristetä kaasumarkkinoita.

⁽¹⁾ EUVL C 487, 28.12.2016, s. 70.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 12. syyskuuta 2017 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 9. lokakuuta 2017.

- (4) Unionin lainsäädännöllä, eritoten Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2009/72/EY ⁽¹⁾, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2009/73/EY ⁽²⁾, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 713/2009 ⁽³⁾, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 714/2009 ⁽⁴⁾, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 715/2009 ⁽⁵⁾ ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 994/2010 ⁽⁶⁾ on jo ollut merkittävä positiivinen vaikutus kaasun toimitusvarmuuden turvaamiseen unionissa sekä ennaltavarautumisen että vaikutusten lieventämisen kannalta. Jäsenvaltiot ovat paremmin valmistautuneita kaasuntoimituskriisiin nyt, kun niiden on laadittava ennaltaehkäisy suunnitelmat ja hätäsuunnitelmat, ja ne ovat nyt myös paremmin suojattuja, kun niiden on täytettävä erinäisiä infrastruktuurikapasiteettiin ja kaasun toimitukseen liittyviä velvoitteita. Komission lokakuussa 2014 toimittamassa kertomuksessa asetuksen (EU) N:o 994/2010 täytäntöönpanosta tuotiin kuitenkin esiin alueita, joilla voitaisiin entisestään vahvistaa kaasun toimitusvarmuutta unionissa tekemällä kyseiseen asetukseen parannuksia.
- (5) Komission 16 päivänä lokakuuta 2014 antamassa tiedonannossa Euroopan kaasujärjestelmän lyhyen aikavälin häiriönsietokyvystä analysoitiin vaikutuksia, joita syntyisi, jos Venäjältä tulevat kaasun toimitukset loppuisivat osittain tai kokonaan, ja tultiin siihen tulokseen, että puhtaasti kansalliset toimintamallit, joiden soveltamisala on lähtökohtaisesti kapea, eivät ole kovinkaan tehokkaita vakavan häiriön sattuessa. Stressitestillä osoitettiin, kuinka jäsenvaltioiden keskinäisen yhteistyön lisäämiseen perustuvalla toimintatavalla voitaisiin merkittävästi vähentää mahdollisten erittäin vakavien häiriöiden vaikutuksia kaikkein haavoittuvimmissa jäsenvaltioissa.
- (6) Energiaturvallisuus on yksi energiaunionistrategian tavoitteista, kuten esitetään 25 päivänä helmikuuta 2015 annetussa komission tiedonannossa ”Joustavaa energiaunionia ja tulevaisuuteen suuntautuvaa ilmastonmuutospolitiikkaa koskeva puitestategia”, jossa korostettiin ”energiatehokkuus etusijalle” -periaatetta sekä tarvetta panna unionin nykyinen energialainsäädäntö kaikilta osin täytäntöön. Tiedonannossa tähdennettiin, että energiaunioni pohjautuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 194 artiklassa vahvistettuun yhteisvastuuseen sekä luottamukseen, jotka ovat energiaturvallisuuden kannalta välttämättömiä. Tällä asetuksella on tarkoitus vahvistaa jäsenvaltioiden keskinäistä yhteisvastuuta ja luottamusta ja ottaa käyttöön tarvittavat toimenpiteet kyseisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Kun komissio arvioi jäsenvaltioiden laatimia ennaltaehkäisy suunnitelmia ja hätäsuunnitelmia, sen olisi voitava myös kiinnittää jäsenvaltioiden huomio energiaunionin tavoitteisiin.
- (7) Hyvin toimivat kaasun sisämarkkinat takaavat parhaiten kaasun toimitusvarmuuden kaikkialla unionissa ja auttavat parhaiten vähentämään yksittäisten jäsenvaltioiden alttiutta kaasun toimitushäiriöiden haitallisille vaikutuksille. Jos tietyn jäsenvaltion kaasun toimitusvarmuus on uhattuna, on olemassa riski, että kyseisen jäsenvaltion yksipuolisesti määrittelemät toimenpiteet voivat vaarantaa kaasun sisämarkkinoiden asianmukaisen toiminnan ja haitata kaasun toimituksia muiden jäsenvaltioiden asiakkaille. Jotta kaasun sisämarkkinat voisivat toimia myös kaasunsaannin vaikeutuessa, on säädettävä yhteisvastuusta ja koordinaatiosta toimituskatkosten varalta, koskien sekä ennaltaehkäiseviä toimia että tosiasiallisten kaasun toimitushäiriöiden johdosta toteutettavia toimia.
- (8) Aidosti yhteenliitetyt energian sisämarkkinat, joilla on useita tulopisteitä ja vastakkaisvirtoja, voidaan luoda vain yhdistämällä markkinoiden kaasuverkot täysin toisiinsa, rakentamalla nesteytetyn maakaasun (LNG) terminaaleja unionin eteläisille ja itäisille alueille, rakentamalla valmiiksi pohjoisen ja etelän välinen sekä eteläinen kaasukäytävä ja kehittämällä edelleen kotimaista tuotantoa. Siksi on kehitettävä entistä nopeammin yhteenliittäjä ja hankkeita, joiden tavoitteena on monipuolistaa toimituslähteitä energiaturvallisuusstrategiassa jo kirjatulla tavalla.
- (9) Tähän mennessä ei ole täysin hyödynnetty alueellisen yhteistyön kautta toteutettaviin tehokkaampiin ja edullisempiin toimenpiteisiin liittyvää potentiaalia. Tämä ei liity ainoastaan kansallisten lieventämistoimien parempaan koordinointiin hätätilanteissa vaan myös kansallisiin ennaltaehkäiseviin toimenpiteisiin, kuten kansalliseen varastointiin tai nesteytettyyn maakaasuun liittyviin toimiin, jotka voivat unionin tietyillä alueilla olla strategisesti merkittäviä.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/72/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/54/EY kumoamisesta (EUVL L 211, 14.8.2009, s. 55).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/73/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, maakaasun sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/55/EY kumoamisesta (EUVL L 211, 14.8.2009, s. 94).

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 713/2009, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, energia-alan sääntelyviranomaisen yhteistyöviraston perustamisesta (EUVL L 211, 14.8.2009, s. 1).

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 714/2009, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, verkkoon pääsyä koskevista edellytyksistä rajat ylittävissä sähkön kaupassa ja asetuksen (EY) N:o 1228/2003 kumoamisesta (EUVL L 211, 14.8.2009, s. 15).

⁽⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 715/2009, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, maakaasunsiirtoverkkoihin pääsyä koskevista edellytyksistä ja asetuksen (EY) N:o 1775/2005 kumoamisesta (EUVL L 211, 14.8.2009, s. 36).

⁽⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 994/2010, annettu 20 päivänä lokakuuta 2010, toimista kaasunsaannin turvaamiseksi ja neuvoston direktiivin 2004/67/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 12.11.2010, s. 1).

- (10) Yhteisvastuun hengessä toteutettavan alueellisen yhteistyön, jossa ovat mukana sekä viranomaiset että maakaasualan yritykset, olisi oltava tämän asetuksen ohjaava periaate, jotta voidaan lieventää tunnistettuja riskejä ja optimoida koordinoitujen toimenpiteiden edut sekä panna täytäntöön unionin kuluttajien kannalta kustannus-tehokkaimpia toimenpiteitä. Alueellista yhteistyötä olisi asteittain täydennettävä vankemmalla unionin näkökulmalla, jolla mahdollistetaan turvautuminen kaikkiin kaasun sisämarkkinoilla saatavilla oleviin varantoihin ja välineisiin. Unionin tasolla tehtävä arviointi hätätilanteessa käytettävistä toimituskäytävistä olisi sisällytettävä alueelliseen yhteistyöhön.
- (11) Riskiperusteinen lähestymistapa, jonka pohjalta arvioidaan toimitusvarmuutta ja määritetään ennalta ehkäiseviä toimia ja vaikutusten lieventämiseksi toteutettavia toimia, mahdollistaa toimien koordinoinnin, ja sen avulla saadaan toimenpiteiden tehokkuuteen ja resurssien optimointiin liittyviä merkittäviä etuja. Tämä koskee erityisesti toimia, joilla on tarkoitus taata suojatuille asiakkaille jatkuva toimitus erittäin haastavissa olosuhteissa, sekä toimia, joilla lievennetään hätätilanteen vaikutuksia. Riskiryhmissä yhteisesti tehtävällä korreloivien riskien arvioinnilla, joka on kattavampi ja tarkempi, varmistetaan, että jäsenvaltiot ovat paremmin valmistautuneita kriiseihin. Lisäksi koordinoitua ja ennalta sovitulla toimitusvarmuutta koskevalla lähestymistavalla varmistetaan johdonmukaiset toimet hätätilanteessa ja vähennetään riskiä kielteisistä heijastusvaikutuksista, joita puhtaasti kansallisilla toimilla voisi olla naapurijäsenvaltioihin.
- (12) Riskiryhmät olisi määriteltävä riskiperusteista lähestymistapaa varten kaasun toimitusvarmuuteen unionissa liittyvien merkittävien rajatylittävien riskien perusteella. Tällaiset riskit on tunnistettu Euroopan kaasujärjestelmän lyhyen aikavälin häiriönsietokyvystä 16 päivänä lokakuuta 2014 annetussa komission tiedonannossa ja kaasun siirtoverkonhaltijoiden eurooppalaisen verkoston, jäljempänä 'Kaasu-ENTSO', laatimaan viimeisimpään kymmenvuotiseen verkostonkehittämissuunnitelmaan sisältyvässä arvioinnissa. Riskiryhmät olisi muodostettava merkittävimpien kaasun toimituslähteiden ja -reittien pohjalta, jotta voitaisiin tehdä täsmällisempi ja kohdennetumpi arviointi tätä asetusta sovellettaessa.
- (13) Tietojen hankkimiseksi yhteisiä ja kansallisia riskinarviointoja varten Kaasu-ENTSON olisi yhdessä kaasualan koordinoitujaryhmän ja sähkön siirtoverkonhaltijoiden eurooppalaisen verkoston, jäljempänä 'Sähkö-ENTSO', kanssa tehtävä kaasun toimituksen ja infrastruktuurin häiriöiden skenaarioita koskeva unioninlaajuinen simulaatio. Tällainen simulaatio olisi toistettava vähintään kahden vuoden välein. Kaasu-ENTSON perustaman ja pysyvistä asiantuntijaryhmistä koostuvan kaasua koskevan alueellisen koordinoitujajärjestelmän (ReCo System for Gas) olisi osallistuttava simulaatioiden toteuttamiseen keinona vahvistaa alueellista yhteistyötä toimittamalla tietoja kaasuvirroista sekä tarjoamalla teknistä ja operatiivista asiantuntemusta. Kaasu-ENTSON olisi varmistettava, että sen skenaarioissaan käyttämät mallintamisoletukset ovat riittävän avoimia ja helposti saatavilla.
- (14) Komissiolle olisi siirrettävä toimivalta saattaa ajan tasalle riskiryhmien kokoonpano delegoidulla säädöksellä kaasun toimitusvarmuuteen unionissa ja sen vaikutuksiin jäsenvaltioihin liittyvien merkittävien rajatylittävien riskien muutoksen perusteella ottaen huomioon unioninlaajuisen simulaation tulokset ja kaasualan koordinoitujaryhmässä käydyt keskustelut.
- (15) Jotta alueellinen yhteistyö voitaisiin toteuttaa, jäsenvaltioiden olisi sovittava yhteistyömekanismista kussakin riskiryhmässä. Tällainen mekanismi olisi laadittava riittävän ajoissa, jotta voitaisiin tehdä yhteinen riskinarviointi ja keskustella ja sopia asianmukaisista ja tehokkaista rajatylittävistä toimenpiteistä, jotka edellyttävät kunkin asianomaisten jäsenvaltion suostumusta, ja jotka sisällytetään komission kuulemisen jälkeen ennaltaehkäisy-suunnitelmien ja hätäsuunnitelmien alueellisiin lukuihin. Jäsenvaltiot voivat sopia tietyille riskiryhmälle parhaimmin sopivasta yhteistyömekanismista. Komissiolla olisi voitava olla edistävä rooli koko prosessissa ja sen olisi levitettävä parhaita käytäntöjä alueellisen yhteistyön järjestämisessä, kuten koordinoitujen kierrättämisen riskiryhmissä eri asiakirjojen laatimiseksi tai elinten perustaminen tätä tarkoitusta varten. Jos yhteistyömekanismista ei ole sovittu, komission olisi ehdotettava sopivaa yhteistyömekanismia tietyille riskiryhmille.
- (16) Toimivaltaisten viranomaisten olisi yhteistä riskinarviointia tehdessään arvioitava kaikki asiaankuuluvat riskitekijät, jotka voivat johtaa merkittävän rajatylittävän riskin toteutumiseen, mitä varten riskiryhmä perustettiin, mukaan lukien yksittäisen suurimman toimittajan kaasun toimituksen häiriintyminen. Näitä riskitekijöitä olisi torjuttava asianmukaisilla rajatylittävillä toimenpiteillä, joista asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset sopivat. Rajatylittävät toimenpiteet olisi sisällytettävä ennaltaehkäisy-suunnitelmien ja hätäsuunnitelmien alueellisiin lukuihin. Lisäksi toimivaltaisten viranomaisten olisi tehtävä kattava kansallinen riskinarviointi ja arvioitava luonnonriskejä, teknologiaan liittyviä riskejä, kaupallisia, sosiaalisia ja poliittisia riskejä

sekä rahoitukseen ja markkinoihin liittyviä ja muita mahdollisia merkityksellisiä riskejä. Kaikkia riskejä olisi torjuttava tehokkailla, oikeasuhteisilla ja syrjimättömillä toimenpiteillä, jotka olisi laadittava ennaltaehkäisy-suunnitelmien ja hätäsuunnitelmien yhteydessä. Yhteisten ja kansallisten riskinarviointien tulosten olisi myös vaikuttava kaikkiin Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 1313/2013/EU⁽¹⁾ 6 artiklassa tarkoitettuihin riskinarviointeihin, ja ne olisi otettava täysin huomioon kansallisissa riskinarvioinneissa.

- (17) Tietyn riskiryhmän toimivaltaisten viranomaisten olisi laadittava sidosryhmiä kuultuaan ennaltaehkäisy-suunnitelmat ja hätäsuunnitelmat alueellisine lukuineen korkeimman valmiustason varmistamiseksi, jotta voidaan välttää kaasun toimitushäiriö ja lieventää sen vaikutuksia, jos sellainen kaikesta huolimatta esiintyy. Suunnitelmat olisi laadittava niin, että kansallisia riskejä käsitellään tavalla, jossa hyödynnetään täysin alueellisen yhteistyön tarjoamat mahdollisuudet. Suunnitelmien olisi oltava luonteeltaan teknisiä ja operationaalisia, ja niillä olisi voitava auttaa ehkäisemään hätätilanne tai sen laajentuminen tai lievittämään sen vaikutuksia. Suunnitelmissa olisi otettava huomioon sähköjärjestelmien turvallisuus, ja niiden olisi oltava yhdenmukaisia energiaunionin strategisen suunnittelun ja raportointivälineiden kanssa.
- (18) Toimivaltaisten viranomaisten olisi aina ennaltaehkäisy-suunnitelmia ja hätäsuunnitelmia laatiessaan ja toteuttaessaan otettava huomioon kaasuverkon turvallinen alueellinen ja kansallinen toiminta. Niiden olisi käsiteltävä ja vahvistettava näissä suunnitelmissa verkon toimintaan vaikuttavat tekniset rajoitukset, mukaan lukien mahdolliset tekniset ja turvallisuuteen liittyvät syyt kaasuvirtojen vähentymiseen hätätilanteessa.
- (19) Komission olisi arvioitava ennaltaehkäisy-suunnitelmia ja hätäsuunnitelmia ottamalla asianmukaisesti huomioon kaasualan koordinoitiryhmässä esitetyt näkemykset ja sen olisi suositeltava suunnitelmien tarkistusta erityisesti, jos niissä ei puututa tehokkaasti riskinarvioinnissa tunnistettuihin riskeihin, jos ne vääristävät kilpailua tai haittaavat energian sisämarkkinoiden toimintaa, jos ne vaarantavat muiden jäsenvaltioiden kaasun toimitusvarmuuden tai jos ne eivät ole tämän asetuksen tai muun unionin oikeuden säännösten mukaisia. Jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen olisi otettava huomioon komission suositukset. Jos komissio toteaa toimivaltaisen viranomaisen lopullisen kannan jälkeen, että kyseinen toimenpide vaarantaisi toisen jäsenvaltion tai unionin kaasun toimitusvarmuuden, komission olisi jatkettava vuoropuhelua kyseisen jäsenvaltion kanssa, jotta se suostuisi muuttamaan toimenpidettä tai peruuttamaan sen.
- (20) Ennaltaehkäisy-suunnitelmat ja hätäsuunnitelmat olisi päivitettävä säännöllisesti ja julkaistava. Jotta voidaan varmistaa, että hätäsuunnitelmat ovat aina ajan tasalla ja toimivia, jäsenvaltioiden olisi tehtävä vähintään yksi testi suunnitelmien päivitysten välillä simuloimalla voimakkaan ja keskimääräisen vaikutuksen skenaarioita ja toimenpiteitä reaaliaikaisesti. Toimivaltaisten viranomaisten olisi esitettävä testien tulokset kaasualan koordinoitiryhmässä.
- (21) Tarvitaan pakolliset kattavat mallit, jotka sisältävät kaikki riskinarvioinnin kattamat riskit ja kaikki ennaltaehkäisy-suunnitelmien ja hätäsuunnitelmien osiot, jotta voidaan helpottaa riskinarviointia ja suunnitelmien laatimista ja komission niistä tekemää arviointia.
- (22) Jotta voidaan helpottaa jäsenvaltioiden ja komission keskinäistä viestintää, riskinarvioinnit, ennaltaehkäisy-suunnitelmat, hätäsuunnitelmat ja kaikki muut tässä asetuksessa tarkoitettut asiakirjat ja tiedonvaihdot olisi ilmoitettava käyttäen turvallista ja vakiomuotoista sähköistä ilmoitusjärjestelmää.
- (23) Tiettyt asiakkaat, kuten kotitaloudet ja keskeisiä sosiaalipalveluja tarjoavat asiakkaat, ovat erityisen haavoittuvia ja voivat tarvita suojaa kaasun toimitushäiriön kielteisiä vaikutuksia vastaan. Tällaisten suojattujen asiakkaiden määritelmä ei saisi olla ristiriidassa unionin yhteisvastuumekanismien kanssa.
- (24) On asianmukaista kaventaa yhteisvastuumekanismin nojalla suojattuja asiakkaita koskevaa määritelmää. Sitä edellyttää jäsenvaltioiden velvoite tarjota yhteisvastuuta äärimmäisissä olosuhteissa ja olennaisia tarpeita varten. Yhteisvastuumekanismin nojalla suojattuja asiakkaita koskeva määritelmä olisi sen vuoksi rajattava koskemaan kotitalouksia, vaikka sitä olisi yhä voitava soveltaa tietyin ehdoin joihinkin keskeisiin sosiaalipalveluihin ja kaukolämpölaitoksiin. Näin ollen jäsenvaltiot voivat kohdella näissä puitteissa terveydenhuolto-, keskeistä sosiaalihuolto-, hätätilanne- ja turvallisuuspalveluja yhteisvastuumekanismin nojalla suojattuina asiakkaina, myös silloin kun näitä palveluja tarjoaa julkishallinto.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1313/2013/EU, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, unionin pelastuspalvelumekanismista (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 924).

- (25) Vastuun kaasun toimitusvarmuudesta olisi jakauduttava maakaasualan yrityksille, toimivaltaisten viranomaistensa kautta toimiville jäsenvaltioille sekä komissiolle niiden toimivaltuuksien puitteissa. Tällainen jaettu vastuu edellyttää erittäin läheistä yhteistyötä näiden osapuolten välillä. Kaasua sähköntuotanto- tai teollisuustarkoituksiin käyttävillä asiakkailla voi kuitenkin myös olla tärkeä asema kaasun toimitusvarmuuden kannalta, sillä ne kykenevät reagoimaan kriisiin kysyntään vaikuttavilla toimenpiteillä, kuten keskeytettävissä olevilla sopimuksilla ja polttoaineen vaihtamisella toiseen, mitkä vaikuttavat suoraan tarjonnan ja kysynnän tasapainoon. Lisäksi tiettyjen kaasua sähköntuotantoon käyttävien asiakkaiden kaasun toimitusvarmuutta voidaan myös pitää olennaisen tärkeänä tietyissä tapauksissa. Jäsenvaltion olisi voitava päättää, että se hätätilanteessa asettaa tällaiset asiakkaat tietyin ehdoin kaasun toimituksessa jopa suojattujen asiakkaiden edelle. Poikkeusoloissa kaasun toimitusta voidaan myös jatkaa yhteisvastuuta tarjoavassa jäsenvaltiossa joillekin tällaisille suojattujen asiakkaiden edelle hätätilanteessa meneville asiakkaille, jotta vältetään vakavan vahingon aiheuttaminen kyseisen jäsenvaltion sähkö- tai kaasujohtojärjestelmän toiminnalle. Tällainen erityistoimenpide ei saisi vaikuttaa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2005/89/EY⁽¹⁾.
- (26) Toimivaltaisten viranomaisten olisi tässä asetuksessa säädettyjä tehtäviä hoitaessaan toimittava tiiviissä yhteistyössä muiden asiaankuuluvien kansallisten viranomaisten ja erityisesti kansallisten sääntelyviranomaisten kanssa.
- (27) Infrastruktuurinormin olisi velvoitettava jäsenvaltioita ylläpitämään infrastruktuuria sellaisella vähimmäistasolla, että sen avulla voidaan varmistaa järjestelmän häiriönsieto- ja palautumiskyky, jos yksittäisen laajimman kaasuinfrastuktuurin toiminta häiriintyy. Koska N – 1-kaavan perusteella suoritettu analyysi on puhtaasti kapasiteettiperusteinen tarkastelutapa, N – 1-kaavan tuloksia olisi täydennettävä yksityiskohtaisella analyysillä, jossa otetaan huomioon myös kaasuvirrät.
- (28) Asetuksessa (EU) N:o 994/2010 edellytetään, että siirtoverkon haltijoiden on mahdollistettava pysyvä fyysinen kaksisuuntainen kapasiteetti kaikissa jäsenvaltioiden välisissä rajatylittävissä yhteenliittännöissä lukuun ottamatta tapauksia, joissa on myönnetty poikkeus tästä velvoitteesta. Tällä pyritään varmistamaan, että pysyvästä fyysisestä kaksisuuntaisesta kapasiteetista saatavat mahdolliset edut otetaan aina huomioon suunniteltaessa uutta yhteenliittantaa. Kaksisuuntaista kapasiteettia voidaan kuitenkin käyttää kaasun toimittamiseksi sekä naapurijäsenvaltioihin että muihin kaasun toimituskäytävän varrella oleviin valtioihin. Pysyvän fyysisen kaksisuuntaisen kapasiteetin mahdollistamisesta saatavan kaasun toimitusvarmuuden etuja on tarkasteltava laajemmasta näkökulmasta, yhteisvastuun ja paremman yhteistyön hengessä. Kattava kustannus-hyötyanalyysi, jossa otetaan huomioon koko siirtokäytävä, olisi tehtävä harkittaessa, olisiko kaksisuuntainen kapasiteetti toteutettava. Asianomaisia toimivaltaisia viranomaisia olisi vaadittava tarkastelemaan uudelleen asetuksen (EU) N:o 994/2010 nojalla myönnettyjä poikkeuksia yhteisten riskinarviointien tulosten perusteella. Yleisenä tavoitteena olisi pyrittävä lisäämään kaksisuuntaista kapasiteettia ja pitämään yksisuuntainen kapasiteetti tulevaisuudessa rajatylittävissä hankkeissa mahdollisimman vähäisenä.
- (29) Jäsenvaltion yhteenliittäntäpisteeseen varattu kapasiteetti voi kilpailla kaasuverkon syöttöpisteistä kaasun varastointilaitokseen jaettavan kapasiteetin kanssa. Tämän seurauksena voi syntyä tilanne, jossa syöttökapasiteetin jatkuva varaaminen varastoon vähentää yhteenliittäntäpisteessä jaettavaa teknisesti saatavilla olevaa kapasiteettia. Tässä asetuksessa olisi säädettävä selkeästä prioriteettisäännöstä, jolla voidaan varmistaa energiaturvallisuuden korkeampi taso hätätilanteessa. Yhteenliittäntäpisteisiin varatun kapasiteetin olisi oltava etusijalla varastointilaitokseen syöttöpisteestä jaettavaan kilpailevaan kapasiteettiin nähden, mikä mahdollistaisi sen, että siirtoverkon haltija voisi jakaa teknisen enimmäiskapasiteetin yhteenliittäntäpisteessä varmistaakseen suuremmat kaasuvirrät hätätilanteen julistaneeseen naapurijäsenvaltioon. Tästä voi seurata, että varastoon ei voida syöttää kaasua tai sitä voidaan syöttää vain rajoitettuja määriä, vaikka sitä olisi varattu jatkuvasti etukäteen. Tästä koituvan taloudellisen tappion korvaamiseksi tässä asetuksessa olisi säädettävä kohtuullisesta korvauksesta, jota sovelletaan suoraan ja nopeasti asianomaisten järjestelmän käyttäjien kesken. Asianomaisten siirtoverkonhaltijoiden olisi tehtävä yhteistyötä asiaankuuluvien säädösten mukaisesti tämän prioriteettisäännön soveltamiseksi.
- (30) Neuvoston direktiivissä 2008/114/EY⁽²⁾ säädetään menettelystä, jolla pyritään parantamaan yksilöityjen eurooppalaisten elintärkeiden infrastruktuurien, muun muassa tiettyjen kaasuinfrastuktuurien, suojaamista unionissa. Direktiivi 2008/114/EY auttaa yhdessä tämän asetuksen kanssa luomaan kokonaisvaltaisen toimintatavan energiaturvallisuuteen unionissa.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/89/EY, annettu 18 päivänä tammikuuta 2006, sähkön toimitusvarmuuden ja infrastruktuuri-investointien turvaamiseksi toteutettavista toimenpiteistä (EUVL L 33, 4.2.2006, s. 22).

⁽²⁾ Neuvoston direktiivi 2008/114/EY, annettu 8 päivänä joulukuuta 2008, Euroopan elintärkeän infrastruktuurin määrittämisestä ja nimeämisestä sekä arvioinnista, joka koskee tarvetta parantaa sen suojaamista (EUVL L 345, 23.12.2008, s. 75).

- (31) Tässä asetuksessa säädetään riittävässä määrin yhdenmukaistetut toimitusvarmuusnormit, jotka kattaisivat vähintäänkin tammikuussa 2009 ilmenneen kaltaiset tapaukset. Tuolloin kaasun toimitus Venäjältä häiriintyi. Näissä normeissa otetaan huomioon jäsenvaltioiden erot sekä direktiivin 2009/73/EY 3 artiklassa tarkoitettujen julkisen palvelun velvoitteet ja kuluttajansuojatoimenpiteet. Toimitusvarmuusnormien olisi oltava muuttumattomia, jotta voidaan taata tarvittava oikeusvarmuus, ne olisi määriteltävä selkeästi eikä niistä saisi aiheutua kohtuutonta tai suhteetonta taakkaa maakaasualan yrityksille. Normeilla olisi myös taattava, että unionin maakaasualan yritykset voivat tarjota palvelujaan tasapuolisesti kansallisille kuluttajille. Jäsenvaltioiden olisi otettava käyttöön toimenpiteitä, joilla varmistetaan tehokkaalla ja oikeasuhteisella tavalla, että maakaasualan yritykset toimivat tällaisen normin mukaisesti. Tähän olisi sisällyttävä mahdollisuus määrätä sakkoja toimittajille, jos jäsenvaltiot katsovat sen aiheelliseksi.
- (32) Maakaasualan yritysten ja toimivaltaisten viranomaisten asemat ja vastuut olisi määriteltävä täsmällisesti, jotta kaasun sisämarkkinoiden toiminta voi jatkua asianmukaisesti, erityisesti toimitushäiriö- ja kriisitilanteissa. Nämä asemat ja vastuut olisi määriteltävä niin, että voidaan noudattaa kolmitasoista lähestymistapaa, joka käsittää ensin asianomaiset maakaasualan yritykset ja teollisuuden, toiseksi jäsenvaltiot kansallisella tai aluetasolla ja kolmanneksi unionin. Tällä asetuksella olisi voitava antaa maakaasualan yrityksille ja asiakkaille mahdollisuus turvautua häiriöistä selviytymiseksi markkinapohjaisiin mekanismeihin niin pitkälle kuin se on mahdollista. Asetuksessa olisi kuitenkin myös säädettävä mekanismeista sellaisia tilanteita varten, joissa markkinat eivät yksinään enää pysty asianmukaisesti vastaamaan kaasun toimitushäiriöön.
- (33) Kaasun toimitushäiriön sattuessa markkinatoimijoille olisi annettava riittävät mahdollisuudet reagoida tilanteeseen markkinapohjaisiin toimenpitein. Jos markkinapohjaiset toimenpiteet on käytetty ja ne eivät edelleenkaan ole riittäviä, jäsenvaltioiden ja niiden toimivaltaisten viranomaisten olisi toteutettava toimenpiteitä kaasun toimitushäiriön vaikutusten poistamiseksi tai lieventämiseksi.
- (34) Jos jäsenvaltiot suunnittelevat ottavansa käyttöön muita kuin markkinapohjaisia toimenpiteitä, tällaisten toimenpiteiden käyttöön ottamiseen olisi liitettävä kuvaus niiden taloudellisesta vaikutuksesta. Näin varmistetaan, että asiakkailla on tarvittavat tiedot tällaisten toimenpiteiden kustannuksista ja että toimenpiteet ovat avoimia, erityisesti sen suhteen, mikä on niiden vaikutus kaasun hintaan.
- (35) Komissiolla olisi oltava valtuudet varmistaa, että uudet muut kuin markkinapohjaiset ennalta ehkäisevät toimenpiteet eivät vaaranna toisten jäsenvaltioiden tai unionin kaasun toimitusvarmuutta. Koska tällaiset toimenpiteet voivat olla erityisen vahingollisia kaasun toimitusvarmuudelle, niitä olisi alettava soveltaa vasta kun komissio hyväksyy ne tai kun niitä on muutettu komission päätöksen mukaisesti.
- (36) Kysyntään vaikuttavat toimenpiteet, kuten polttoaineen vaihtaminen tai suurille teollisuuden asiakkaille toimitettavan kaasun vähentäminen taloudellisesti tehokkaassa järjestyksessä, voivat olla arvokkaita kaasun toimitusvarmuuden varmistamisessa, jos niitä voidaan soveltaa nopeasti ja vähentää merkittävästi kysyntää kaasun toimitusten häiriintyessä. Energian tehokkaan käytön edistämiseksi olisi tehtävä enemmän erityisesti silloin, kun tarvitaan kysyntään vaikuttavia toimenpiteitä. Kysyntään ja tarjontaan vaikuttavien ehdotettujen toimenpiteiden ympäristövaikutukset olisi otettava huomioon siten, että etusijalle asetetaan niin pitkälti kuin mahdollista toimenpiteet, joiden vaikutus ympäristöön on vähäisin. Samalla olisi otettava huomioon kaasun toimitusvarmuus- ja kilpailunäkökohdat.
- (37) On tarpeen varmistaa hätätilanteessa toteutettavien toimien ennustettavuus ja antaa kaikille markkinatoimijoille riittävästi mahdollisuuksia reagoida ja valmistautua tällaisiin olosuhteisiin. Toimivaltaisten viranomaisten olisi sen vuoksi pääsääntöisesti toimittava hätäsuunnitelmansa mukaisesti. Niiden olisi kuitenkin voitava asianmukaisesti perustelluissa poikkeusoloissa toteuttaa toimia, jotka poikkeavat näistä suunnitelmista. On myös tärkeää, että hätätilanteet julistetaan nykyistä avoimemmin ja ennustettavammin. Tiedot järjestelmän tasehallintaprosesseista (siirtoverkon yleinen tila), joiden puitteet asetetaan komission asetuksessa (EU) N:o 312/2014⁽¹⁾, voivat olla merkittäviä tässä yhteydessä. Näiden tietojen olisi oltava toimivaltaisten viranomaisten ja kansallisten sääntelyviranomaisten, jos nämä eivät ole toimivaltaisia viranomaisia, käytettävissä reaaliaikaisesti.
- (38) Kuten lokakuussa 2014 tehdyn stressitestin yhteydessä osoitettiin, yhteisvastuuta tarvitaan kaasun toimitusvarmuuden varmistamiseksi unionissa. Sen ansiosta vaikutukset jakautuvat tasaisemmin ja vakavan häiriön kokonaisvaikutukset vähenevät. Yhteisvastuumekanismeilla on tarkoitus vastata ääritilanteisiin, joissa

⁽¹⁾ Komission asetus (EU) N:o 312/2014, annettu 26 päivänä maaliskuuta 2014, kaasunsiirtoverkkojen tasehallintaa koskevan verkkosäännön vahvistamisesta (EUVL L 91, 27.3.2014, s. 15).

kaasunsaannin turvaaminen yhteisvastuumekanismin nojalla suojatuille asiakkaille olennaisena tarpeena ja välttämättömänä prioriteettina on jossakin jäsenvaltiossa vaakalaudalla. Yhteisvastuulla varmistetaan yhteistyö haavoittuvampien jäsenvaltioiden kanssa. Samalla yhteisvastuu on viimeinen mahdollinen keino, johon turvaudutaan ainoastaan hätätilanteessa ja vain rajoitetuin ehdoin. Jos jossakin jäsenvaltiossa julistetaan hätätila, olisi näin ollen sovellettava vaiheittaista ja oikeasuhteista lähestymistapaa kaasun toimitusvarmuuden varmistamiseksi. Hätätilanteen julistaneen jäsenvaltion olisi erityisesti ensin toteutettava kaikki hätäsuunnitelmansa mukaiset toimenpiteet, jotta se voi varmistaa kaasun toimitukset yhteisvastuumekanismin nojalla suojatuille asiakkailleen. Samalla kaikkien lisätyn toimitusnormin käyttöön ottaneiden jäsenvaltioiden olisi väliaikaisesti alennettava se tavanomaiseen toimitusnormiin kaasumarkkinoiden likviditeetin lisäämiseksi, jos hätätilanteen julistanut jäsenvaltio ilmoittaa, että tarvitaan rajatylittäviä toimia. Jos tarvittavia toimituksia ei voida varmistaa näillä kahdella toimenpidekokonaisuudella, hätätilanteen julistaneeseen jäsenvaltioon suoraan liitettyjen jäsenvaltioiden olisi hätätilanteeseen joutuneen jäsenvaltion pyynnöstä toteutettava yhteisvastuutoimenpiteitä, joilla varmistetaan kaasun toimitus hätätilanteeseen joutuneen jäsenvaltion yhteisvastuumekanismin nojalla suojatuille asiakkaille. Tällaisiin yhteisvastuutoimenpiteisiin olisi kuuluttava sen varmistaminen, että kaasun toimitusta muille kuin yhteisvastuumekanismin nojalla suojatuille asiakkaille yhteisvastuuta tarjoavan jäsenvaltion alueella vähennetään tai sitä ei jatketa, jotta kaasumääriä voidaan vapauttaa siltä osin ja niin kauan kuin kaasun toimitusta yhteisvastuumekanismin nojalla suojatuille asiakkaille yhteisvastuuta pyytävässä jäsenvaltiossa ei ole varmistettu. Mitään tässä asetuksessa olevaa ei tulisi tulkita niin, että jäsenvaltiota vaadittaisiin käyttämään julkista valtaa tai että sille annettaisiin mahdollisuus käyttää sitä jossain toisessa jäsenvaltiossa.

- (39) Yhteisvastuutoimenpiteitä olisi toteutettava viimeisenä keinona myös silloin, kun jäsenvaltio on liitetty toiseen jäsenvaltioon kolmannen maan kautta, jollei kaasun kulkua kolmannen maan kautta rajoiteta, ja jos nämä asianomaiset jäsenvaltiot ovat sopineet siitä; niiden olisi tarvittaessa otettava mukaan kolmas maa, jonka kautta ne ovat liitettyinä toisiinsa.
- (40) Toteutettaessa yhteisvastuutoimenpiteitä viimeisenä keinona kaasun toimituksen vähentämistä tai keskeyttämistä yhteisvastuuta tarjoavassa jäsenvaltiossa olisi voitava soveltaa myös muihin kuin yhteisvastuumekanismin nojalla suojattuihin asiakkaisiin riippumatta siitä, saavatko ne kaasua suoraan vai yhteisvastuumekanismin nojalla suojatuista kaukolämpölaitoksista lämmön muodossa, jos tarpeellista jäsenvaltion yhteisvastuuvetoitteen noudattamiseksi ja syrjivän kohtelun välttämiseksi. Sama kohtelu olisi taattava niin ikään niille asiakkaille, jotka eivät ole yhteisvastuumekanismin nojalla suojattuja asiakkaita jäsenvaltiossa, joka saa kaasua yhteisvastuumekanismin nojalla.
- (41) Toteutettaessa yhteisvastuutoimenpiteitä viimeisenä keinona olisi suotavaa, että yhteisvastuuta tarjoava jäsenvaltio vähentäisi kaasunkulutustaan aluksi vapaaehtoisuuden pohjalta markkinapohjaisilla toimenpiteillä, kuten vapaaehtoisilla kysyntäpuolen toimenpiteillä tai käänteisillä huutokaupoilla, joissa tietyt asiakkaat, kuten teollisuusasiakkaat, ilmoittaisivat siirtoverkonhaltijalle tai jollekin muulle vastuuviranomaiselle hinnan, jolla ne olisivat valmiita vähentämään kaasunkulutustaan tai lopettamaan sen. Jos markkinapohjaiset toimenpiteet osoittautuvat riittämättömiksi tarvittavan kaasumäärän vajeen korjaamiseksi ja ottaen huomioon yhteisvastuutoimenpiteiden merkityksen viimeisenä keinona, yhteisvastuuta tarjoavan jäsenvaltion olisi seuraavana toimenpiteenään voitava hyödyntää muita kuin markkinapohjaisia toimenpiteitä, mukaan lukien rajoitus tietyissä asiakasryhmissä, täyttääkseen yhteisvastuuvetoitteen.
- (42) Yhteisvastuutoimenpiteitä viimeisenä keinona olisi tarjottava korvausta vastaan. Yhteisvastuuta vastaanottavan jäsenvaltion olisi maksettava yhteisvastuuta tarjoavalle jäsenvaltiolle viipymättä kohtuullinen korvaus alueelleen toimitetusta kaasusta ja kaikista muista yhteisvastuun tarjoamisesta aiheutuneista asiaankuuluvista ja kohtuullisista kustannuksista. Viimeisenä keinona toteutettavien yhteisvastuutoimenpiteiden ehtona olisi oltava se, että yhteisvastuuta pyytävä jäsenvaltio sitoutuu maksamaan nopeasti tällaisen kohtuullisen korvauksen. Tällä asetuksella ei yhdenmukaisteta kaikkia kohtuulliseen korvaukseen liittyviä näkökohtia. Asianomaisten jäsenvaltioiden olisi toteutettava tarvittavat toimenpiteet, erityisesti tekniset, oikeudelliset ja rahoitukseen liittyvät järjestelyt, joilla pannaan täytäntöön säännökset nopeasta ja kohtuullisesta korvauksesta niiden välillä.
- (43) Toteuttaessaan yhteisvastuutoimenpiteitä tämän asetuksen nojalla jäsenvaltiot panevat täytäntöön unionin lainsäädäntöä ja niiden on näin ollen noudatettava unionin oikeudessa taattuja perusoikeuksia. Tällaiset toimenpiteet voivat näin ollen johtaa jäsenvaltion velvollisuuteen maksaa korvausta niille, jotka ovat joutuneet kärsimään sen toimenpiteistä. Jäsenvaltioiden olisi sen vuoksi varmistettava, että kansalliset korvaussäännöt ovat olemassa ja että ne ovat unionin oikeuden, erityisesti perusoikeuksien, mukaiset. Lisäksi olisi varmistettava, että yhteisvastuuta vastaanottava jäsenvaltio viime kädessä vastaa kaikista kohtuullisista kustannuksista, joita aiheutuu edellä mainitusta yhteisvastuuta tarjoavan jäsenvaltion velvoitteesta maksaa korvaus, sekä muista kohtuullisista kustannuksista, joita koituu mainittujen kansallisten korvaussääntöjen nojalla maksettavasta korvauksesta.

- (44) Koska mahdollisesti useampi kuin yksi jäsenvaltio voi tarjota yhteisvastuuta sitä pyytävälle jäsenvaltiolle, olisi luotava taakanjakomekanismi. Kyseisen mekanismin mukaisesti yhteisvastuuta pyytävän jäsenvaltion olisi kaikkia asianomaisia jäsenvaltioita kuultuaan pyrittävä saamaan eri jäsenvaltioilta edullisin tarjous perustuen kaasun toimituksen kustannukseen, nopeuteen, luotettavuuteen ja hajauttamiseen. Jäsenvaltioiden olisi tehtävä tällaisia tarjouksia niin paljon ja niin kauan kuin mahdollista vapaaehtoisten kysyntäpuolen toimenpiteiden pohjalta ennen turvautumista muihin kuin markkinapohjaisiin toimenpiteisiin.
- (45) Tällä asetuksella otetaan ensimmäistä kertaa käyttöön tällainen jäsenvaltioiden välinen yhteisvastuumekanismi välineenä lieventää vakavan hätätilanteen vaikutuksia unionissa. Siihen kuuluu myös taakanjakomekanismi. Komission olisi sen vuoksi arvioitava uudelleen taakanjakomekanismia ja yhteisvastuumekanismia yleisesti ottamalla huomioon niiden toiminnasta saatavat tulevat kokemukset ja ehdotettava tarvittaessa muutoksia niihin.
- (46) Jäsenvaltioiden olisi toteutettava tarvittavat toimenpiteet yhteisvastuumekanismia koskevien säännösten täytäntöönpanemiseksi. Tähän kuuluu se, että asianomaiset jäsenvaltiot sopivat teknisistä, oikeudellisista ja rahoitukseen liittyvistä järjestelyistä. Jäsenvaltioiden olisi esitettävä kuvaus näiden järjestelyjen yksityiskohdista hätäsuunnitelmissaan. Komission olisi laadittava ohjeistusta, joka ei ole oikeudellisesti sitovaa, tällaisiin järjestelyihin sisällytettävistä keskeisistä seikoista.
- (47) Jäsenvaltio olisi vapautettava velvoitteesta sopia teknisistä, oikeudellisista ja rahoitukseen liittyvistä järjestelyistä muiden jäsenvaltioiden kanssa yhteisvastuun vastaanottamiseksi niin pitkäksi aikaa kuin se voi kattaa omasta tuotannostaan yhteisvastuumekanismiin nojalla suojattujen asiakkaidensa kaasunkulutuksen, minkä vuoksi sen ei tarvitse pyytää yhteisvastuuta. Tämä ei saisi vaikuttaa asianomaisen jäsenvaltion velvoitteeseen tarjota yhteisvastuuta muille jäsenvaltioille.
- (48) Olisi säädettävä takeesta sellaista tapausta varten, että unionille aiheutuisi kustannuksia muun vastuun kuin lainvastaisista toimista tai lainvastaisesta menettelystä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 340 artiklan toisen kohdan nojalla lankeavan vastuun perusteella niiden toimenpiteiden osalta, joita jäsenvaltioiden on toteutettava tämän asetuksen yhteisvastuumekanismiin nojalla. Tällaisissa tapauksissa on asianmukaista, että yhteisvastuuta vastaanottava jäsenvaltio korvaa unionille nämä kustannukset.
- (49) Yhteisvastuuta olisi tarvittaessa osoitettava myös unionin ja sen jäsenvaltioiden tarjoaman pelastuspalvelun antaman avun muodossa. Tällaista apua olisi helpotettava ja koordinoitava päätöksellä N:o 1313/2013/EU perustetulla unionin pelastuspalvelumekanismilla, jonka yleisenä tavoitteena on tehostaa unionin ja jäsenvaltioiden yhteistyötä ja helpottaa pelastuspalvelualan koordinoitua, jotta voidaan parantaa luonnonkatastrofien ja ihmisen aiheuttamien katastrofien ennaltaehkäisyyn ja niihin varautumiseen tähtäävien järjestelmien tehokkuutta.
- (50) Jotta voidaan arvioida kaasun toimitusvarmuutta tietyssä jäsenvaltiossa tai osassa unionia tai koko unionissa, asian kannalta merkityksellisten tietojen saatavuus on välttämätöntä. Jäsenvaltioiden ja komission on erityisesti saatava maakaasualan yrityksiltä säännöllisesti tietoja kaasun toimituksen keskeisistä parametreista, mukaan lukien tarkat luvut saatavilla olevista varastoiduista varannoista, jotka ovat perustietoja kaasun toimitusvarmuuspolitiikan suunnittelussa. Asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa riippumatta siitä, onko hätätilanne julistettu, olisi myös oltava mahdollista saada tarvittavat lisätiedot kaasun toimitusten yleisen tilanteen arvioimiseksi. Näitä lisätietoja olisivat tyypillisesti muut kuin hintoihin liittyvät kaasuntoimituksia koskevat tiedot, kuten kaasun vähimmäis- ja enimmäismäärät, toimituspisteet tai edellytykset kaasuntoimitusten keskeyttämiselle.
- (51) Käytössä olisi oltava tehokas ja kohdennettu mekanismi, jonka avulla jäsenvaltiot ja komissio voivat saada käyttöönsä keskeiset kaasuntoimitussopimukset ja jonka avulla voitaisiin tehdä kattava arviointi merkityksellisistä riskeistä, jotka voivat johtaa kaasun toimitushäiriöihin tai haitata tarvittavia lieventämistoimenpiteitä, jos kriisi kaikesta huolimatta puhkeaa. Tässä järjestelmässä tietyistä keskeisistä kaasuntoimitussopimuksista olisi ilmoitettava automaattisesti häiriöistä eniten kärsineiden jäsenvaltioiden toimivaltaiselle viranomaiselle riippumatta siitä, onko kaasu peräisin unionista vai sen ulkopuolelta. Uusista sopimuksista tai sopimuksiin tehdystä muutoksista olisi ilmoitettava välittömästi niiden tekemisen jälkeen. Avoimuuden ja luotettavuuden varmistamiseksi voimassa olevista sopimuksista olisi myös ilmoitettava. Ilmoitusvelvollisuuden olisi katettava myös kaikki kaasuntoimitussopimuksen toteuttamisen kannalta merkitykselliset kaupalliset sopimukset, kuten merkitykselliset sopimukset, jotka voivat liittyä infrastruktuuriin, varastointiin ja mahdollisiin muihin kaasun toimitusvarmuuden kannalta tärkeisiin näkökohtiin.
- (52) Velvoitteen, jonka mukaan sopimuksesta on ilmoitettava automaattisesti toimivaltaiselle viranomaiselle, on oltava oikeasuhteinen. Hallinnollinen tehokkuus ja avoimuus ovat oikeassa tasapainossa, kun tätä velvoitetta sovelletaan toimittajan ja ostajan välisiin sopimuksiin, jotka kattavat 28 prosenttia tai enemmän vuosittaisesta kaasun kulutuksesta kansallisilla markkinoilla, ja näin vahvistetaan myös selkeät velvoitteet markkinatoimijoille. Toimivaltaisen viranomaisen olisi arvioitava sopimusta kaasun toimitusvarmuuden kannalta ja toimitettava

arvioinnin tulokset komissiolle. Jos toimivaltaisella viranomaisella on epäilyksiä siitä, että aiheuttaako sopimus riskin jäsenvaltion tai jonkin alueen kaasun toimitusvarmuudelle, sen on ilmoitettava sopimuksesta komissiolle arviointia varten. Tämä ei tarkoita sitä, että muilla kaasuntoimitussopimuksilla ei olisi merkitystä kaasun toimitusvarmuudelle. Näin ollen, jos häiriöistä eniten kärsineen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen tai komissio toteaa, että kaasuntoimitussopimus, johon ei sovelleta tämän asetuksen mukaista automaattista ilmoittamista, voisi aiheuttaa riskin jäsenvaltion, alueen tai unionin kaasun toimitusvarmuudelle erityisyytensä, asiakasryhmänsä tai kaasun toimitusvarmuutta koskevan merkityksellisyytensä vuoksi, toimivaltaisen viranomaisen tai komission olisi voitava pyytää kyseistä sopimusta arvioidakseen sen vaikutuksia kaasun toimitusvarmuuteen. Sopimusta voitaisiin pyytää esimerkiksi silloin, kun tietyille ostajalle tai tietyille ostajille suunnatuissa kaasuntoimituksissa tapahtuu jossakin jäsenvaltiossa muutoksia, jotka eivät ole odotettavissa, jos markkinat toimivat normaalisti, ja jotka voivat vaikuttaa unionin tai sen osien kaasun toimitukseen. Tällaisella mekanismilla varmistetaan, että muut toimitusvarmuuden kannalta merkitykselliset keskeiset kaasuntoimitussopimukset ovat saatavilla. Tällainen pyyntö olisi perusteltava ottaen huomioon, että kyseisellä toimenpiteellä ei pidä aiheuttaa enempää hallinnollista rasitetta kuin on tarve.

- (53) Komissio voi ehdottaa, että jäsenvaltiot muuttavat riskinarvioiteja sekä ennaltaehkäisy-suunnitelmia ja hätäsuunnitelmia sopimuksista saatujen tietojen ottamiseksi huomioon. Tämän asetuksen säännöksillä ei olisi rajoitettava komission oikeutta käynnistää rikkomusmenettelyjä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 258 artiklan mukaisesti ja panna täytäntöön kilpailusääntöjä, mukaan lukien valtiontukisäännöt.
- (54) Kaikki sopimukset tai niistä näissä puitteissa saadut tiedot, mukaan lukien toimivaltaisten viranomaisten tai komission arvionnit, olisi pidettävä luottamuksellisina, erityisesti kaupallisesti arkaluonteisten tietojen ja tietojen-vaihtojärjestelmän eheyden ja moitteettoman toiminnan suojaamiseksi. Luottamuksellisuuden säilyttäminen voi olla tärkeää myös yleisen turvallisuuden kannalta ottaen huomioon, kuinka tärkeä kaasun kaltainen keskeinen hyödyke voi olla jäsenvaltioille. Lisäksi toimivaltaisten viranomaisten tai komission merkityksellisiin ja kattaviin arviointeihin sisältyy erityisesti tietoja, jotka liittyvät yleiseen turvallisuuteen, kaupallisiin tietoihin tai niitä koskeviin viittauksiin. Näin ollen arviointien luottamuksellisuus on tarpeen varmistaa. Tärkeää niin ikään on, että salassapitovelvollisuus sitoo tämän asetuksen mukaisesti luottamuksellisia tietoja saavia tahoja. Komission, toimivaltaisten viranomaisten ja kansallisten sääntelyviranomaisten, elinten tai henkilöiden olisi varmistettava tämän asetuksen nojalla saamiensa luottamuksellisten tietojen luottamuksellisuus.
- (55) Käytössä olisi oltava oikeasuhteinen kriisinhallintajärjestelmä, ja tietojenvaihdon olisi perustuttava kolmeen kriisitasoon: ennakkovaroitus-, hälytys- ja hätätilataso. Jos jonkin jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen julistaa jonkin kriisitasoista, sen olisi välittömästi ilmoitettava siitä komissiolle sekä niiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, joihin kyseisen toimivaltaisen viranomaisen jäsenvaltio on suoraan liitetty. Jos julistetaan hätätilanne, siitä olisi ilmoitettava myös riskiryhmän jäsenvaltioille. Komission olisi julistettava alueellinen tai unionin tason hätätilanne, kun sitä koskeva pyyntö saadaan vähintään kahdelta hätätilanteen julistaneelta toimivaltaiselta viranomaiselta. Alueellisen tai unionin tason hätätilanteessa komission olisi koordinoitava toimivaltaisten viranomaisten toimintaa ottamalla kaikilta osin huomioon kaasualan koordinoit-tiryhmän kuulemisen perusteella saadut asiaankuuluvat tiedot ja tulokset, jotta voidaan varmistaa riittävä tietojenvaihto ja yhteistyö. Jos komissio katsoo tilannearvioinnin tehtyään, että hätätilanteen julistaminen ei enää ole perusteltua, sen olisi julistettava alueellisen tai unionin tason hätätilanne päättyneeksi.
- (56) Kaasualan koordinoitiryhmän olisi toimittava komission neuvonantajana ja helpotettava näin kaasun toimitus-varmuustoimien yhteensovittamista unionin tason hätätilanteessa. Sen olisi myös seurattava tämän asetuksen nojalla toteutettavien toimenpiteiden riittävyyttä ja tarkoituksenmukaisuutta, mukaan lukien eri riskiryhmien laatimien ennaltaehkäisy-suunnitelmien ja hätäsuunnitelmien johdonmukaisuus.
- (57) Kaasukriisi voi laajeta unionin rajojen yli myös energiayhteisön sopimuspuolina oleviin maihin. Unionin olisi edistettävä energiayhteisösopimuksen osapuolena sopimukseen tehtäviä muutoksia, joilla pyritään luomaan yhdentyneet markkinat ja yhtenäinen sääntelyalue säätämällä asianmukaisesta ja vakaasta sääntelykehyksestä. Jotta varmistetaan tehokas kriisinhallinta jäsenvaltioiden ja sopimuspuolten välillä tällä välin, niitä pyydetään tekemään tiivistä yhteistyötä kaasukriisin ennaltaehkäisyssä, valmistelussa ja hoitamisessa.
- (58) Koska kaasun toimitukset kolmansista maista ovat keskeisessä asemassa kaasun toimitusvarmuuden turvaamisessa unionissa, komission olisi koordinoitava kolmansiin maihin liittyvää toimintaa sekä yhdessä tuottaja- ja kauttakul-kumaiden kanssa pyrittävä luomaan järjestelyjä kriisitilanteita varten ja varmistamaan vakaat kaasuvirrat unioniin.

Komissiolle olisi annettava valtuudet ottaa käyttöön erityinen työryhmä, joka kriisitilanteissa valvoisi unioniin suuntautuvia kaasuvirtoja, asianomaisia jäsenvaltioita ja kolmansia maita kuultuaan ja joka toimisi välittäjänä ja edesauttajana tehtävässä, jos kolmannessa maassa esiintyvät ongelmat aiheuttavat kriisitilanteen. Komission olisi raportoitava säännöllisesti kaasualan koordinoitiryhmälle.

- (59) Jos saadaan luotettavaa tietoa yhden tai useamman jäsenvaltion kaasun toimitusvarmuutta uhkaavasta unionin ulkopuolella olevasta tilanteesta, joka voi käynnistää unionin ja kolmannen maan välisen varhaisvaroitusjärjestelmän, komission olisi viipymättä ilmoitettava asiasta kaasualan koordinoitiryhmälle, ja unionin olisi toteutettava asianmukaisia toimia tilanteen laukaisemiseksi.
- (60) Koska jäsenvaltiot eivät voi yksin toimimalla riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitetta, joka on kaasun toimitusvarmuuden turvaaminen unionissa, vaan se voidaan sen laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.
- (61) Jotta unioni voisi reagoida nopeasti kaasun toimitusvarmuuden muuttuviin olosuhteisiin, komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan mukaisesti, jotka koskevat riskiryhmien kokoonpanoa sekä riskinarviointien ja ennaltaehkäisy-suunnitelmien ja hätäsuunnitelmien malleja. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja että nämä kuulemiset toteutetaan paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdystä toimielinten sopimuksessa⁽¹⁾ vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jotta voitaisiin erityisesti varmistaa tasavertainen osallistuminen delegoitujen säädösten valmisteluun, Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asiantuntijoilla on järjestelmällisesti oikeus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä.
- (62) Tämä asetus ei vaikuta jäsenvaltioiden oikeuteen määritellä energiavarojensa hyödyntämisen ehtoja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 194 artiklan 2 kohdan mukaisesti.
- (63) Asetus (EU) N:o 994/2010 olisi kumottava. Kuitenkin oikeudellisen epävarmuuden välttämiseksi mainitun asetuksen mukaisesti laadittujen ennaltaehkäisy-suunnitelmien ja hätäsuunnitelmien olisi pysyttävä voimassa, kunnes tämän asetuksen mukaisesti laaditut uudet ennaltaehkäisy-suunnitelmat ja hätäsuunnitelmat hyväksytään ensimmäisen kerran,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Kohde

Tällä asetuksella vahvistetaan kaasun toimitusvarmuuden turvaamiseen unionissa tähtäävät säännökset varmistamalla maakaasun, jäljempänä 'kaasu', sisämarkkinoiden asianmukainen ja keskeytymätön toiminta, sallimalla poikkeuksellisten toimenpiteiden, mukaan lukien yhteisvastuutoimenpiteet viimeisenä keinona, toteuttaminen, kun markkinat eivät enää pysty toimittamaan tarvittavia kaasumääriä, sekä määrittelemällä ja osoittamalla selkeästi maakaasualan yritysten, jäsenvaltioiden ja unionin vastuualueet niin ennaltaehkäisevissä toimissa kuin konkreettisissa kaasun toimitushäiriötilanteissa toteutettavissa toimissa. Tässä asetuksessa vahvistetaan yhteisvastuun hengessä myös avoimet mekanismit, jotka koskevat hätätilanteisiin varautumisen koordinoitua ja hätätilanteisiin vastaamista kansallisella, alueellisella ja unionin tasolla.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa

- 1) 'varmuudella' tarkoitetaan varmuutta sellaisena kuin se on määritelty direktiivin 2009/73/EY 2 artiklan 32 kohdassa;
- 2) 'asiakkaalla' tarkoitetaan asiakasta sellaisena kuin se on määritelty direktiivin 2009/73/EY 2 artiklan 24 kohdassa;
- 3) 'kotitalousasiakkaalla' tarkoitetaan kotitalousasiakasta sellaisena kuin se on määritelty direktiivin 2009/73/EY 2 artiklan 25 kohdassa;
- 4) 'keskeisellä sosiaalipalvelulla' tarkoitetaan terveydenhuoltoon, keskeiseen sosiaalihuoltoon, hätätilanteeseen, turvallisuuteen, koulutukseen tai julkishallintoon liittyvää palvelua;

⁽¹⁾ EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1.

- 5) 'suojatulla asiakkaalla' tarkoitetaan kotitalousasiakasta, joka on liitetty kaasunjakeluverkkoon ja lisäksi, mikäli asianomainen jäsenvaltio niin päättää, yhtä tai useaa seuraavista, edellyttäen, että a ja b alakohdassa tarkoitettujen yritysten tai palveluiden yhteinen osuus kaasun vuotuisesta loppukulutuksesta kyseisessä jäsenvaltiossa on enintään 20 prosenttia:
- a) pieni tai keskisuuri yritys, jos se on liitetty kaasunjakeluverkkoon,
 - b) keskeinen sosiaalipalvelu, jos se on liitetty kaasun jakelu- tai siirtoverkkoon,
 - c) kaukolämpölaitos siinä määrin kuin se toimittaa lämpöä kotitalousasiakkaille, pienille tai keskisuurille yrityksille tai keskeisille sosiaalipalveluille, edellyttäen, että tällainen laitos ei pysty vaihtamaan muihin polttoaineisiin kuin kaasuun;
- 6) 'yhteisvastuumekanismin nojalla suojatulla asiakkaalla' tarkoitetaan kaasunjakeluverkkoon liitettyä kotitalousasiakasta ja lisäksi tarvittaessa yhtä tai molempaa seuraavista:
- a) kaukolämpölaitos, jos se on suojattu asiakas asianomaisessa jäsenvaltiossa ja ainoastaan siltä osin kuin se toimittaa lämpöä kotitalouksille tai muille keskeisille sosiaalipalveluille kuin koulutus- ja julkishallinnon palveluille,
 - b) muu keskeinen sosiaalipalvelu kuin koulutus- ja julkishallinnon palvelu, jos se on suojattu asiakas asianomaisessa jäsenvaltiossa;
- 7) 'toimivaltaisella viranomaisella' tarkoitetaan kansallista valtion viranomaista tai kansallista sääntelyviranomaista, jonka jäsenvaltio on nimennyt tässä asetuksessa säädettyjen toimenpiteiden täytäntöönpanon varmistamista varten;
- 8) 'kansallisella sääntelyviranomaisella' tarkoitetaan direktiivin 2009/73/EY 39 artiklan 1 kohdan mukaisesti nimettyä kansallista sääntelyviranomaista;
- 9) 'maakaasualan yrityksellä' tarkoitetaan maakaasualan yritystä sellaisena kuin se on määritelty direktiivin 2009/73/EY 2 artiklan 1 kohdassa;
- 10) 'kaasuntoimitussopimuksella' tarkoitetaan kaasuntoimitussopimusta sellaisena kuin se on määritelty direktiivin 2009/73/EY 2 artiklan 34 kohdassa;
- 11) 'siirrolla' tarkoitetaan siirtoa sellaisena kuin se on määritelty direktiivin 2009/73/EY 2 artiklan 3 kohdassa;
- 12) 'siirtoverkonhaltijalla' tarkoitetaan siirtoverkonhaltijaa sellaisena kuin se on määritelty direktiivin 2009/73/EY 2 artiklan 4 kohdassa;
- 13) 'jakelulla' tarkoitetaan jakelua sellaisena kuin se on määritelty direktiivin 2009/73/EY 2 artiklan 5 kohdassa;
- 14) 'jakeluverkonhaltijalla' tarkoitetaan jakeluverkonhaltijaa sellaisena kuin se on määritelty direktiivin 2009/73/EY 2 artiklan 6 kohdassa;
- 15) 'yhdysputkella' tarkoitetaan jäsenvaltioiden välistä yhdysputkea sellaisena kuin se on määritelty direktiivin 2009/73/EY 2 artiklan 17 kohdassa;
- 16) 'häätätilanteessa käytettävillä toimituskäytävillä' tarkoitetaan unionin kaasuntoimitusreittejä, jotka auttavat jäsenvaltioita lieventämään paremmin mahdollisen toimitus- tai infrastruktuurihäiriön vaikutuksia;
- 17) 'varastointikapasiteetilla' tarkoitetaan varastointikapasiteettia sellaisena kuin se on määritelty asetuksen (EY) N:o 715/2009 2 artiklan 28 kohdassa;
- 18) 'teknisellä kapasiteetilla' tarkoitetaan teknistä kapasiteettia sellaisena kuin se on määritelty asetuksen (EY) N:o 715/2009 2 artiklan 18 kohdassa;
- 19) 'kiinteällä kapasiteetilla' tarkoitetaan kiinteää kapasiteettia sellaisena kuin se on määritelty asetuksen (EY) N:o 715/2009 2 artiklan 16 kohdassa;
- 20) 'keskeytyvällä kapasiteetilla' tarkoitetaan keskeytyvää kapasiteettia sellaisena kuin se on määritelty asetuksen (EY) N:o 715/2009 2 artiklan 13 kohdassa;
- 21) 'nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksen kapasiteetilla' tarkoitetaan nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksen kapasiteettia sellaisena kuin se on määritelty asetuksen (EY) N:o 715/2009 2 artiklan 24 kohdassa;
- 22) 'nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksella' tarkoitetaan nesteytetyn maakaasun käsittelylaitosta sellaisena kuin se on määritelty direktiivin 2009/73/EY 2 artiklan 11 kohdassa;
- 23) 'varastolla' tarkoitetaan varastoa sellaisena kuin se on määritelty direktiivin 2009/73/EY 2 artiklan 9 kohdassa;
- 24) 'verkolla' tarkoitetaan verkkoa sellaisena kuin se on määritelty direktiivin 2009/73/EY 2 artiklan 13 kohdassa;

- 25) 'verkon käyttäjällä' tarkoitetaan verkon käyttäjää sellaisena kuin se on määritelty direktiivin 2009/73/EY 2 artiklan 23 kohdassa;
- 26) 'lisäpalveluilla' tarkoitetaan lisäpalveluita sellaisina kuin ne on määritelty direktiivin 2009/73/EY 2 artiklan 14 kohdassa.

3 artikla

Vastuu kaasun toimitusvarmuudesta

1. Vastuu kaasun toimitusvarmuudesta jakautuu yhteisesti maakaasualan yrityksille, jäsenvaltioille, erityisesti niiden toimivaltaisten viranomaisten välityksellä, ja komissiolle, niiden toiminta-aloilla ja toimivallan mukaisesti.
 2. Kunkin jäsenvaltion on nimettävä toimivaltainen viranomainen. Toimivaltaisten viranomaisten on tätä asetusta täytäntöönpannessaan tehtävä yhteistyötä keskenään. Jäsenvaltiot voivat sallia toimivaltaisen viranomaisen siirtää tässä asetuksessa säädettyjä erityistehtäviä muille elimille. Jos toimivaltaiset viranomaiset siirtävät julistamisen 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista kriisitasoista, ne voivat siirtää tämän tehtävän ainoastaan viranomaiselle, siirtoverkonhaltijalle tai jakeluverkon haltijalle. Siirretty tehtävät on suoritettava toimivaltaisen viranomaisen valvonnassa ja yksilöitävä ennaltaehkäisy-suunnitelmassa ja hätäsuunnitelmassa.
 3. Kunkin jäsenvaltion on viipymättä ilmoitettava komissiolle ja julkistettava toimivaltaisen viranomaisensa nimi ja mahdolliset tätä koskevat muutokset.
 4. Toimivaltaisen viranomaisen on tässä asetuksessa säädettyjä toimenpiteitä täytäntöönpannessaan määriteltävä asianomaisten eri toimijoiden tehtävät ja vastuut niin, että voidaan noudattaa kolmitasoista toimintatapaa, joka käsittää ensiksi asianomaiset maakaasualan yritykset, tapauksen mukaan sähköalan yritykset ja teollisuuden, toiseksi jäsenvaltiot kansallisella tai alueetasolla ja kolmanneksi unionin.
 5. Komissio koordinoi tämän asetuksen mukaisia toimivaltaisten viranomaisten toimia alueellisella ja unionin tasolla muun muassa kaasualan koordinoitiryhmän tai erityisesti 12 artiklan 1 kohdan nojalla julistetussa alueellisen tai unionin tason hätätilanteessa 12 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun kriisijohtoryhmän kautta.
 6. Siirtoverkonhaltijoiden on alueellisen tai unionin tason hätätilanteessa tehtävä yhteistyötä ja vaihdettava keskenään tietoja käyttämällä Kaasu-ENTSON perustamaa kaasua koskevaa alueellista koordinoitijärjestelmää. Kaasu-ENTSO antaa tiedot komissiolle ja asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille.
 7. Merkittävät rajatylittävät riskit kaasun toimitusvarmuudelle unionissa yksilöidään ja riskiryhmät vahvistetaan tältä pohjalta 7 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Nämä riskiryhmät toimivat tehostetun alueellisen yhteistyön perustana kaasun toimitusvarmuuden parantamiseksi ja niiden avulla voidaan sopia kaikkien asianomaisten jäsenvaltioiden asianmukaisista ja tehokkaista rajatylittävistä toimenpiteistä hätätilanteessa käytettävien toimituskäytävien varrella olevien riskiryhmien sisällä tai niiden ulkopuolella.
- Liitteessä I vahvistetaan luettelo tällaisista riskiryhmistä ja niiden kokoonpanosta. Riskiryhmien kokoonpano ei estä muunlaisen alueellisen yhteistyön tekemistä toimitusvarmuuden tehostamiseksi.
8. Komissiolle siirretään valta antaa 19 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä liitteessä I vahvistettujen riskiryhmien kokoonpanojen päivittämiseksi muuttamalla kyseistä liitettä siten, että huomioidaan kaasun toimitusvarmuuteen unionissa kohdistuvien merkittävien rajatylittävien riskien kehitys ja sen vaikutus jäsenvaltioihin ottaen huomioon 7 artiklan 1 kohdan mukaiset Kaasu-ENTSON kaasun toimituksen ja infrastruktuurin häiriöiden skenaarioita koskevan unioninlaajuisen simulaation tulokset. Ennen päivitystä komissio kuulee 4 artiklan 4 kohdassa säädettyssä kokoonpanossa kokoontuvaa kaasualan koordinoitiryhmää päivitysehdotuksesta.

4 artikla

Kaasualan koordinoitiryhmä

1. Perustetaan kaasualan koordinoitiryhmä helpottamaan kaasun toimitusvarmuuteen liittyvien toimenpiteiden koordinoimista. Kaasualan koordinoitiryhmä koostuu jäsenvaltioiden ja erityisesti niiden toimivaltaisten viranomaisten sekä energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston, jäljempänä 'virasto', Kaasu-ENTSON ja kyseisen toimialan ja asianomaisten asiakkaiden eturyhmittymien edustajista. Komissio päättää jäsenvaltioita kuultuaan kaasualan koordinoitiryhmän kokoonpanosta varmistaen, että se on täysin edustava. Komissio toimii kaasualan koordinoitiryhmän puheenjohtajana. Kaasualan koordinoitiryhmä vahvistaa työjärjestyksensä.
2. Kaasualan koordinoitiryhmää kuullaan ja se avustaa komissiota erityisesti seuraavissa:
 - a) kaasun toimitusvarmuus yleensä ja erityisesti hätätilanteissa;
 - b) kaikki tiedot, joilla on merkitystä kaasun toimitusvarmuuden kannalta kansallisella, alueellisella ja unionin tasolla;

- c) parhaat käytännöt ja kaikille asiaan liittyville tahoille mahdollisesti annettavat toimintaohjeet;
 - d) kaasun toimitusvarmuuden taso, vertailuarvot ja arviointimenetelmät;
 - e) kansalliset, alueelliset ja unionin tason skenaariot ja valmiustasojen testaaminen;
 - f) ennaltaehkäisysuunnitelmien ja hätäsuunnitelmien arviointi, eri suunnitelmien keskinäinen johdonmukaisuus sekä niihin sisältyvien toimenpiteiden toteuttaminen;
 - g) sellaisten toimien koordinointi energiayhteisön sopimuspuolien ja muiden kolmansien maiden kanssa, joilla pyritään vastaamaan unionin tason hätätilanteeseen;
 - h) häiriöistä eniten kärsivien jäsenvaltioiden tarvitsema apu.
3. Komissio kutsuu kaasualan koordinoitiryhmän kokoon säännöllisin väliajoin ja jakaa toimivaltaisilta viranomaisilta saadut tiedot, samalla säilyttäen kaupallisesti arkaluonteisten tietojen luottamuksellisuus.

4. Komissio voi kutsua kaasualan koordinoitiryhmän jäsenvaltioiden ja erityisesti niiden toimivaltaisten viranomaisten edustajien rajoitetussa kokoonpanossa pidettävään kokoukseen. Komissio kutsuu kaasualan koordinoitiryhmän tässä rajoitetussa kokoonpanossa pidettävään kokoukseen, jos yksi tai useampi jäsenvaltioiden ja erityisesti niiden toimivaltaisten viranomaisten edustaja sitä pyytää. Siinä tapauksessa 16 artiklan 2 kohtaa ei sovelleta.

5 artikla

Infrastruktuurinormi

1. Kunkin jäsenvaltion tai, mikäli jäsenvaltio niin säättää, sen toimivaltaisen viranomaisen on varmistettava, että toteutetaan tarvittavat toimenpiteet, jotta suurimman yksittäisen kaasuinfrastruktuurin häiriötilanteessa jäljelle jäävän infrastruktuurin teknisellä kapasiteetilla, joka määritetään liitteessä II olevassa 2 kohdassa esitetyn N – 1-kaavan mukaisesti, pystytään vastaamaan laskelmassa huomioon otetun alueen kaasun kokonaiskysyntään yhtenä päivänä, jona kaasun kysyntä on poikkeuksellisen suurta ja joka tilastollisen todennäköisyyden mukaan esiintyy kerran 20 vuodessa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän artiklan 2 kohdan soveltamista. Tällöin on otettava huomioon kaasunkulutuksen suuntaukset, energiatehokkuustoimien pitkän aikavälin vaikutukset ja käytettävissä olevan infrastruktuurin käyttöaste.

Tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetty velvoite ei rajoita siirtoverkonhaltijoiden vastuuta tehdä vastaavat investoinnit eikä siirtoverkonhaltijoiden velvoitteita, kuten asetuksessa (EY) N:o 715/2009 ja direktiivissä 2009/73/EY säädetään.

2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettu velvoite varmistaa, että jäljelle jäävän infrastruktuurin teknisellä kapasiteetilla pystytään vastaamaan kaasun kokonaiskysyntään, katsotaan täytetyksi myös, jos toimivaltainen viranomainen osoittaa ennaltaehkäisysuunnitelmassa, että kaasun toimitushäiriö voidaan riittävällä tavalla tasata oikea-aikaisesti asianmukaisilla markkinapohjaisilla kysyntään vaikuttavilla toimenpiteillä. Tätä varten N – 1-kaava on laskettava liitteessä II olevassa 4 kohdassa esitetyn mukaisesti.

3. Tarvittaessa 7 artiklassa tarkoitettujen riskinarviointien mukaisesti naapurijäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat sopia täyttävänsä tämän artiklan 1 kohdassa säädetyn velvoitteen yhteisesti. Tällaisessa tapauksessa toimivaltaisten viranomaisten on esitettävä riskinarvioinnissa N – 1-kaavan mukainen laskenta sekä ennaltaehkäisysuunnitelmien alueellisissa luvuissa selitys siitä, kuinka sovitut järjestelyt täyttävät tämän velvoitteen. Tällöin sovelletaan liitteessä II olevaa 5 kohtaa.

4. Siirtoverkonhaltijoiden on mahdollistettava pysyvä fyysinen kapasiteetti kaasun siirtämiseksi molempiin suuntiin, jäljempänä 'kaksisuuntainen kapasiteetti', kaikissa jäsenvaltioiden välisissä yhteenliittännöissä, lukuun ottamatta

- a) liitännöitä tuotantolaitoksiin, nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksiin ja jakeluverkkoihin; tai
- b) tapauksia, joissa on myönnetty poikkeus kyseisestä velvoitteesta yksityiskohtaisen arvioinnin sekä muiden jäsenvaltioiden ja komission kuulemisen jälkeen liitteen III mukaisesti.

Menettelyyn, jolla mahdollistetaan kaksisuuntainen kapasiteetti yhteenliittämään tai parannetaan sitä tai saadaan poikkeus velvoitteesta tai poikkeusta jatketaan, sovelletaan liitettä III. Komissio julkistaa luettelon poikkeuksista ja pitää sitä ajan tasalla.

5. Kaksisuuntaisen kapasiteetin mahdollistamista tai parantamista koskevan ehdotuksen tai sitä koskevan poikkeuksen myöntämistä tai jatkamista koskevan pyynnön on sisällettävä kustannushyötyanalyysi, joka on laadittu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 347/2013 ⁽¹⁾ 11 artiklassa tarkoitettujen menetelmien perusteella, ja sen on perustuttava seuraaviin seikkoihin:

- a) markkinoiden kysyntää koskevaan arvioon;
- b) kysyntä- ja tarjontaennusteisiin;
- c) käytössä olevan infrastruktuurin mahdollisiin taloudellisiin vaikutuksiin;
- d) toteutettavuustutkimukseen;
- e) kaksisuuntaisen kapasiteetin kustannuksiin, mukaan lukien tarvittava siirtoverkon vahvistaminen; sekä
- f) kaasun toimitusvarmuudelle koituvaan hyötyyn, kun otetaan huomioon myös kaksisuuntaisen kapasiteetin mahdollinen vaikutus tässä artiklassa tarkoitettua infrastruktuurinormin noudattamiseen.

6. Kansallisten sääntelyviranomaisten on otettava huomioon tämän artiklan 1 kohdassa säädetyn velvoitteen täyttämistä aiheutuvat tosiasialliset kustannukset samoin kuin kaksisuuntaisen kapasiteetin järjestämisestä aiheutuvat kustannukset, jotta ne voivat myöntää asianmukaisia kannustimia niiden vahvistaessa tai hyväksyessä avoimella ja yksityiskohtaisella tavalla tariffeja tai menetelmiä asetuksen (EY) N:o 715/2009 13 artiklan ja direktiivin 2009/73/EY 41 artiklan 8 kohdan mukaisesti.

7. Jos markkinat eivät edellytä investointia kaksisuuntaisen kapasiteetin toteuttamiseksi tai parantamiseksi, mutta sen katsotaan olevan tarpeen kaasun toimitusvarmuuden kannalta, ja jos tällaisesta investoinnista aiheutuu kustannuksia useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa tai yhdessä jäsenvaltiossa toisen jäsenvaltion hyödyksi, kaikkien asianomaisten jäsenvaltioiden kansallisten sääntelyviranomaisten on tehtävä koordinoitu päätös kustannusten jakamisesta ennen mahdollisen investointipäätöksen tekemistä. Kustannusten jakamisessa on otettava huomioon asetuksen (EU) N:o 347/2013 12 artiklan 4 kohdassa kuvatut periaatteet ja siinä esitetyt seikat, erityisesti asianomaisten jäsenvaltioiden osuus kaasun toimitusvarmuuden lisäämiseksi tehtyjen infrastruktuuri-investointien tuottamasta hyödystä sekä kyseessä olevaan infrastruktuuriin jo tehdyt investoinnit. Kustannusten jakamisella ei saa perusteettomasti vääristää kilpailua eikä sisämarkkinoiden tehokasta toimintaa, ja sillä on pyrittävä välttämään markkinoita vääristäviä tarpeettomia vaikutuksia.

8. Toimivaltaisen viranomaisen on huolehdittava, että mahdollinen uusi siirtoinfrastruktuuri parantaa osaltaan kaasun toimitusvarmuutta kehittämällä hyvin yhteenliitetty verkko, joka käsittää tarvittaessa riittävän määrän markkinoiden kysyntään ja tunnistettuihin riskeihin liittyviä rajatylittäviä tulo- ja lähtöpisteitä.

Toimivaltaisen viranomaisen on arvioitava riskiarvioinnissa, esiintyykö kaasu- ja sähköjärjestelmiä kokonaisvaltaisesti tarkasteltaessa sisäisiä pullonkauloja ja pystyvätkö kansallinen tulokapasiteetti ja infrastruktuuri, erityisesti siirtoverkot, mukauttamaan kansalliset ja rajatylittävät kaasuvirrat riskiarvioinnissa yksilöityyn skenaarioon, joka koskee häiriötilannetta suurimmassa yksittäisessä kaasuinfrastruktuurissa kansallisella tasolla sekä jonkin riskiryhmän yhteisen edun mukaisessa suurimmassa yksittäisessä kaasuinfrastruktuurissa.

9. Poiketen siitä, mitä tämän artiklan 1 kohdassa säädetään, ja tässä kohdassa säädetyn edellytyksin Luxemburg, Slovenia ja Ruotsi eivät ole kyseisen kohdan velvoitteiden sitomia, mutta niiden on pyrittävä täyttämään ne ja turvaamaan samalla kaasun toimitukset 6 artiklan mukaisesti suojatuille asiakkaille.

Poikkeus on Luxemburgin osalta voimassa, jos sillä on

- a) vähintään kaksi yhdysputkea muihin jäsenvaltioihin;
- b) vähintään kaksi eri kaasun toimituslähdetä; ja
- c) ei yhtään kaasun varastointilaitosta alueellaan.

Poikkeus on Slovenian osalta voimassa, jos sillä on

- a) vähintään kaksi yhdysputkea muihin jäsenvaltioihin;
- b) vähintään kaksi eri kaasun toimituslähdetä; ja
- c) ei yhtään kaasun varastointilaitosta tai nesteytetyn maakaasun käsittelylaitosta alueellaan.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 347/2013, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2013, Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien suuntaviivoista ja päätöksen N:o 1364/2006/EY kumoamisesta sekä asetusten (EY) N:o 713/2009, (EY) N:o 714/2009 ja (EY) N:o 715/2009 muuttamisesta (EUVL L 115, 25.4.2013, s. 39).

Poikkeus on Ruotsin osalta voimassa, jos

- a) sen alueen kautta ei kulje kaasua muihin jäsenvaltioihin;
- b) sen sisäinen vuotuinen bruttokaasunkulutus on alle kaksi miljoonaa öljykvivalenttitonnia; ja
- c) kaasun osuus primaarienergiankulutuksesta on alle viisi prosenttia.

Luxemburgin, Slovenian ja Ruotsin on ilmoitettava komissiolle mahdollisista muutoksista, jotka vaikuttavat tässä kohdassa säädettyihin ehtoihin. Tässä kohdassa säädettyä poikkeusta ei enää sovelleta, jos yksikin näistä edellytyksistä ei enää täyty.

Luxemburgin, Slovenian ja Ruotsin on osana 7 artiklan 3 kohdan mukaisesti tehtävää kansallista riskinarviointia kuvattava tilanne tässä kohdassa säädettyjen asianomaisten edellytysten osalta ja mahdollisuudet tämän artiklan 1 kohdan mukaisen velvoitteen täyttämiseen, kun otetaan huomioon infrastruktuurinormin täyttämisen taloudellinen vaikutus, kaasumarkkinoiden kehitys ja kaasuinfrastruktuurihankkeet riskiryhmässä. Komissio voi kansallisessa riskinarvioinnissa toimitettujen tietojen perusteella ja tässä kohdassa säädettyjen asianomaisten edellytysten yhä täyttyessä päättää, että poikkeusta voidaan soveltaa vielä neljän vuoden ajan. Jos päätös on myönteinen, tässä alakohdassa säädetty menettely toistetaan neljän vuoden kuluttua.

6 artikla

Kaasun toimitusnormi

1. Toimivaltaisen viranomaisen on vaadittava määrittämiään maakaasualan yrityksiä toteuttamaan toimenpiteitä, joilla varmistetaan kaasun toimitukset jäsenvaltion suojaetuille asiakkaille kussakin seuraavista tilanteista:

- a) äärimmäinen lämpötila seitsemän päivän huippuajanjaksona, joka tilastollisen todennäköisyyden mukaan esiintyy kerran 20 vuodessa;
- b) mikä tahansa 30 päivän ajanjakso, jona kaasun kysyntä on poikkeuksellisen suurta ja joka tilastollisen todennäköisyyden mukaan esiintyy kerran 20 vuodessa;
- c) 30 päivän ajanjakso suurimman yksittäisen kaasuinfrastruktuurin häiriötilanteessa keskimääräisissä talvioloissa.

Viimeistään 2 päivänä helmikuuta 2018 kunkin jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle suojattuja asiakkaita koskeva määritelmänsä, suojattujen asiakkaiden vuotuisen kaasunkulutuksen määrät sekä kyseisten kulutusmäärien prosenttiosuus vuosittaisesta kaasun loppukulutuksesta kyseisessä jäsenvaltiossa. Jos jokin jäsenvaltio sisällyttää suojattujen asiakkaiden määritelmänsä 2 artiklan 5 kohdan a tai b alakohdassa tarkoitetut luokat, sen on täsmennettävä näihin luokkiin kuuluvien asiakkaiden kaasunkulutusta vastaava määrä sekä kunkin näiden asiakasryhmien prosenttiosuus vuosittaisesta kaasun loppukulutuksesta.

Toimivaltaisen viranomaisen on yksilöitävä tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut maakaasualan yritykset ja määritettävä ne ennaltaehkäisy suunnitelmassa.

Kaikissa uusissa muissa kuin markkinaehtoisissa toimenpiteissä, joilla on määrä varmistaa, että kaasun toimitusnormia noudatetaan, on noudatettava 9 artiklan 4–9 kohdassa säädettyä menettelyä.

Jäsenvaltiot voivat täyttää ensimmäisessä alakohdassa säädetyn velvoitteen panemalla täytäntöön energiatehokkuustoimenpiteitä tai korvaamalla kaasun eri lähteestä peräisin olevalla energialla, kuten uusiutuvalla energialla, siinä määrin, että saavutetaan sama suojelun taso.

2. Mahdollisen lisätyn kaasun toimitusnormin, joka ylittää 1 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitetut 30 päivää, tai kaasun toimitusvarmuuteen liittyvistä syistä asetetun mahdollisen lisävelvoitteen on perustuttava riskinarviointiin, se on otettava huomioon ennaltaehkäisy suunnitelmassa ja

- a) sen on oltava 8 artiklan 1 kohdan mukainen;
- b) se ei saa vaikuttaa kielteisesti minkään muun jäsenvaltion kykyyn toimittaa kaasua sen suojaetuille asiakkailleen tämän artiklan mukaisesti kansallisen, alueellisen tai unionin tason hätätilanteessa; ja
- c) sen on oltava 12 artiklan 5 kohdan mukainen alueellisen tai unionin tason hätätilanteessa.

Komissio voi vaatia perusteluja, joista käy ilmi, että ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut toimenpiteet täyttävät kyseisessä alakohdassa säädetty edellytykset. Tällaisten perustelujen julkistaminen on toimenpiteen käyttöön ottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen tehtävä.

Tämän kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisessa mahdollisessa uudessa muussa kuin markkinaehtoisessa toimenpiteessä, joka on hyväksytty 1 päivänä marraskuuta 2017 tai sen jälkeen, on noudatettava 9 artiklan 4–9 kohdassa säädettyä menettelyä.

3. Toimivaltaisen viranomaisen ja maakaasualan yritysten on toimivaltaisen viranomaisen 1 ja 2 kohdan mukaisesti määrittelemien ajanjaksojen päättymisen jälkeen tai 1 kohdassa säädettyjä oloja ankarammissa oloissa pyrittävä mahdollisimman pitkälti ylläpitämään kaasun toimitukset ennallaan erityisesti suojuille asiakkaille.

4. Tässä artiklassa säädettyjen kaasun toimitusnormien täyttämiseksi maakaasualan yrityksille asetettujen velvoitteiden on oltava syrjimättömiä, eikä niistä saa aiheutua kohtuutonta taakkaa näille yrityksille.

5. Maakaasualan yritykset saavat tarvittaessa täyttää tämän artiklan mukaiset velvoitteensa tapauksen mukaan joko alueellisella tai unionin tasolla. Toimivaltaiset viranomaiset eivät saa edellyttää, että tässä artiklassa säädetty kaasun toimitusnormit täytetään käyttäen ainoastaan niiden alueelle sijoittuvaa infrastruktuuria.

6. Toimivaltaisten viranomaisten on varmistettava, että toimitukset suojuille asiakkaille taataan tavalla, joka ei haittaa energian sisämarkkinoiden asianmukaista toimintaa, ja hintaan, joka heijastelee toimitusten markkina-arvoa.

7 artikla

Riskinarviointi

1. Kaasu-ENTSON on tehtävä viimeistään 1 päivänä marraskuuta 2017 unioninlaajuinen simulaatio kaasun toimituksen ja infrastruktuurin häiriöiden skenaarioista. Simulaation on sisällettävä hätätilanteessa käytettävien kaasun toimituskäytävien määrittäminen ja niiden arviointi sekä siinä on myös yksilöitävä, mitkä jäsenvaltiot voivat puuttua tunnistettuihin riskeihin, jotka liittyvät muun muassa nesteytettyyn maakaasuun. Kaasu-ENTSON on määritettävä kaasun toimituksen ja infrastruktuurin häiriöiden skenaariot ja simulaation menetelmä yhteistyössä kaasualan koordinoitiryhmän kanssa. Kaasu-ENTSON on varmistettava, että sen skenaarioissaan käyttämät mallintamisoletukset ovat riittävän avoimia ja helposti saatavilla. Kaasun toimituksen ja infrastruktuurin häiriöiden skenaarioiden unioninlaajuinen simulaatio on toistettava joka neljäs vuosi paitsi jos sitä on olosuhteiden vuoksi päivitettävä useammin.

2. Kunkin liitteessä I luetellun riskiryhmän toimivaltaisten viranomaisten on yhteisesti arvioitava riskiryhmän tasolla, jäljempänä 'yhteinen riskinarviointi', kaikki merkitykselliset riskitekijät, kuten luonnonkatastrofit, teknologiset, kaupalliset, sosiaaliset, poliittiset ja muut riskit, jotka voisivat johtaa sellainen merkittävän rajatylittävän riskin kaasun toimitusvarmuudelle toteutumiseen, jota varten riskiryhmä on perustettu. Toimivaltaisten viranomaisten on otettava huomioon tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetun simulaation tulokset riskinarviointien, ennaltaehkäisy suunnitelmien ja hätäsuunnitelmien laadintaa varten.

Kunkin riskiryhmän toimivaltaisten viranomaisten on sovittava yhteistyömekanismista yhteisen riskinarvioinnin tekemiseksi ja raportoitava siitä kaasualan koordinoitiryhmälle 11 kuukautta ennen yhteistä riskinarviointia ja sen päivityksiä koskevan ilmoituksen määräaika. Komissiolla voi toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä olla edistävä rooli yhteisen riskinarvioinnin laadinnassa, erityisesti yhteistyömekanismin luomisessa. Jos tietyn riskiryhmän toimivaltaiset viranomaiset eivät pääse yhteisymmärrykseen yhteistyömekanismista, komissio ehdottaa yhteistyömekanismeja kyseistä riskiryhmää varten kuultuaan ensin asianomaisia toimivaltaisia viranomaisia. Asianomaisten toimivaltaisten viranomaisten on sovittava yhteistyömekanismista kyseistä riskiryhmää varten ottaen mahdollisimman tarkoin huomioon komission ehdotuksen.

Kymmenen kuukautta ennen yhteistä riskinarviointia tai sen päivityksiä koskevan ilmoituksen määräaika kunkin toimivaltaisen viranomaisen on sovittu yhteistyömekanismin puitteissa jaettava ja päivitettävä kaikki kansalliset tiedot, jotka ovat tarpeen yhteisen riskinarvioinnin laatimiseksi, erityisesti 4 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen skenaarioiden käsittelemiseksi.

3. Kunkin jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on tehtävä kansallinen riskinarviointi, jäljempänä 'kansallinen riskinarviointi', kaikista kaasun toimitusvarmuuteen vaikuttavista merkityksellisistä riskeistä. Tällaisen arvioinnin on oltava täysin yhteisen riskinarvioinnin tai yhteisten riskinarviointien oletusten ja tulosten mukainen.

4. Tämän artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitetut riskinarviointit on tehtävä tapauksen mukaan

a) käyttämällä 5 ja 6 artiklassa määritettyjä normeja. Riskinarvioinnissa on kuvattava N – 1-kaavan laskelma kansallisella tasolla, ja sen on tapauksen mukaan sisällettävä N – 1-kaavan laskelma alueellisella tasolla. Riskinarvioinnin on myös sisällettävä käytetyt oletukset, mukaan luettuina tarvittaessa N – 1-kaavan laskelmassa alueellisella tasolla käytetyt sekä tällaisen laskelman tekemiseksi tarvittavat tiedot. N – 1-kaavan laskelmaan kansallisella tasolla liitetään simulaatio yksittäisen laajimman kaasuinfrastuktuurin toiminnan häiriintymisestä käyttämällä hydraulista mallintamista kansallista aluetta varten sekä N – 1-kaavan laskenta, jossa otetaan huomioon kaasun täyttöaste varastoissa 30 prosentissa ja 100 prosentissa suurimmasta käytettävissä olevasta määrästä;

- b) ottamalla huomioon kaikki asiaan vaikuttavat kansalliset ja rajatylittävät olosuhteet, erityisesti markkinoiden koko, verkon rakenne, todelliset virrat, mukaan luettuina siirrot asianomaisista jäsenvaltioista, mahdollisuus fyysisesti siirtää kaasua kumpaankin suuntaan, mukaan luettuina mahdollinen tarve vastaavaan siirtoverkon vahvistamiseen, olemassa oleva tuotanto- ja varastointikapasiteetti sekä kaasun asema energiavalikoimissa, erityisesti kaukolämmön ja sähköntuotannon sekä teollisuuden toiminnan osalta, sekä turvallisuuteen ja kaasun laatuun liittyvät näkökohdat;
- c) analysoimalla erilaisia skenaarioita, joissa kaasun kysyntä on poikkeuksellisen suurta ja joissa esiintyy poikkeuksellisen suuria kaasun toimitushäiriöitä siten, että otetaan huomioon niiden esiintymisen historia, todennäköisyys, vuodenaika, yleisyys ja kesto sekä arvioimalla niiden todennäköiset seuraukset, kuten:
- i) kaasun toimitusvarmuuden kannalta merkityksellisen infrastruktuurin, erityisesti siirtoinfrastruktuurin, varastojen tai nesteytetyn maakaasun vastaanottoterminaalien, häiriötilanne, mukaan lukien N – 1-kaavan laskelmaa varten määritetty yksittäinen laajin kaasuinfrastukturi, ja
 - ii) kolmansista maista tulevan kaasun toimitushäiriöt sekä tarvittaessa geopolittiset riskit;
- d) selvittämällä riskien vuorovaikutus- ja vastaavuussuhteet riskiryhmän jäsenvaltioiden kesken sekä muiden jäsenvaltioiden tai muiden riskiryhmien kanssa tapauksen mukaan, mukaan lukien siltä osin kuin on kyse yhteenliittännöistä, rajatylittävistä toimituksista, rajatylittävästä mahdollisuudesta käyttää varastoja ja kaksisuuntaisesta kapasiteetista;
- e) ottamalla huomioon riskit, jotka liittyvät kaasun toimitusvarmuuden kannalta merkityksellisen infrastruktuurin valvontaan siinä määrin, että ne voivat koskea muun muassa investointien riittämättömyyttä, monipuolisuuden heikkenemistä, nykyisen infrastruktuurin väärinkäyttöä tai unionin oikeuden rikkomista;
- f) ottamalla huomioon kunkin rajalla olevan tulo- ja lähtöpisteen suurimman yhteenliittäntäkapasiteetin sekä varastojen eri täyttöasteet.

5. Yhteiset ja kansalliset riskinarvioinnit on laadittava liitteissä IV tai V esitetyn asiaankuuluvan mallin mukaisesti. Jäsenvaltiot voivat tarvittaessa sisällyttää lisätietoja. Siirretään komissiolle valta antaa 19 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä liitteissä IV ja V esitettyjen mallien muuttamiseksi kuultuaan kaasualan koordinoitiryhmää, jotta voidaan ottaa huomioon tämän asetuksen soveltamisesta saadut kokemukset ja keventää jäsenvaltioiden hallinnollista taakkaa.

6. Maakaasualan yritysten, kaasua käyttävien teollisuusasiakkaiden, kaasua käyttäviä kotitalous- ja teollisuusasiakkaita edustavien asiaankuuluvien organisaatioiden sekä jäsenvaltioiden ja kansallisten sääntelyviranomaisten, jos nämä eivät ole toimivaltaiset viranomaiset, on tehtävä yhteistyötä toimivaltaisten viranomaisten kanssa ja annettava niille pyynnöstä kaikki yhteisissä ja kansallisissa riskinarvioinneissa tarvittavat tiedot.

7. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle viimeistään 1 päivänä lokakuuta 2018 kaikkien riskiryhmän jäsenvaltioiden sopimasta ensimmäisestä yhteisestä riskinarvioinnista ja kansallisista riskinarvioinneista. Riskinarvioinnit on päivitettävä joka neljäs vuosi sen jälkeen paitsi jos niitä on olosuhteiden vuoksi päivitettävä useammin. Riskinarvioinneissa on otettava huomioon edistyminen, jota on saatu aikaan 5 artiklassa määritellyn infrastruktuurinormin täyttämiseen tarvittavissa investoinneissa, sekä uusien vaihtoehtojen ratkaisujen toteuttamisessa kohdatut maakohtaiset vaikeudet. Niiden on myös perustuttava kokemukseen, jota on saatu 10 artiklan 3 kohtaan sisältyvän hätäsuunnitelmien simulaatiosta.

8 artikla

Ennaltaehkäisysuunnitelmien ja hätäsuunnitelmien laatiminen

1. Ennaltaehkäisysuunnitelmaan ja hätäsuunnitelmaan sisältyvien, kaasun toimitusvarmuuden turvaamiseen liittyvien toimenpiteiden on oltava selkeästi määriteltyjä, avoimia, oikeasuhteisia, syrjimättömiä ja todennettavissa olevia, ne eivät saa perusteettomasti vääristää kilpailua tai kaasun sisämarkkinoiden tehokasta toimintaa eivätkä vaarantaa muiden jäsenvaltioiden tai unionin kaasun toimitusvarmuutta.

2. Kuultuaan maakaasualan yrityksiä, kaasua käyttäviä kotitalous- ja teollisuusasiakkaita, myös sähköntuottajia, edustavia asiaankuuluvia organisaatioita, sähkön siirtoverkonhaltijoita ja kansallista sääntelyviranomaista, jos tämä ei ole toimivaltainen viranomainen, kunkin jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on laadittava

- a) ennaltaehkäisysuunnitelma, joka käsittää yhteisissä ja kansallisissa riskiarvioinneissa tunnistettujen riskien poistamiseksi tai lieventämiseksi tarvittavat toimenpiteet, mukaan lukien energiatehokkuustoimenpiteiden ja kysyntään vaikuttavien toimenpiteiden vaikutukset, 9 artiklan mukaisesti;
- b) hätäsuunnitelma, joka käsittää kaasun toimitushäiriön vaikutusten poistamiseksi tai lieventämiseksi toteutettavat toimenpiteet 10 artiklan mukaisesti.

3. Ennaltaehkäisy-suunnitelmassa ja hätäsuunnitelmassa on oltava myös alueellinen luku tai, jos jäsenvaltio kuuluu liitteessä I määriteltyihin eri riskiryhmiin, useita alueellisia lukuja.

Kaikkien riskiryhmän jäsenvaltioiden on laadittava alueelliset luvut yhdessä ennen kuin ne sisällytetään kansallisiin suunnitelmiin. Komission tehtävänä on edistää sitä, että alueellisilla luvuilla voidaan yhdessä tehostaa kaasun toimitusvarmuutta unionissa eikä niillä aiheuteta ristiriitoja, sekä sitä että mahdolliset yhteistyön esteet voitetaan.

Alueellisten lukujen on sisällettävä asianmukaisia ja tuloksellisia rajatylittäviä toimenpiteitä, myös sellaisia, jotka liittyvät nesteytettyyn maakaasuun, edellyttäen, että samoihin tai eri riskiryhmiin, joihin toimenpide vaikuttaa 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitettun simulaation ja yhteisen riskinarvioinnin perusteella, kuuluvat jäsenvaltiot, jotka panevat toimenpiteet täytäntöön, sopivat niistä.

4. Toimivaltaisten viranomaisten on säännöllisesti raportoitava kaasualan koordinoitiryhmälle edistyksestä, jota on saavutettu ennaltaehkäisy-suunnitelmien ja hätäsuunnitelmien ja erityisesti alueellisten lukujen laatimisessa ja hyväksymisessä. Toimivaltaisten viranomaisten on erityisesti sovittava yhteistyömekanismista ennaltaehkäisy-suunnitelman ja hätäsuunnitelman laatimiseksi, mukaan lukien suunnitelmaehdotusten vaihto. Niiden on raportoitava kaasualan koordinoitiryhmälle tällaisesta sovitusta yhteistyömekanismista 16 kuukautta ennen näiden suunnitelmien hyväksymisen ja näiden suunnitelmien päivitysten määräaika.

Komissiolla voi olla edistävä rooli ennaltaehkäisy-suunnitelman ja hätäsuunnitelman laadinnassa, erityisesti yhteistyömekanismin luomisessa. Jos tietyn riskiryhmän toimivaltaiset viranomaiset eivät pääse yhteisymmärrykseen yhteistyömekanismista, komissio ehdottaa yhteistyömekanismia kyseistä riskiryhmää varten. Asianomaisten toimivaltaisten viranomaisten on sovittava yhteistyömekanismista kyseistä riskiryhmää varten ottaen huomioon komission ehdotuksen. Toimivaltaisten viranomaisten on varmistettava, että ennaltaehkäisy-suunnitelman ja hätäsuunnitelman täytäntöönpanoa seurataan säännöllisesti.

5. Ennaltaehkäisy-suunnitelma ja hätäsuunnitelma on laadittava liitteissä VI ja VII olevien mallien mukaisesti. Siirretään komissiolle valta antaa 19 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä liitteissä VI ja VII esitettyjen mallien muuttamiseksi kuultuaan kaasualan koordinoitiryhmää, jotta voidaan ottaa huomioon tämän asetuksen soveltamisesta saadut kokemukset ja keventää jäsenvaltioiden hallinnollista taakkaa.

6. Naapurijäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on kuultava toisiaan ajoissa, jotta voidaan varmistaa, että niiden ennaltaehkäisy-suunnitelmat ja hätäsuunnitelmat ovat keskenään johdonmukaiset.

Toimivaltaisten viranomaisten on kussakin riskiryhmässä vaihdettava keskenään ennaltaehkäisy-suunnitelmaehdotuksia ja hätäsuunnitelmaehdotuksia viimeistään viisi kuukautta ennen suunnitelmien toimittamisen määräaika.

Riskiryhmän kaikkien jäsenvaltioiden on hyväksyttävä 3 kohdassa tarkoitettujen alueellisten lukujen lopulliset versiot. Ennaltaehkäisy-suunnitelmiin ja hätäsuunnitelmiin on sisällytettävä myös kansalliset toimenpiteet, joita tarvitaan, jotta voidaan panna täytäntöön alueellisten lukujen rajatylittävät toimenpiteet ja valvoa niiden noudattamista.

7. Ennaltaehkäisy-suunnitelmat ja hätäsuunnitelmat on julkistettava ja niistä on ilmoitettava komissiolle viimeistään 1 päivänä maaliskuuta 2019. Komissio ilmoittaa kaasualan koordinoitiryhmälle suunnitelmia koskevista ilmoituksista ja julkaisee ne komission verkkosivustolla.

Neljän kuukauden kuluessa toimivaltaisten viranomaisten ilmoituksesta komissio arvioi suunnitelmat ottaen huomioon kaasualan koordinoitiryhmässä esitettyt näkemykset.

8. Komissio antaa toimivaltaiselle viranomaiselle lausunnon, johon sisältyy suositus tarkastaa ennaltaehkäisy-suunnitelma tai hätäsuunnitelma, jos yksi tai useampi seuraavista soveltuu:

- a) sillä ei pystytä tehokkaasti lieventämään riskinarvioinnissa tunnistettuja riskejä;
- b) se on yhteensopimaton arvioitujen riskiskenaarioiden tai jonkin muun jäsenvaltion tai riskiryhmän suunnitelmien kanssa;
- c) siinä ei noudateta 1 kohdassa säädettyä edellytystä siitä, että se ei saa perusteettomasti vääristää kilpailua tai sisämarkkinoiden tehokasta toimintaa;
- d) se ei noudata tämän asetuksen säännöksiä tai muita unionin oikeuden säännöksiä.

9. Asianomaisten toimivaltaisten viranomaisten on toimitettava tarkistettu ennaltaehkäisy-suunnitelma tai hätäsuunnitelma komissiolle kolmen kuukauden kuluessa 8 kohdassa tarkoitettun komission lausunnon ilmoittamisesta tai ilmoitettava komissiolle syyt, joiden vuoksi se on eri mieltä suosituksista.

Jos yhteisymmärrystä 8 kohdassa tarkoitetuista asioista ei saavuteta, komissio voi neljän kuukauden kuluessa toimivaltaisen viranomaisen vastauksen saatuaan luopua tarkistuspyynnöstään tai kutsua toimivaltaisen viranomaisen ja, mikäli komissio katsoo sen tarpeelliseksi, kaasualan koordinoitiryhmän käsittelemään asiaa. Komissio perustelee ennaltaehkäisy suunnitelmaa tai hätäsuunnitelmaa koskevat mahdolliset tarkistuspyyntönsä yksityiskohtaisesti. Asianomaisen toimivaltaisen viranomaisen on kaikilta osin huomioitava komission yksityiskohtaiset perustelut.

Asianomaisen toimivaltaisen viranomaisen on tapauksen mukaan viipymättä tarkistettava ennaltaehkäisy suunnitelmaa tai hätäsuunnitelmaa ja julkaistava tarkistettu ennaltaehkäisy suunnitelma tai hätäsuunnitelma.

Jos toimivaltaisen viranomaisen lopullinen kanta eroaa komission yksityiskohtaisista perusteluista, kyseisen toimivaltaisen viranomaisen on toimitettava ja julkaistava yhdessä kantansa ja komission yksityiskohtaisten perustelujen ohella kantaansa tukeva perustelu kahden kuukauden kuluessa komission yksityiskohtaisten perustelujen vastaanottamisesta.

10. Muihin kuin markkinapohjaisiin toimenpiteisiin, jotka on hyväksytty 1 päivänä marraskuuta 2017 tai sen jälkeen, sovelletaan 9 artiklan 4, 6, 8 ja 9 kohdassa säädettyä menettelyä.

11. Kaupallisesti arkaluonteisten tietojen luottamuksellisuus on säilytettävä.

12. Asetuksen (EU) N:o 994/2010 perusteella laaditut ennaltaehkäisy suunnitelmat ja hätäsuunnitelmat, sellaisina kuin ne ovat asianmukaisesti päivitettyinä kyseisen asetuksen mukaisesti, pysyvät voimassa, kunnes tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen ennaltaehkäisy suunnitelmat ja hätäsuunnitelmat laaditaan ensimmäisen kerran.

9 artikla

Ennaltaehkäisy suunnitelmien sisältö

1. Ennaltaehkäisy suunnitelman on sisällettävä

- a) riskiarvioinnin tulokset ja tiivistelmä 7 artiklan 4 kohdan c alakohdassa tarkoitetuista skenaarioista;
- b) suojattujen kuluttajien määritelmä ja 6 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa kuvatut tiedot;
- c) 5 ja 6 artiklassa säädettyjen infrastruktuuri- ja kaasun toimitusnormien täyttämiseksi tarvittavat toimenpiteet, määrät ja kapasiteetit, mukaan luettuina soveltuvin osin se, missä määrin kysyntään vaikuttavilla toimenpiteillä voidaan riittävällä tavalla ja oikea-aikaisesti kompensoida 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu kaasun toimitushäiriö, yhteisen edun mukaisen suurimman yksittäisen kaasuinfrastruktuurin määrittäminen 5 artiklan 3 kohtaa sovellettaessa, tarvittavat kaasumäärät kutakin suojattujen asiakkaiden luokkaa kohti ja kutakin skenaariota kohti, kuten 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitetaan, ja mahdollinen lisätty kaasun toimitusnormi, mukaan lukien mahdollinen perustelu 6 artiklan 2 kohdassa säädettyjen edellytysten noudattamisesta, sekä kuvaus mekanismista, jolla mahdollista lisättyä kaasun toimitusnormia tai lisävelvoitetta voidaan väliaikaisesti keventää 11 artiklan 3 kohdan mukaisesti;
- d) maakaasualan yrityksille, sähköalan yrityksille tapauksen mukaan, ja muille asiaankuuluville elimille asetetut velvoitteet, kuten kaasuverkon turvallista toimintaa koskevat velvoitteet, joilla todennäköisesti on vaikutusta kaasun toimitusvarmuuteen;
- e) muut ennaltaehkäisevät toimenpiteet, joiden tarkoituksena on torjua riskinarvioinnissa tunnistettuja riskejä, kuten toimet, jotka tarvittaessa liittyvät tarpeeseen parantaa naapurijäsenvaltioiden välisiä yhteenliitäntöjä, energiatehokkuuden parantamiseen entisestään, kaasun kysynnän vähentämiseen ja mahdollisuuden monipuolistaa kaasun toimitusreittejä ja -lähteitä sekä nykyisten varastojen ja nesteytetyn maakaasun käsittelylaitosten alueelliseen hyödyntämiseen, jotta kaasun toimitukset voidaan mahdollisuuksien mukaan taata kaikille asiakkaille;
- f) tiedot suunnitelmaan sisältyvien toimenpiteiden taloudellisesta vaikutuksesta, tuloksellisuudesta ja tehokkuudesta, mukaan lukien k alakohdassa tarkoitettujen velvoitteiden;
- g) kuvaus suunnitelmaan sisältyvien toimenpiteiden vaikutuksista energian sisämarkkinoiden toimivuuteen sekä kansallisiin markkinoihin, mukaan lukien k alakohdassa tarkoitettujen velvoitteiden;
- h) kuvaus toimenpiteiden vaikutuksesta ympäristöön ja asiakkaisiin;
- i) mekanismit, kuten ennaltaehkäisy suunnitelmien ja hätäsuunnitelmien laatimiseen ja täytäntöönpanoon käytettävät mekanismit, joita käytetään yhteistyössä muiden jäsenvaltioiden kanssa;

j) tiedot nykyisistä ja tulevista yhteenliittännöistä ja infrastruktuurista, myös niistä, jotka mahdollistavat pääsyn sisämarkkinoille, rajatylittävistä virroista, rajatylittävästä pääsystä varastoihin ja nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksiin ja kaksisuuntaisesta kapasiteetista, erityisesti hätätilanteessa;

k) tiedot kaikista kaasun toimitusvarmuuteen liittyvistä julkisen palvelun velvoitteista.

Ensimmäisen alakohdan a, c ja d alakohtiin liittyvät ehdottoman tärkeät tiedot, jotka voisivat paljastuessaan vaarantaa kaasun toimitusvarmuuden, voidaan jättää pois.

2. Ennaltaehkäisy-suunnitelmassa ja erityisesti 5 artiklassa säädetyn infrastruktuurinormin täyttämiseksi tarvittavissa toimissa on otettava huomioon Kaasu-ENTSON laatima unioninlaajuinen kymmenvuotinen verkon kehittämissuunnitelma asetuksen (EY) N:o 715/2009 8 artiklan 10 kohdan mukaisesti.

3. Ennaltaehkäisy-suunnitelman on perustuttava ensisijaisesti markkinapohjaisiin toimenpiteisiin, siitä ei saa aiheutua kohtuutonta taakkaa maakaasualan yrityksille, eikä se saa vaikuttaa kielteisesti kaasun sisämarkkinoiden toimintaan.

4. Jäsenvaltioiden ja erityisesti niiden toimivaltaisten viranomaisten on varmistettava, että kaikki muut kuin markkinapohjaiset ennaltaehkäisevät toimenpiteet, kuten liitteessä VIII tarkoitetut toimenpiteet, jotka hyväksytään 1 päivänä marraskuuta 2017 tai sen jälkeen, ovat 6 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädettyjen kriteerien mukaiset, riippumatta siitä, ovatko ne osa ennaltaehkäisy-suunnitelmaa vai onko ne hyväksytty jälkikäteen.

5. Toimivaltaisen viranomaisen on julkistettava kaikki 4 kohdassa tarkoitetut toimenpiteet, joita ei vielä ole sisällytetty ennaltaehkäisy-suunnitelmaan, ja annettava komissiolle kuvaus toimenpiteestä ja sen vaikutuksista kansallisiin kaasumarkkinoihin sekä mahdollisuuksien mukaan muiden jäsenvaltioiden kaasumarkkinoihin.

6. Jos komissio epäilee, onko tämän artiklan 4 kohdassa tarkoitettu toimenpide 6 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädettyjen kriteerien mukainen, se pyytää asianomaiselta jäsenvaltiolta vaikutustenarviointia koskevaa ilmoitusta.

7. Edellä 6 kohdan nojalla tehdyn vaikutustenarvioinnin on sisällettävä ainakin seuraavat:

- a) mahdolliset vaikutukset kansallisten kaasumarkkinoiden kehitykseen ja kilpailuun kansallisella tasolla;
- b) mahdolliset vaikutukset kaasun sisämarkkinoihin;
- c) mahdolliset vaikutukset naapurijäsenvaltioiden kaasun toimitusvarmuuteen, erityisesti niiden toimenpiteiden osalta, jotka voisivat vähentää alueellisten markkinoiden likviditeettiä tai rajoittaa virtoja naapurijäsenvaltioihin;
- d) kustannukset ja edut arvioituna verrattuna vaihtoehtoihin markkinapohjaisiin toimenpiteisiin;
- e) arviointi tarpeellisuudesta ja oikeasuhteisuudesta verrattuna mahdollisiin markkinapohjaisiin toimenpiteisiin;
- f) arviointi siitä, varmistaako toimenpide tasapuoliset olosuhteet kaikille markkinaosallistujille;
- g) vaiheittaista lopettamista koskeva strategia, suunnitellun toimenpiteen odotettu kesto ja asianmukainen uudelleentarkastelua koskeva aikataulu.

Edellä a ja b alakohdassa tarkoitettua analyysin suorittaa kansallinen sääntelyviranomainen. Toimivaltainen viranomainen julkistaa vaikutustenarvioinnin ja siitä ilmoitetaan komissiolle.

8. Jos komissio katsoo vaikutustenarvioinnin perusteella, että toimenpide todennäköisesti vaarantaa toisten jäsenvaltioiden tai unionin kaasun toimitusvarmuuden, sen on neljän kuukauden kuluessa siitä, kun vaikutustenarvioinnista on ilmoitettu, tehtävä päätös, jossa se vaatii siltä osin kuin se on välttämätöntä toimenpiteen muuttamista tai peruuttamista.

Hyväksytty toimenpide voi tulla voimaan vasta kun komissio on hyväksynyt sen tai sitä on muutettu komission päätöksen mukaisesti.

Neljän kuukauden määräaika alkaa täydellisen ilmoituksen vastaanottamista seuraavasta päivästä. Neljän kuukauden määräaika voidaan jatkaa, jos sekä komissio että toimivaltainen viranomainen suostuvat siihen.

9. Jos komissio katsoo vaikutustenarvioinnin perusteella, että toimenpide ei ole 6 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädettyjen kriteerien mukainen, se voi antaa lausunnon neljän kuukauden kuluessa siitä, kun vaikutustenarvioinnista on ilmoitettu. Tällöin noudatetaan 8 artiklan 8 ja 9 kohdassa säädettyä menettelyä.

Neljän kuukauden määräaika alkaa täydellisen ilmoituksen vastaanottamista seuraavasta päivästä. Neljän kuukauden määräaika voidaan jatkaa, jos sekä komissio että toimivaltainen viranomainen suostuvat siihen.

10. Tämän artiklan 6–9 kohdassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin sovelletaan 8 artiklan 9 kohtaa.

11. Ennaltaehkäisy-suunnitelmaa on päivitettävä joka neljäs vuosi 1 päivän maaliskuuta 2019 jälkeen tai useammin, jos olosuhteet sitä edellyttävät tai komissio sitä pyytää. Päivitetystä suunnitelmasta on otettava huomioon päivitetty riskinarviointi sekä 10 artiklan 3 kohdan mukaisesti tehtyjen testien tulokset. Päivitettyyn suunnitelmaan sovelletaan 8 artiklaa.

10 artikla

Hätäsuunnitelmien sisältö

1. Hätäsuunnitelmassa on
 - a) käytettävä perustana 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kriisitasoja;
 - b) määriteltävä maakaasualan yritysten, tarvittaessa sähkön siirtoverkonhaltijoiden ja kaasua käyttävien teollisuusasiakkaiden, asiaankuuluvat sähköntuottajat mukaan luettuina, asema ja vastuut ottamalla huomioon, missä määrin kaasun toimitushäiriö vaikuttaa niihin, sekä niiden vuorovaikutus toimivaltaisten viranomaisten ja tarvittaessa kansallisten sääntelyviranomaisten kanssa kullakin 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulla kriisitasolla;
 - c) määriteltävä toimivaltaisten viranomaisten sekä sellaisten muiden elinten asema ja vastuut, joille on siirretty 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu tavoin tehtäviä kullakin 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulla kriisitasolla;
 - d) varmistettava, että maakaasuyhtiöille ja kaasua käyttäville teollisuusasiakkaille, myös asiaankuuluville sähköntuottajille, annetaan riittävät mahdollisuudet reagoida 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin kriisitasoihin;
 - e) määritettävä tarvittaessa toteutettavat toimenpiteet ja toimet, joiden avulla lievennetään kaasun toimitushäiriön mahdollisia vaikutuksia kaukolämpöön ja kaasun avulla tuotetun sähkön toimitukseen, mukaan lukien tarvittaessa tarkastellen kokonaisvaltaisesti energiajärjestelmien toimintaa sähkö- ja kaasualalla;
 - f) vahvistettava yksityiskohtaiset menettelyt ja toimenpiteet, joita noudatetaan 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuilla kriisitasoilla, mukaan lukien kutakin tasoa vastaavat tiedonkulkusäännöt;
 - g) nimettävä kriisijohtaja ja määriteltävä sen tehtävät;
 - h) määritettävä markkinapohjaisten toimenpiteiden käyttö tilanteen hallitsemiseksi hälytystasolla ja vaikutusten lieventämiseksi hätätilatasolla;
 - i) määritettävä muiden kuin markkinapohjaisten toimenpiteiden suunniteltu tai kaavailtu käyttö hätätilatasolla sekä esitettävä arvio siitä, missä määrin tällaisten muiden kuin markkinapohjaisten toimenpiteiden käyttö on tarpeen kriisistä selviämiseksi. On arvioitava muiden kuin markkinapohjaisten toimenpiteiden vaikutukset ja määritettävä niiden toteuttamisessa käytettävät menettelyt. Muita kuin markkinapohjaisia toimenpiteitä on käytettävä vain, jos pelkillä markkinapohjaisilla mekanismeilla ei enää voida varmistaa toimituksia erityisesti suojatuille asiakkaille, tai 13 artiklan soveltamiseen;
 - j) kuvattava muiden jäsenvaltioiden kanssa tehtävässä yhteistyössä 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuilla kriisitasoilla käytettävät mekanismit ja tietojenvaihtojärjestelyt toimivaltaisten viranomaisten välillä;
 - k) eriteltävä maakaasualan yrityksille ja tarpeen mukaan sähköalan yrityksille asetetut raportointivelvollisuudet hälytys- ja hätätilatasoilla;
 - l) kuvattava nykyiset tekniset tai oikeudelliset järjestelyt, joilla estetään asiakkaiden, jotka on liitetty kaasun toimitus- tai siirtoverkkoon mutta jotka eivät ole suojattuja asiakkaita, tarpeeton kaasunkulutus;
 - m) kuvattava tekniset, oikeudelliset ja rahoitukseen liittyvät järjestelyt, joiden avulla sovelletaan 13 artiklassa säädettyjä yhteisvastuuvetoja;
 - n) arvioitava kaasumäärät, jotka yhteisvastuumekanismin nojalla suojatut asiakkaat voisivat kuluttaa siten, että katetaan vähintään 6 artiklan 1 kohdassa kuvatut tilanteet;
 - o) laadittava luettelo ennalta määritellyistä toimista kaasun asettamiseksi saataville hätätilanteessa, mukaan luettuina tällaisiin toimiin osallistuvien tahojen keskinäiset kaupalliset sopimukset ja tarvittaessa maakaasualan yrityksille tarkoitettuihin korvausmekanismeihin ottamalla asiaankuuluvasti huomioon arkaluonteisten tietojen luottamuksellisuus. Tällaisiin toimiin voi liittyä rajatylittäviä sopimuksia jäsenvaltioiden ja/tai maakaasuyhtiöiden välillä.

Jotta voidaan välttää ensimmäisen alakohdan 1 alakohdassa tarkoitettu tarpeeton kaasun kulutus hätätilanteessa tai sovellettaessa 11 artiklan 3 kohdassa ja 13 artiklassa tarkoitettuja toimenpiteitä, asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava asiakkaille, jotka eivät ole suojattuja asiakkaita, että heidän vaaditaan lopettavan kaasun kulutuksen tai vähentävän sitä ilman, että aiheutetaan teknisiä vaaratilanteita.

2. Hätäsuunnitelma on päivitettävä joka neljäs vuosi 1 päivän maaliskuuta 2019 jälkeen tai useammin, jos olosuhteet sitä edellyttävät tai komissio sitä pyytää. Päivitetyssä suunnitelmassa on otettava huomioon päivitetty riskinarviointi sekä tämän artiklan 3 kohdan mukaisesti suoritettujen testien tulokset. Päivitettyyn suunnitelmaan sovelletaan 8 artiklan 4–11 kohtaa.

3. Ennaltaehkäisy-suunnitelmaan sisältyvät toimenpiteet, toimet ja menettelyt on testattava vähintään kerran sen 2 kohdassa tarkoitettujen neljän vuoden välein tehtävien päivitysten välissä. Toimivaltaisen viranomaisen on hätäsuunnitelman testaamiseksi simuloitava korkean ja keskimääräisen vaikutuksen skenaarioita ja toimia reaaliaikaisesti kyseisen hätäsuunnitelmansa mukaisesti. Toimivaltaisen viranomaisen on esitettävä testien tulokset kaasualan koordinointiryhmässä.

4. Hätäsuunnitelmalla on varmistettava, että rajatylittävät mahdollisuudet käyttää infrastruktuuria asetuksen (EY) N:o 715/2009 mukaisesti säilytetään siltä osin kuin se on teknisesti ja turvallisuuden kannalta mahdollista hätätilanteessa, eikä sen avulla pidä ottaa käyttöön toimenpiteitä, joilla tarpeettomasti rajoitetaan kaasun virtausta rajojen yli.

11 artikla

Kriisin julistaminen

1. Kolme kriisitasoa ovat seuraavat:

- a) ennakkovaroitustaso (myös ennakkovaroitustilanne): tilanne, jossa on saatu konkreettista, vakavasti otettavaa ja luotettavaa tietoa, jonka mukaan tapahtuma, joka todennäköisesti heikentää kaasun toimitustilannetta merkittävästi ja todennäköisesti johtaa hälytys- tai hätätilatason käyttöönottoon, on mahdollinen; ennakkovaroitustaso voidaan aktivoida varhaisvaroitusmekanismilla;
- b) hälytystaso (myös hälytystilanne): tilanne, jossa kaasun toimitushäiriö tai poikkeuksellisen suuri kaasun kysyntä heikentää merkittävästi kaasun toimitustilannetta, mutta markkinat pystyvät edelleen hoitamaan häiriön tai kysynnän ilman, että on tarpeen turvautua muihin kuin markkinapohjaisiin toimenpiteisiin;
- c) hätätilataso (myös hätätilanne): tilanne, jossa kaasun kysyntä on poikkeuksellisen suurta, kaasun toimitushäiriö on merkittävä tai kaasun toimitustilanne muuten heikkenee merkittävästi ja kaikki asiaankuuluvat markkinapohjaiset toimenpiteet on toteutettu mutta kaasun toimitukset eivät riitä tyydyttämään jäljelle jäävää kaasun kysyntää, jolloin on lisäksi toteutettava muita kuin markkinapohjaisia toimenpiteitä, jotta voidaan turvata kaasun toimitukset erityisesti suojatuille asiakkaille 6 artiklan mukaisesti.

2. Jos toimivaltainen viranomainen julistaa jonkin 1 kohdassa tarkoitettujen kriisitasojen, sen on välittömästi ilmoitettava siitä komissiolle ja niiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, joihin kyseisen toimivaltaisen viranomaisen jäsenvaltio on suoraan liitetty, ja toimitettava niille kaikki tarvittavat tiedot, erityisesti tiedot toimista, jotka se aikoo toteuttaa. Mikäli kyseessä on hätätilanne, joka saattaa johtaa unionille ja sen jäsenvaltioille osoitettavaan avunpyyntöön, asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on viipymättä ilmoitettava asiasta komission hätäavun koordinoitakeskukseen (ERCC).

3. Jos jäsenvaltio on julistanut hätätilanteen ja ilmoittanut, että tarvitaan rajatylittäviä toimia, maakaasualan yrityksille saman riskiryhmän muissa jäsenvaltioissa 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti asetettua mahdollista lisättyä kaasun toimitusnormia tai lisäpalveluita kevennetään väliaikaisesti 6 artiklan 1 kohdassa asetetulle tasolle.

Tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädettyjen velvoitteiden soveltaminen päättyy heti kun toimivaltainen viranomainen julistaa hätätilanteen päättyneeksi tai kun komissio katsoo 8 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti, että hätätilanteen julistus ei ole aiheellinen tai ei ole sitä enää.

4. Jos toimivaltainen viranomainen julistaa hätätilanteen, sen on toteutettava sen hätäsuunnitelmassa ennalta määritellyt toimet ja ilmoitettava välittömästi komissiolle ja riskiryhmän toimivaltaisille viranomaisille sekä niiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, joihin kyseisen toimivaltaisen viranomaisen jäsenvaltio on suoraan liitetty, erityisesti toimet, jotka se aikoo toteuttaa. Toimivaltainen viranomainen voi perustelluissa poikkeusoloissa toteuttaa toimia, jotka poikkeavat hätäsuunnitelmasta. Toimivaltaisen viranomaisen on välittömästi ilmoitettava komissiolle ja liitteessä I esitetyn riskiryhmänsä toimivaltaisille viranomaisille sekä niiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, joihin kyseisen toimivaltaisen viranomaisen jäsenvaltio on suoraan liitetty, kaikista tällaisista toimista ja perusteltava poikkeaminen.

5. Siirtoverkonhaltijan on varmistettava, että kun hätätilanne on julistettu naapurijäsenvaltiossa, yhteenliitäntäpisteissä kyseiseen jäsenvaltioon jaettava kapasiteetti on etusijalla varastointilaitoksiin syöttöpisteestä jaettavaan kilpailevaan kapasiteettiin nähden riippumatta siitä, onko kapasiteetti jatkuvaa vai keskeytyvää ja onko se varattu ennen hätätilannetta vai sen aikana. Etusijaista kapasiteettia vastaanottavan järjestelmän käyttäjän on maksettava jatkuvaa kapasiteettia vastaanottavalle järjestelmän käyttäjälle viipymättä kohtuullinen korvaus taloudellisista tappioista, joita etusijalle asettamisesta koituu, mukaan lukien suhteellinen korvaus jatkuvan kapasiteetin keskeyttämisestä aiheutuvista kustannuksista. Menettely korvauksen määrittelemiseksi ja maksamiseksi ei saa vaikuttaa prioriteettisäännön soveltamiseen.

6. Jäsenvaltioiden ja erityisesti toimivaltaisten viranomaisten on varmistettava, että

- a) ei toteuteta toimenpiteitä, jotka milloin hyvänsä tarpeettomasti rajoittavat kaasun kulkua sisämarkkinoilla;
- b) ei toteuteta toimenpiteitä, jotka ovat omiaan vakavasti vaarantamaan kaasun toimitustilanteen toisessa jäsenvaltiossa; ja
- c) rajatylittävät mahdollisuudet käyttää infrastruktuuria asetuksen (EY) N:o 715/2009 mukaisesti säilytetään siltä osin kuin se on teknisesti ja turvallisuuden kannalta mahdollista hätäsuunnitelman mukaisesti.

7. Jäsenvaltio voi hätätilanteessa ja perustellusti päättää sähkön tai kaasun asianomaisen siirtoverkonhaltijan pyynnöstä, että se asettaa kaasun toimituksissa tietyt keskeiset kaasuvoimalat tiettyihin luokkiin kuuluvien suojattujen asiakkaiden edelle, jos kaasun toimittamatta jättäminen tällaisiin keskeisiin kaasuvoimaloihin voisi joko

- a) vahingoittaa vakavasti sähköverkon toimivuutta; tai
- b) haitata kaasun tuotantoa ja/tai siirtoa.

Jäsenvaltioiden on perustettava tällaiset toimenpiteet riskinarviointiin.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut keskeiset kaasuvoimalat olisi määritettävä selkeästi samoin kuin mahdolliset kaasumäärät, joihin tällaista toimenpidettä sovellettaisiin, ja ne olisi sisällytettävä ennaltaehkäisy suunnitelmien ja hätäsuunnitelmien alueellisiin lukuihin. Voimalat olisi määriteltävä tiiviissä yhteistyössä asianomaisen jäsenvaltion sähkön ja kaasun siirtoverkonhaltijoiden kanssa.

8. Komissio tarkistaa mahdollisimman pian mutta joka tapauksessa viiden päivän kuluessa siitä, kun se on saanut toimivaltaiselta viranomaiselta 2 kohdassa tarkoitetut tiedot, onko hätätilanteen julistus perusteltu 1 kohdan c alakohdan mukaisesti ja tarkistaa myös, vastaavatko toteutetut toimenpiteet mahdollisimman pitkälti hätäsuunnitelmassa lueteltuja toimia ja sen, etteivät ne aiheuta perusteetonta taakkaa maakaasuyhtiöille ja että ne ovat 6 kohdan mukaiset. Komissio voi jonkin toisen toimivaltaisen viranomaisen tai maakaasualan yritysten pyynnöstä tai omasta aloitteestaan pyytää toimivaltaista viranomaista tekemään muutoksia toimenpiteisiin, jos ne ovat ristiriidassa tämän kohdan ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettujen edellytysten kanssa. Komissio voi pyytää toimivaltaista viranomaista myös julistamaan hätätilanteen päättyneeksi, jos se katsoo, että hätätilanteen julistus ei ole tai ei ole enää perusteltu 1 kohdan c alakohdan mukaisesti.

Toimivaltaisen viranomaisen on muutettava toimenpiteitään kolmen päivän kuluessa komission pyynnön vastaanottamisesta ja ilmoitettava asiasta komissiolle tai ilmoitettava tälle syyt, joiden vuoksi se on eri mieltä pyynnöstä. Viimeksi mainitussa tapauksessa komissio voi kolmen päivän kuluessa tiedon saamisesta muuttaa pyyntöään tai peruuttaa sen tai kutsua toimivaltaisen viranomaisen tai tarvittaessa asianomaiset toimivaltaiset viranomaiset ja, mikäli komissio katsoo sen tarpeelliseksi, kaasualan koordinoitiryhmän käsittelemään asiaa. Komissio perustelee toiminnan muuttamista koskevat pyyntönsä yksityiskohtaisesti. Toimivaltaisen viranomaisen on kaikilta osin huomioitava komission kanta. Jos toimivaltaisen viranomaisen lopullinen päätös poikkeaa komission kannasta, toimivaltaisen viranomaisen on perusteltava tällainen päätös.

9. Jos toimivaltaisen viranomaisen julistaa jonkin 1 kohdassa tarkoitetun kriisitason päättyneeksi, sen on ilmoitettava siitä komissiolle ja niiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, joihin kyseisen toimivaltaisen viranomaisen jäsenvaltio on suoraan liitetty.

12 artikla

Alueellisen ja unionin tason hätätilatoimet

1. Komissio voi julistaa alueellisen tai unionin tason hätätilanteen hätätilanteen julistaneen toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä suoritettuaan 11 artiklan 8 kohdan mukaisen tarkistuksen.

Komissio julistaa tarvittaessa alueellisen tai unionin tason hätätilanteen vähintään kahden hätätilanteen julistaneen toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä suoritettuaan ensin 11 artiklan 8 kohdan mukaisen tarkistuksen ja edellyttäen, että tällaisten hätätilanteiden syyt liittyvät toisiinsa.

Kaikissa tapauksissa, joissa komissio julistaa alueellisen tai unionin tason hätätilanteen, komissio kokoaa tilanteeseen parhaiten soveltuvia viestintävälineitä käyttäen muiden toimivaltaisten viranomaisten näkemykset ja ottaa asiaankuuluvalla tavalla huomioon kaikki niiden toimittamat asiaankuuluvat tiedot. Jos komissio arvioinnin suoritettuaan päättää, että alueellisen tai unionin tason hätätilanteen perusteena olevat syyt eivät enää oikeuta hätätilanteen julistamista, se julistaa alueellisen tai unionin tason hätätilanteen päättyneeksi ja perustelee päätöksensä ja ilmoittaa siitä neuvostolle.

2. Komissio kutsuu kokoon kaasualan koordinoitiryhmän heti alueellisen tai unionin tason hätätilanteen julistettuaan.

3. Alueellisen tai unionin tason hätätilanteessa komissio koordinoi toimivaltaisten viranomaisten toimintaa ottamalla kaikilta osin huomioon kaasualan koordinoitiryhmän kuulemisesta saadut asiaankuuluvat tiedot ja tulokset. Erityisesti komissio

a) varmistaa tiedonvaihdon;

b) varmistaa jäsenvaltio- ja aluetason toimien johdonmukaisuuden ja vaikuttavuuden suhteessa unionin tason toimiin;

c) sovittaa yhteen kolmansia maita koskevat toimet.

4. Komissio voi kutsua kokoon 10 artiklan 1 kohdan g alakohdassa tarkoitetun kriisijohtoryhmän, joka koostuu hätätilanteesta kärsivien jäsenvaltioiden kriisijohtajista. Komissio voi yhteisymmärryksessä kriisijohtajien kanssa kutsua mukaan muita asiaankuuluvia sidosryhmiä. Komissio varmistaa, että kaasualan koordinoitiryhmälle tiedotetaan säännöllisesti kriisijohtoryhmän työskentelystä.

5. Jäsenvaltiot ja erityisesti toimivaltaiset viranomaiset varmistavat, että

a) ei toteuteta toimenpiteitä, jotka milloin hyvänsä tarpeettomasti rajoittavat kaasun kulkua sisämarkkinoilla, erityisesti kaasun kulkua hätätilanteesta kärsiville markkinoille;

b) ei toteuteta toimenpiteitä, jotka todennäköisesti vaarantavat vakavasti kaasun toimitustilanteen toisessa jäsenvaltiossa; ja

c) rajatylittävät mahdollisuudet käyttää infrastruktuuria asetuksen (EY) N:o 715/2009 mukaisesti säilytetään siltä osin kuin se on teknisesti ja turvallisuuden kannalta mahdollista hätäsuunnitelman mukaisesti.

6. Jos komissio toimivaltaisen viranomaisen tai maakaasualan yrityksen pyynnöstä tai omasta aloitteestaan katsoo, että jäsenvaltion tai toimivaltaisen viranomaisen alueellisen tai unionin tason hätätilanteessa toteuttama toimi taikka maakaasualan yrityksen tässä tilanteessa noudattama menettely on 5 kohdan vastainen, se pyytää kyseistä jäsenvaltiota tai toimivaltaista viranomaista muuttamaan toimintaansa tai toteuttamaan toimia 5 kohdan noudattamisen varmistamiseksi ja ilmoittaa tälle perustelut tähän. Tarve aina varmistaa kaasuverkon turvallinen toiminta on otettava asianmukaisesti huomioon.

Jäsenvaltion tai toimivaltaisen viranomaisen on muutettava toimintaansa kolmen päivän kuluessa komission pyynnön vastaanottamisesta ja ilmoitettava tästä komissiolle tai ilmoitettava tälle syyt, joiden vuoksi se on eri mieltä pyynnöstä. Viimeksi mainitussa tapauksessa komissio voi kolmen päivän kuluessa tiedon saamisesta muuttaa pyyntöään tai peruuttaa sen tai kutsua jäsenvaltion tai toimivaltaisen viranomaisen ja, mikäli komissio katsoo sen tarpeelliseksi, kaasualan koordinoitiryhmän käsittelemään asiaa. Komissio perustelee toiminnan muuttamista koskevat pyyntönsä yksityiskohtaisesti. Jäsenvaltion tai toimivaltaisen viranomaisen on kaikilta osin huomioitava komission kanta. Jos toimivaltaisen viranomaisen tai jäsenvaltion lopullinen päätös poikkeaa komission kannasta, toimivaltaisen viranomaisen tai jäsenvaltion on perusteltava tällainen päätös.

7. Komissio laatii kaasualan koordinoitiryhmää kuultuaan erityistä seurantaryhmää varten pysyvän varallaololuettelon, joka koostuu toimialan asiantuntijoista ja komission edustajista. Seurantaryhmä voidaan tarpeen mukaan lähettää unionin ulkopuolelle, ja se tarkkailee yhteistyössä kolmansien toimittaja- ja kauttakulkumaiden kanssa unioniin suuntautuvia kaasuvirtoja ja raportoi niistä.

8. Toimivaltaisen viranomaisen on tiedotettava komission hätäavun koordinoitikeskukseen mahdollisesta avuntarpeesta. Komission hätäavun koordinoitikeskus arvioi kokonaistilanteen ja antaa neuvoja avusta, jota olisi annettava tilanteesta eniten kärsiville jäsenvaltioille ja tarvittaessa kolmansille maille.

13 artikla

Yhteisvastuu

1. Jos jäsenvaltio on pyytänyt tämän artiklan nojalla yhteisvastuutoimenpiteen soveltamista, siihen suoraan liitetyn jäsenvaltion tai, mikäli jäsenvaltio niin säätää, sen toimivaltaisen viranomaisen tai siirtoverkon tai jakeluverkon haltijan on siinä määrin kuin mahdollista vaaratilanteita aiheuttamatta toteutettava tarvittavat toimet, joilla varmistetaan, että kaasun toimitusta muille kuin yhteisvastuumekanismin nojalla suojatulle asiakkaille sen alueella vähennetään tai sitä ei jatketa siltä osin ja niin kauan kuin kaasun toimitusta ei ole varmistettu yhteisvastuumekanismin nojalla suojatulle asiakkaille pyynnön esittäneessä jäsenvaltiossa. Pynnön esittäneen jäsenvaltion on varmistettava, että yhteisvastuumekanismin nojalla suojatulle asiakkaille toimitetaan asianmukainen määrä kaasua sen alueella.

Poikkeuksellisissa olosuhteissa ja asianomaisen sähkön tai kaasun siirtoverkonhaltijan toimivaltaiselle viranomaiselle esittämästä perustellusta pyynnöstä kaasun toimitusta voidaan myös jatkaa yhteisvastuuta tarjoavan jäsenvaltion tiettyihin 11 artiklan 7 kohdan nojalla määriteltyihin keskeisiin kaasuvoimалоihin, jos kaasun toimittamatta jättäminen niihin voisi vahingoittaa vakavasti sähköverkon toimivuutta tai haitata kaasun tuotantoa ja/tai siirtoa.

2. Jäsenvaltion on tarjottava yhteisvastuutoimenpidettä myös sellaiselle toiselle jäsenvaltiolle, johon se on liitetty kolmannen maan kautta, jollei kaasun kulkua kolmannen maan kautta rajoiteta. Tällainen yhteisvastuutoimenpiteen laajentaminen edellyttää asianomaisten jäsenvaltioiden sopimusta, ja niiden olisi asianmukaisesti otettava mukaan kolmas maa, jonka kautta ne ovat liitettynä toisiinsa.

3. Yhteisvastuutoimenpidettä on pidettävä viimeisenä keinona ja sitä on sovellettava ainoastaan, jos pyynnön esittänyt jäsenvaltio

a) ei ole kyennyt kattamaan yhteisvastuumekanismin nojalla suojattujen asiakkaidensa kaasun saannin vajaan huolimatta 11 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun toimenpiteen soveltamisesta;

b) on käyttänyt loppuun kaikki markkinapohjaiset toimenpiteet ja kaikki hätäsuunnitelmaansa sisällytetyt toimenpiteet;

c) on esittänyt komissiolle ja kaikkien niiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, joihin se on liitetty suoraan tai 2 kohdan mukaisesti kolmannen maan kautta, nimenomaisen pyynnön ja kuvauksen tämän kohdan b alakohdassa tarkoitetuista toteutetuista toimenpiteistä;

d) sitoutuu maksamaan yhteisvastuuta tarjoavalle jäsenvaltiolle viipymättä 8 kohdan mukaisen kohtuullisen korvauksen.

4. Jos useampi kuin yksi jäsenvaltio voisi tarjota yhteisvastuuta sitä pyytävälle jäsenvaltiolle, tämän on kaikkia niitä jäsenvaltioita, joiden on tarjottava yhteisvastuuta, kuultuaan pyrittävä saamaan edullisin tarjous perustuen kaasun toimitusten kustannukseen, nopeuteen, luotettavuuteen ja hajauttamiseen. Asianomaisten jäsenvaltioiden on tehtävä tällaisia tarjouksia niin paljon ja niin kauan kuin mahdollista vapaaehtoisten kysyntäpuolen toimenpiteiden pohjalta ennen turvautumista muihin kuin markkinapohjaisiin toimenpiteisiin.

5. Jos markkinapohjaiset toimenpiteet osoittautuvat riittämättömiksi yhteisvastuuta tarjoavalle jäsenvaltiolle kaasun saannin vajan korjaamiseksi pyynnön esittäneen jäsenvaltion yhteisvastuun nojalla suojatulle asiakkaille, yhteisvastuuta tarjoava jäsenvaltio voi ottaa käyttöön muita kuin markkinapohjaisia toimenpiteitä 1 ja 2 kohdassa säädettyjen velvoitteiden täyttämiseksi.

6. Pynnön esittäneen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava välittömästi komissiolle ja yhteisvastuuta tarjoavien jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, jos kaasun toimitukset yhteisvastuumekanismin nojalla suojatulle asiakkaille sen alueella on varmistettu tai jos 1 ja 2 kohdan mukaisia velvoitteita kevennetään sen tarpeiden perusteella tai ne keskeytetään yhteisvastuuta vastaanottavan jäsenvaltion pyynnöstä.

7. Edellä olevissa 1 ja 2 kohdassa säädettyjä velvoitteita sovelletaan sillä edellytyksellä, ettei yhteisvastuuta tarjoavan jäsenvaltion kaasujärjestelmän teknisesti turvallisesta ja luotettavasta toiminnasta eikä jäsenvaltion infrastruktuurin siirtoverkkojen suurimman syöttötehon rajoituksista pyynnön esittäneeseen jäsenvaltioon muuta johdu. Teknisissä, oikeudellisissa ja rahoitukseen liittyvissä järjestelyissä voidaan ottaa huomioon tällaiset olosuhteet, erityisesti ne, joissa markkinat toimittavat suurimman mahdollisen yhteenliittämiskapasiteetin.

8. Tämän asetuksen mukaista yhteisvastuuta tarjotaan korvausta vastaan. Yhteisvastuuta pyytävän jäsenvaltion on maksettava viipymättä yhteisvastuuta tarjoavalle jäsenvaltiolle kohtuullinen korvaus tai varmistettava sen maksaminen viipymättä. Tällaisen kohtuullisen korvauksen on katettava ainakin seuraavat:

- a) yhteisvastuuta pyytävän jäsenvaltion alueelle toimitettu kaasu;
- b) kaikki muut asiaankuuluvat ja kohtuulliset yhteisvastuun tarjoamisesta aiheutuvat kustannukset, mukaan lukien tapauksen mukaan sellaisten toimenpiteiden kustannukset, jotka on mahdollisesti toteutettu etukäteen;
- c) korvaus oikeudenkäynneistä, välimiesmenettelyistä tai vastaavista menettelyistä ja sovintomenettelyistä koituneista kustannuksista ja sellaisiin menettelyihin liittyvien kustannusten korvaaminen, joissa ovat vastakkain yhteisvastuuta tarjoava jäsenvaltio ja sen tarjoamiseen osallistuvat tahot.

Ensimmäisen alakohdan nojalla suoritettavaan kohtuulliseen korvaukseen kuuluvat muun muassa kaikki kohtuulliset kustannukset, joita aiheutuu yhteisvastuuta tarjoavan jäsenvaltion velvoitteesta maksaa korvaus unionin oikeudessa taattujen perusoikeuksien nojalla ja niiden kansainvälisten velvoitteiden nojalla, joita sovelletaan pantaessa täytäntöön tämän artiklan säännökset, sekä muut kohtuulliset kustannukset, joita aiheutuu kansallisten korvaussääntöjen nojalla maksettavasta korvauksesta.

Jäsenvaltioiden on toteutettava 1 päivään joulukuuta 2018 mennessä tarvittavat toimenpiteet, erityisesti 10 kohdan mukaiset tekniset, oikeudelliset ja rahoitukseen liittyvät järjestelyt, tämän kohdan ensimmäisen ja toisen alakohdan panemiseksi täytäntöön. Tällaisissa toimenpiteissä voidaan määrätä käytännön säännöistä korvauksen viipymättä tapahtuvaa maksamista varten.

9. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tämän artiklan säännökset pannaan täytäntöön perussopimusten, Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja sovellettavien kansainvälisten velvoitteiden mukaisesti. Niiden on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet sitä varten.

10. Jäsenvaltioiden on otettava 1 päivään joulukuuta 2018 mennessä käyttöön tarvittavat toimenpiteet, mukaan lukien ne, joista on sovittu teknisissä, oikeudellisissa ja rahoitukseen liittyvissä järjestelyissä, jotta voidaan varmistaa, että kaasua toimitetaan yhteisvastuumekanismin nojalla suojuille asiakkaille pyynnön esittäneessä jäsenvaltiossa 1 ja 2 kohdan mukaisesti. Toisiinsa suoraan tai 2 kohdan mukaisesti kolmannen maan kautta liitettyjen jäsenvaltioiden on sovittava keskenään tekniset, oikeudelliset ja rahoitukseen liittyvät järjestelyt, jotka on kuvattava niiden hätäsuunnitelmissa. Näihin järjestelyihin voivat kuulua muun muassa seuraavat:

- a) verkkojen käytettävyyden turvaaminen;
- b) sovellettavat kaasun hinnat ja/tai niiden määrittelyyn käytettävä menetelmä ottamalla huomioon vaikutukset markkinoiden toimivuuteen;
- c) yhteenliittäntöjen käyttö, mukaan lukien kaksisuuntainen kapasiteetti ja kaasun maanalainen varastointi;
- d) kaasumäärät tai niiden määrittämiseen käytettävä menetelmä;
- e) kohtuullisen ja viipymättä suoritettavan korvauksen piiriin kuuluvat kustannusluokat, joihin voi sisältyä myös vahingonkorvauksia rajoitetulle teollisuustoiminnalle;
- f) maininta siitä, millä menetelmällä kohtuullinen korvaus voitaisiin laskea.

Jäsenvaltioiden välillä ennen yhteisvastuun pyytämistä sopimiin rahoitukseen liittyviin järjestelyihin on sisällytettävä säännöksiä, joiden pohjalta voidaan laskea kohtuullinen korvaus ainakin kaikista merkityksellisistä ja kohtuullisista kustannuksista, joita yhteisvastuun tarjoamisesta aiheutuu, sekä sitoumus, että tällainen korvaus maksetaan.

Korvausjärjestelmiin on sisällytettävä kannustimia osallistua markkinapohjaisiin ratkaisuihin, joita ovat esimerkiksi huutokaupat ja kysynnän vähentämistoimet. Järjestelmissä ei saa olla vääristäviä, esimerkiksi rahoitukseen liittyviä kannustimia, joiden vuoksi markkinatoimijat voisivat lykätä toimiaan, kunnes sovelletaan muita kuin markkinapohjaisia toimenpiteitä. Kaikki korvausjärjestelmät tai vähintään yhteenvedo niistä on sisällytettävä hätäsuunnitelmiin.

11. Jäsenvaltio on vapautettu velvoitteesta sopia teknisistä, oikeudellisista ja rahoitukseen liittyvistä järjestelyistä siihen suoraan tai 2 kohdan mukaisesti kolmannen maan kautta liitettyjen jäsenvaltioiden kanssa yhteisvastuun vastaanottamiseksi niin pitkäksi aikaa kuin se voi kattaa omasta tuotannostaan yhteisvastuumekanismin nojalla suojattujen asiakkaidensa kaasunkulutuksen. Tällainen vapautus ei vaikuta asianomaisen jäsenvaltion velvoitteeseen tarjota yhteisvastuuta muille jäsenvaltioille tämän artiklan nojalla.

12. Komissio antaa viimeistään 1 päivänä joulukuuta 2017 ja kuultuaan kaasualan koordinoitiryhmää ohjeita teknisten, oikeudellisten ja rahoitukseen liittyvien järjestelyjen keskeisistä seikoista ja erityisesti siitä, miten 8 ja 10 kohdassa kuvattuja seikkoja sovelletaan käytännössä; nämä ohjeet eivät ole oikeudellisesti sitovia.

13. Jos jäsenvaltiot eivät pääse sopimukseen tarvittavista teknisistä, oikeudellisista ja rahoitukseen liittyvistä järjestelyistä viimeistään 1 päivänä lokakuuta 2018, komissio voi asianomaisia toimivaltaisia viranomaisia kuultuaan ehdottaa puitteita tällaisia toimenpiteitä varten vahvistamalla niiden toteuttamiseen tarvittavat periaatteet, jotka perustuvat 12 kohdan mukaisiin komission ohjeisiin. Jäsenvaltioiden on saatava järjestelynsä päätökseen viimeistään 1 päivänä joulukuuta 2018 ottaen mahdollisimman tarkoin huomioon komission ehdotuksen.

14. Tämän artiklan sovellettavuuteen ei vaikuta se, että jäsenvaltiot eivät pääse sopimukseen teknisistä, oikeudellisista ja rahoitukseen liittyvistä järjestelyistään tai eivät saa niitä päätökseen. Tällaisessa tilanteessa asianomaisten jäsenvaltioiden on sovittava tarvittavista tilapäisistä toimista ja yhteisvastuuta pyytävän jäsenvaltion on annettava sitoumus 3 kohdan d alakohdan mukaisesti.

15. Tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa säädettyjen veloitteiden soveltaminen päättyy heti kun hätätilanne julistetaan päättyneeksi tai kun komissio katsoo 11 artiklan 8 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti, että hätätilanteen julistus ei ole aiheellinen tai ei ole sitä enää.

16. Jos unionille koituu kustannuksia muun vastuun kuin lainvastaisista toimista tai lainvastaisesta menettelystä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 340 artiklan toisen kohdan nojalla lankeavan vastuun perusteella niistä toimenpiteistä, joita jäsenvaltioiden on toteutettava tämän artiklan nojalla, yhteisvastuuta vastaanottavan jäsenvaltion on korvattava sille nämä kustannukset.

14 artikla

Tietojenvaihto

1. Jos jäsenvaltio on julistanut jonkin 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista kriisitasoista, asianomaisten maakaasualan yritysten on asetettava asianomaisten jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen saataville päivittäin erityisesti seuraavat tiedot:

- a) kaasun päivittäiset kysyntä- ja tarjontaennusteet seuraavalle kolmelle päivälle miljoonana kuutiometrinä päivää kohti (mcm/d);
- b) päivittäinen virtaavan kaasun määrä miljoonana kuutiometrinä päivää kohti (mcm/d) kaikissa rajatylittävissä tulo- ja lähtöpisteissä sekä kaikissa pisteissä, jotka liittyvät tuotantolaitoksen, varaston tai nesteytetyn maakaasun vastaanotto-termiinalin verkkoon;
- c) kuinka moneksi päiväksi kaasun toimitukset odotetaan voitavan taata suojatuille asiakkaille.

2. Komissio voi alueellisen tai unionin tason hätätilanteessa pyytää 1 kohdassa tarkoitettua toimivaltaista viranomaista toimittamaan viipymättä ainakin seuraavat tiedot:

- a) 1 kohdassa säädetty tiedot;
- b) tiedot toimivaltaisen viranomaisen kaavailemista ja jo toteuttamista toimenpiteistä hätätilanteen vaikutusten lieventämiseksi sekä tiedot niiden tuloksellisuudesta;
- c) muille toimivaltaisille viranomaisille esitetyt lisätoimenpiteitä koskevat pyynnöt;
- d) muiden toimivaltaisten viranomaisten pyynnöstä toteutetut toimenpiteet.

3. Hätätilanteen päätyttyä 1 kohdassa tarkoitettua toimivaltaisen viranomaisen on mahdollisimman pian ja viimeistään kuuden viikon kuluttua hätätilanteen päättymisestä toimitettava komissiolle yksityiskohtainen arvio hätätilanteesta ja toteutettujen toimenpiteiden tuloksellisuudesta, mukaan lukien arvio unionille ja sen jäsenvaltioille annettusta tai näiltä saadusta avusta. Tällainen arvio on asetettava kaasualan koordinoitiryhmän saataville ja se on otettava huomioon, kun ennaltaehkäisy-suunnitelmat ja hätäsuunnitelmat saatetaan ajan tasalle.

Komissio analysoi toimivaltaisten viranomaisten arviot ja ilmoittaa analyysinsä tulokset kootussa muodossa jäsenvaltioille, Euroopan parlamentille ja kaasualan koordinoitiryhmälle.

4. Asianmukaisesti perustelluissa olosuhteissa riippumatta siitä, onko hätätilanne julistettu, häiriöistä eniten kärsineen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi pyytää maakaasualan yrityksiltä 1 kohdassa tarkoitettuja tietoja tai lisätietoja, jotka ovat tarpeen yleisen kaasun toimitustilanteen arvioimiseksi kyseisessä jäsenvaltiossa tai muissa jäsenvaltioissa, mukaan lukien sopimuksia koskevat muut kuin hintatiedot. Komissio voi pyytää toimivaltaisilta viranomaisilta maakaasualan yritysten tämän kohdan mukaisesti toimittamia tietoja edellyttäen, että sille ei jo ole toimitettu samoja tietoja.

5. Jos komissio katsoo, että kaasun toimitukseen unionissa tai osassa unionia kohdistuu tai todennäköisesti kohdistuu riski, joka voi johtaa jonkin 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua kriisitason julistamiseen, se voi pyytää asianomaisia toimivaltaisia viranomaisia keräämään ja toimittamaan komissiolle tiedot, jotka ovat tarpeen kaasun toimitustilanteen arvioimiseksi. Komissio toimittaa arviointinsa kaasualan koordinoitiryhmälle.

6. Jotta toimivaltaiset viranomaiset ja komissio voivat arvioida kaasun toimitusvarmuuden tilanteen kansallisella, alueellisella ja unionin tasolla, kunkin maakaasualan yrityksen on ilmoitettava
- a) asianomaiselle toimivaltaiselle viranomaiselle seuraavat tiedot sellaisista kaasuntoimitussopimuksista, joilla on vaikutusta maiden rajojen yli ja jotka se on tehnyt yli vuoden ajaksi kaasun hankintaa varten:
- i) sopimuksen kesto;
 - ii) sopimuksen mukaiset määrät vuositasolla;
 - iii) hälytys- tai hätätilanteessa sopimuksen mukaiset päivittäiset enimmäismäärät;
 - iv) sopimuksen mukaiset toimituspisteet;
 - v) kaasun päivittäiset ja kuukausittaiset vähimmäismäärät;
 - vi) ehdot kaasuntoimitusten keskeytykselle;
 - vii) tiedot siitä, vastaako sopimus joko yksin tai yhdessä saman toimittajan tai sen sidosyritysten kanssa tehtyjen sopimusten kanssa 6 kohdan b alakohdassa tarkoitettua 28 prosentin ylärajaa vai ylittääkö se sen tilanteesta eniten kärsineessä jäsenvaltiossa,
- b) häiriöistä eniten kärsineen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle välittömästi yli vuoden kestävästä kaasuntoimitussopimuksista, joita tehdään tai muutetaan 1 päivänä marraskuuta 2017 tai sen jälkeen ja joiden osuus joko yksin tai yhdessä saman toimittajan tai sen sidosyritysten kanssa tehtyjen sopimusten kanssa on 28 prosenttia tai enemmän vuosittaisesta kaasun kulutuksesta kyseisessä jäsenvaltiossa viimeisten saatavilla olevien tietojen perusteella laskettuna. Lisäksi maakaasualan yritysten on ilmoitettava viimeistään 2 päivänä marraskuuta 2018 toimivaltaiselle viranomaiselle kaikki voimassa olevat sopimukset, jotka täyttävät samat ehdot. Ilmoitusvelvollisuus ei koske hintatietoja, eikä sitä sovelleta ainoastaan kaasun hintaa koskeviin muutoksiin. Ilmoitusvelvollisuutta on sovellettava myös kaikkiin kaasuntoimitussopimuksen toteuttamisen kannalta merkityksellisiin kaupallisiin sopimuksiin, hintatietoja lukuun ottamatta.

Toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava ensimmäisen alakohdan a alakohdassa luetellut tiedot anonymiksi muutetussa muodossa komissiolle. Jos tehdään uusia sopimuksia tai voimassa olevia sopimuksia muutetaan, kaikki tiedot on ilmoitettava asianomaisen vuoden syyskuun loppuun mennessä. Jos toimivaltaisella viranomaisella on epäilyksiä siitä, että ensimmäisen alakohdan b alakohdan nojalla saatu sopimus vaarantaa jonkin jäsenvaltion tai alueen kaasun toimitusvarmuuden, sen on ilmoitettava sopimuksesta komissiolle.

7. Olosuhteissa, jotka on perusteltava asianmukaisesti tarpeella varmistaa kaasun toimitusvarmuuden kannalta merkityksellisten keskeisten kaasuntoimitussopimusten avoimuus, ja jos häiriöistä eniten kärsineen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen tai komissio katsoo, että kaasuntoimitussopimus voi vaarantaa jonkin jäsenvaltion, alueen taikka unionin kaasun toimitusvarmuuden, jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen tai komissio voi pyytää maakaasualan yritystä toimittamaan, hintatietoja lukuun ottamatta, sopimuksen, jotta arvioidaan sen vaikutusta kaasun toimitusvarmuuteen. Pyyntö on perusteltava, ja se voi koskea myös yksityiskohtia muista kaupallisista sopimuksista, joilla on merkitystä kaasuntoimitussopimuksen toteuttamisen kannalta, hintatietoja lukuun ottamatta. Perusteluihin on sisällytettävä pyynnön toteuttamiseen liittyvän hallinnollisen rasituksen suhteellisuus.

8. Tämän artiklan 6 kohdan b alakohdan tai 7 kohdan perusteella tietoja vastaanottavien toimivaltaisten viranomaisten on arvioitava saadut tiedot kaasun toimitusvarmuuden kannalta kolmen kuukauden kuluessa ja toimitettava arviointinsa tulokset komissiolle.

9. Toimivaltaisen viranomaisen on otettava huomioon tämän artiklan nojalla saadut tiedot riskinarvioinnin, ennaltaehkäisy-suunnitelman ja hätäsuunnitelman laadinnassa tai niiden päivityksissä. Komissio voi antaa lausunnon, jossa ehdotetaan, että toimivaltainen viranomainen muuttaisi riskinarviointia tai suunnitelmia tämän artiklan nojalla saatujen tietojen perusteella. Asianomaisen toimivaltaisen viranomaisen on tarkistettava pyynnön kohteena oleva riskinarviointi ja suunnitelmat 8 artiklan 9 kohdassa säädetyn menettelyn mukaisesti.

10. Jäsenvaltioiden on säädettävä viimeistään 2 päivänä toukokuuta 2019 säännöt seuraamuksista, joita sovelletaan, jos maakaasuyritykset rikkovat tämän artiklan 6 tai 7 kohtaa, ja toteutettava kaikki tarpeelliset toimenpiteet niiden täytäntöönpanon varmistamiseksi. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.

11. Tätä artiklaa sovellettaessa 'häiriöistä eniten kärsineellä jäsenvaltiolla' tarkoitetaan jäsenvaltiota, jolle jokin sopimuksen osapuoli myy suurimman osan kaasustaan tai jossa sillä on eniten asiakkaita.

12. Kaikki 6 ja 7 kohdan perusteella saadut sopimukset tai niistä saadut tiedot sekä toimivaltaisten viranomaisten tai komission arvioinnit on pidettävä luottamuksellisina. Toimivaltaiset viranomaiset ja komissio varmistavat täysimääräisen luottamuksellisuuden.

15 artikla

Salassapitovelvollisuus

1. Kaupallisesti arkaluonteiset tiedot, joita on saatu, vaihdettu tai toimitettu 14 artiklan 4–8 kohdan sekä 18 artiklan nojalla, lukuun ottamatta 14 artiklan 3 ja 5 kohdassa tarkoitettujen arviointien tuloksia, ovat luottamuksellisia, ja niihin sovelletaan tässä artiklassa säädettyjä salassapitovelvollisuutta koskevia ehtoja.
2. Salassapitovelvollisuutta sovelletaan seuraaviin henkilöihin, jotka saavat käyttöönsä luottamuksellista tietoa tämän asetuksen mukaisesti:
 - a) henkilöihin, jotka työskentelevät tai ovat työskennelleet komission palveluksessa;
 - b) komission määräämiin tilintarkastajiin ja asiantuntijoihin;
 - c) henkilöihin, jotka työskentelevät tai ovat työskennelleet toimivaltaisten viranomaisten sekä kansallisten sääntelyviranomaisten tai muiden asiaankuuluvien viranomaisten palveluksessa;
 - d) toimivaltaisten viranomaisten sekä kansallisten sääntelyviranomaisten tai muiden asiaankuuluvien viranomaisten määräämiin tilintarkastajiin ja asiantuntijoihin.
3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden tehtäviensä yhteydessä saamaa luottamuksellista tietoa ei saa paljastaa muulle henkilölle tai viranomaiselle muutoin kuin tiivistelmänä tai koosteena, josta yksittäisiä markkinaosapuolia tai kauppapaikkoja ei voida tunnistaa, sanotun kuitenkin rajoittamatta rikosoikeuden, tämän asetuksen muiden säännösten tai muun asiaan liittyvän unionin oikeuden soveltamista.
4. Komissio, toimivaltaiset viranomaiset ja kansalliset sääntelyviranomaiset, elimet tai henkilöt, jotka vastaanottavat luottamuksellisia tietoja tämän asetuksen nojalla, saavat käyttää luottamuksellisia tietoja ainoastaan toimenkuvaansa kuuluvien tehtävien hoitamiseksi, sanotun kuitenkin rajoittamatta rikosoikeuden soveltamista. Muut viranomaiset, elimet tai henkilöt voivat käyttää näitä tietoja tarkoituksiin, joita varten ne on niille toimitettu, tai erityisesti tehtäviensä hoitamiseen liittyvien hallinnollisten tai oikeudellisten menettelyjen yhteydessä.

16 artikla

Yhteistyö energiayhteisön sopimuspuolien kanssa

1. Jos jäsenvaltiot ja energiayhteisön sopimuspuolet tekevät yhteistyötä riskinarviointien sekä ennaltaehkäisy-suunnitelmien ja hätäsuunnitelmien laadinnassa, tällaiseen yhteistyöhön voi kuulua erityisesti riskien vuorovaikutus- ja vastaavuussuhteiden selvittäminen ja kuulemiset, joilla varmistetaan, että ennaltaehkäisy-suunnitelmien ja hätäsuunnitelmien rajatylittävät toimenpiteet ovat johdonmukaisia.
2. Energiayhteisön sopimuspuolet voivat osallistua 1 kohdan osalta komission kutsumina kaasualan koordinoitiryhmään käsittelemään yhteistä etua koskevia asioita.

17 artikla

Komission suorittama seuranta

Komissio seuraa jatkuvasti kaasun toimitusvarmuuteen liittyviä toimenpiteitä ja raportoi niistä säännöllisesti kaasualan koordinoitiryhmälle.

Komissio tekee viimeistään 1 päivänä syyskuuta 2023 8 artiklan 7 kohdassa tarkoitettujen arviointien perusteella johtopäätökset mahdollisista tavoista parantaa kaasun toimitusvarmuutta unionin tasolla ja toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän asetuksen soveltamisesta ja tarvittaessa myös lainsäädäntöehdotuksia tämän asetuksen muuttamiseksi.

18 artikla

Ilmoitukset

Riskinarvioinnista, ennaltaehkäisy-suunnitelmista, hätäsuunnitelmista ja kaikista muista asiakirjoista on ilmoitettava komissiolle sähköisesti hallintotahojen, yritysten ja kansalaisten viestintä- ja tietoresurssikeskuksen (CIRCABC) foorumin kautta.

Kaikki ilmoituksiin liittyvä kirjeenvaihto on toimitettava sähköisesti.

19 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetty edellytykset.
2. Siirretään komissiolle 1 päivästä marraskuuta 2017 viiden vuoden ajaksi 3 artiklan 8 kohdassa, 7 artiklan 5 kohdassa ja 8 artiklan 5 kohdassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä. Komissio laatii siirrettyä säädösvaltaa koskevan kertomuksen viimeistään yhdeksän kuukautta ennen tämän viiden vuoden kauden päättymistä. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä samanpituisiksi kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 3 artiklan 8 kohdassa, 7 artiklan 5 kohdassa ja 8 artiklan 5 kohdassa tarkoitettua säädösvallan siirtoa. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyyyteen.
4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdystä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.
5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
6. Edellä 3 artiklan 8 kohdan, 7 artiklan 5 kohdan ja 8 artiklan 5 kohdan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kahdella kuukaudella.

20 artikla

Poikkeus

1. Tätä asetusta ei sovelleta Maltaan eikä Kyprokseen niin kauan kuin niiden alueille ei toimiteta kaasua. Maltaan ja Kyproksen osalta säädetty velvoitteet ja valinnat, jotka kyseiset jäsenvaltiot voivat tehdä seuraavien säännösten nojalla, on täytettävä ja tehtävä määrättyssä ajassa, joka lasketaan siitä päivästä, jona asianomaisen valtion alueelle toimitetaan ensimmäisen kerran kaasua:
 - a) 2 artiklan 5 kohdan, 3 artiklan 2 kohdan, 7 artiklan 5 kohdan ja 14 artiklan 6 kohdan a alakohdan osalta: 12 kuukautta;
 - b) 6 artiklan 1 kohdan osalta: 18 kuukautta;
 - c) 8 artiklan 7 kohdan osalta: 24 kuukautta;
 - d) 5 artiklan 4 kohdan osalta: 36 kuukautta;
 - e) 5 artiklan 1 kohdan osalta: 48 kuukautta.
- Täyttääkseen 5 artiklan 1 kohdassa säädetyn velvoitteen Malta ja Kypros voivat soveltaa 5 artiklan 2 kohdan säännöksiä, mukaan lukien toteuttamalla muita kuin markkinapohjaisia kysyntään vaikuttavia toimenpiteitä.
2. Riskiryhmien työhön liittyviä velvoitteita, joista säädetään 7 ja 8 artiklassa ja jotka koskevat eteläistä kaasukäytävää ja itäisen Välimeren riskiryhmiä, aletaan soveltaa siitä päivästä, jona merkittävän infrastruktuurin tai putkiston testausvaihe alkaa.
3. Tanska ja Ruotsi vapautetaan 13 artiklan 10 kohdan velvoitteesta sopia teknisistä, oikeudellisista ja rahoitukseen liittyvistä järjestelyistä yhteisvastuun tarjoamiseksi Ruotsilta Tanskalle niin pitkäksi aikaa, kuin Ruotsi saa kaasua yhteenliittäntöjen kautta ainoastaan Tanskasta, joka on sen ainoa kaasulähde ja ainoa yhteisvastuun tarjoaja. Tämä ei vaikuta Tanskan velvoitteeseen tarjota yhteisvastuuta ja sopia tätä varten tarvittavista teknisistä, oikeudellisista ja rahoitukseen liittyvistä järjestelyistä 13 artiklan nojalla.

*21 artikla***Kumoaminen**

Kumotaan asetus (EU) N:o 994/2010.

Viittauksia kumottuun asetukseen pidetään viittauksina tähän asetukseen liitteessä IX olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

*22 artikla***Voimaantulo**

Tämä asetus tulee voimaan neljäntenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä marraskuuta 2017.

Kuitenkin 13 artiklan 1–6 kohtaa, 13 artiklan 8 kohdan ensimmäistä ja toista alakohtaa ja 13 artiklan 14 ja 15 kohtaa sovelletaan 1 päivästä joulukuuta 2018.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Strasbourgissa 25 päivänä lokakuuta 2017.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

A. TAJANI

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

M. MAASIKAS

LIITE I

Alueellinen yhteistyö

Jäsenvaltioiden riskiryhmät, jotka toimivat 3 artiklan 7 kohdassa tarkoitetun riskeihin liittyvän yhteistyön perustana, ovat seuraavat:

1. Idästä toimitettavan kaasun riskiryhmät:

- a) Ukraina: Bulgaria, Tšekki, Saksa, Kreikka, Kroatia, Italia, Luxemburg, Unkari, Itävalta, Puola, Romania, Slovenia, Slovakia;
- b) Valko-Venäjä: Belgia, Tšekki, Saksa, Viro, Latvia, Liettua, Luxemburg, Alankomaat, Puola, Slovakia;
- c) Itämeri: Belgia, Tšekki, Tanska, Saksa, Ranska, Luxemburg, Alankomaat, Itävalta, Slovakia, Ruotsi;
- d) Koillinen: Viro, Latvia, Liettua, Suomi;
- e) Trans-Balkan: Bulgaria, Kreikka, Romania.

2. Pohjanmereltä toimitettavan kaasun riskiryhmät:

- a) Norja: Belgia, Tanska, Saksa, Irlanti, Espanja, Ranska, Italia, Luxemburg, Alankomaat, Portugali, Ruotsi, Yhdistynyt kuningaskunta;
- b) Pienlämpöarvoinen kaasu: Belgia, Saksa, Ranska, Alankomaat;
- c) Tanska: Tanska, Saksa, Luxemburg, Alankomaat, Ruotsi;
- d) Yhdistynyt kuningaskunta: Belgia, Saksa, Irlanti, Luxemburg, Alankomaat, Yhdistynyt kuningaskunta.

3. Pohjois-Afrikasta toimitettavan kaasun riskiryhmät:

- a) Algeria: Kreikka, Espanja, Ranska, Kroatia, Italia, Malta, Itävalta, Portugali, Slovenia;
- b) Libya: Kroatia, Italia, Malta, Itävalta, Slovenia.

4. Kaakosta toimitettavan kaasun riskiryhmät:

- a) Eteläinen kaasukäytävä – Kaspianmeren alue: Bulgaria, Kreikka, Kroatia, Italia, Unkari, Malta, Itävalta, Romania, Slovenia, Slovakia;
- b) Itäinen Välimeri: Kreikka, Italia, Kypros, Malta.

LIITE II

N – 1-kaavan laskeminen

1. N – 1-kaavan määritelmä

N – 1-kaava kuvaa kaasuinfrastruktuurin teknisen kapasiteetin kykyä vastata kokonaiskaasukysyntään laskelmassa huomioon otetulla alueella tilanteessa, jossa suurin yksittäinen kaasuinfrastruktuuri on poissa käytöstä yhtenä päivänä, jona kaasun kysyntä on poikkeuksellisen suurta ja joka tilastollisen todennäköisyyden mukaan esiintyy kerran 20 vuodessa.

Kaasuinfrastruktuuri käsittää kaasun siirtoverkon, mukaan luettuina yhteenliitännät samoin kuin laskelmassa huomioon otettuun alueeseen liitetyt tuotantolaitokset, nesteytetyn maakaasun käsittelylaitokset ja varastot.

Suurimman yksittäisen kaasuinfrastruktuurin häiriötilanteessa on käytettävissä olevan muun kaasuinfrastruktuurin teknisen kapasiteetin oltava vähintään yhtä suuri kuin laskelmassa huomioon otetun alueen päivittäisen kaasun kokonaiskysynnän summa yhtenä päivänä, jona kaasun kysyntä on poikkeuksellisen suurta ja joka tilastollisen todennäköisyyden mukaan esiintyy kerran 20 vuodessa.

Alla esitetyn mukaisesti lasketun N – 1-kaavan tuloksen on oltava vähintään 100 prosenttia.

2. N – 1-kaavan laskeminen

$$N - 1 [\%] = \frac{EP_m + P_m + S_m + LNG_m - I_m}{D_{\max}} \times 100, N - 1 \geq 100 \%$$

Laskennassa käytettävät parametrit on kuvattava ja perusteltava selkeästi.

EP_m :n laskemista varten esitetään yksityiskohtainen luettelo tulopisteistä ja niiden yksittäisestä kapasiteetista.

3. N – 1-kaavan parametrien määritelmät

'Laskelmassa huomioon otetulla alueella' tarkoitetaan toimivaltaisen viranomaisen määrittämää maantieteellistä aluetta, jonka osalta N – 1-kaava lasketaan.

Kysyntäpuoleen liittyvä määritelmä

' $D_{\max}$ ' tarkoittaa laskelmassa huomioon otetun alueen päivittäistä kokonaiskaasukysyntää (mcm/d) yhtenä päivänä, jona kaasun kysyntä on poikkeuksellisen suurta ja joka tilastollisen todennäköisyyden mukaan esiintyy kerran 20 vuodessa.

Tarjontapuoleen liittyvät määritelmät

' EP_m ': muiden tulopisteiden kuin määritelmien P_m , LNG_m ja S_m piiriin kuuluvan tuotannon, varastojen ja nesteytetyn maakaasun käsittelylaitosten teknisellä kapasiteetilla (mcm/d) tarkoitetaan kaikkien sellaisten rajalla olevien tulopisteiden teknisen kapasiteetin summaa, jotka kykenevät toimittamaan kaasua laskelmassa huomioon otetulle alueelle.

' P_m ': tuotannon teknisellä enimmäiskapasiteetilla (mcm/d) tarkoitetaan kaikkien kaasuntuotantolaitosten teknistä päivittäistä enimmäistuotantokapasiteettia, joka voidaan toimittaa tulopisteisiin laskelmassa huomioon otetulla alueella.

' S_m ': varastojen teknisellä enimmäistoimituskyvyllä (mcm/d) tarkoitetaan kaikkien varastojen teknistä päivittäistä enimmäisantokapasiteettia, joka voidaan toimittaa tulopisteisiin laskelmassa huomioon otetulla alueella, ottaen huomioon niiden fyysiset ominaisuudet.

' LNG_m ': nesteytetyn maakaasun käsittelylaitosten teknisellä enimmäiskapasiteetilla (mcm/d) tarkoitetaan laskelmassa huomioon otetun alueen nesteytetyn maakaasun kaikkien käsittelylaitosten teknistä päivittäistä enimmäislähetyskapasiteettia ottaen huomioon keskeiset tekijät, kuten purku, tukipalvelut, välivarastointi ja nesteytetyn maakaasun uudelleenkaasutus sekä järjestelmään syötettävissä oleva tekninen enimmäiskapasiteetti.

' I_m ': tarkoittaa sellaisen suurimman yksittäisen kaasuinfrastruktuurin teknistä kapasiteettia (mcm/d), jolla on suurin kapasiteetti toimittaa kaasua laskelmassa huomioon otetulle alueelle. Kun tuotanto- tai toimitustason yhteiseen kaasuinfrastruktuuriin on liitetty useita kaasuinfrastruktuureja eikä niitä voida käyttää erikseen, ne katsotaan yhdeksi yksittäiseksi kaasuinfrastruktuuriksi.

4. *N – 1-kaavan laskeminen kysyntään vaikuttavia toimenpiteitä käyttäen*

$$N - 1 [\%] = \frac{EP_m + P_m + S_m + LNG_m - I_m}{D_{\max} - D_{\text{eff}}} \times 100, N - 1 \geq 100 \%$$

Kysyntäpuoleen liittyvä määritelmä

'D_{eff}' tarkoittaa sitä D_{max}:n osaa (mcm/d), joka kaasun toimitushäiriötilanteessa voidaan riittävällä tavalla ja riittävän nopeasti kattaa markkinapohjaisilla kysyntään vaikuttavilla toimenpiteillä 9 artiklan 1 kohdan c alakohdan ja 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

5. *N – 1-kaavan laskeminen aluetasolla*

Edellä 3 kohdassa tarkoitettua laskelmassa huomioon otettua aluetta on tarvittaessa laajennettava asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten määrittämälle asianmukaiselle aluetasolle. Laskeminen voidaan ulottaa myös riskiryhmän alueelliselle tasolle, jos siitä sovitaan riskiryhmän toimivaltaisten viranomaisten kanssa. N – 1-kaavan laskemisessa aluetasolla on käytettävä yhteisen edun mukaista suurinta yksittäistä kaasuinfrastruktuuria. Tietyn alueen yhteisen edun mukaisen suurimman yksittäisen kaasuinfrastruktuurin on oltava alueen suurin kaasuinfrastruktuuri, joka suoraan tai välillisesti toimittaa kaasua kyseisen alueen jäsenvaltioihin, ja se on määriteltävä riskinarvioinnissa.

N – 1-kaavan laskeminen aluetasolla voi korvata N – 1-kaavan laskemisen kansallisella tasolla vain, jos yhteisen edun mukainen suurin yksittäinen kaasuinfrastruktuuri on yhteisen riskiarvioinnin mukaisesti erittäin tärkeä kaikkien kyseisten jäsenvaltioiden toimituksille.

Riskiryhmien tasolla 7 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuissa laskelmissa käytetään liitteessä I lueteltujen riskiryhmien yhteisen edun mukaista suurinta yksittäistä kaasuinfrastruktuuria.

LIITE III

Pysyvä kaksisuuntainen kapasiteetti

1. Kansallinen sääntelyviranomainen voi toimia jäsenvaltion päätöksestä toimivaltaisena viranomaisena tässä liitteessä säädettyjen säännösten täytäntöön panemiseksi.
2. Pysyvän kaksisuuntaisen kapasiteetin mahdollistamiseksi yhteenliittämisessä tai sen parantamiseksi taikka poikkeuksen saamiseksi tästä velvoitteesta tai sen jatkamiseksi siirtoverkonhaltijoiden on yhteenliittämisen molemmin puolin kaikkia muita mahdollisesti asianomaisia siirtoverkonhaltijoita kuultuaan toimitettava toimivaltaisille viranomaisilleen, jäljempänä 'asianomaiset toimivaltaiset viranomaiset', ja sääntelyviranomaisilleen, jäljempänä 'asianomaiset sääntelyviranomaiset'
 - a) ehdotus, jolla mahdollistetaan pysyvä fyysinen kapasiteetti kaasun siirtämiseksi molempiin suuntiin vastakkaista suuntaa koskevaa pysyvää kaksisuuntaista kapasiteettia, jäljempänä 'fyysinen vastakkaisvirtauskapasiteetti' varten; tai
 - b) pyyntö poikkeuksen saamiseksi velvoitteesta mahdollistaa kaksisuuntainen kapasiteetti.

Siirtoverkonhaltijoiden on pyrittävä toimittamaan yhteinen ehdotus tai poikkeuspyyntö. Jos ehdotetaan kaksisuuntaisen kapasiteetin mahdollistamista, siirtoverkonhaltijat voivat tehdä perustellun ehdotuksen rajatylittävien kustannusten jakamisesta. Tällainen ehdotus tai poikkeuspyyntö kaikista 1 päivänä marraskuuta 2017 olemassa olevista yhteenliittämistöistä on toimitettava viimeistään 1 päivänä joulukuuta 2018 toteutettavuustutkimusta koskevan vaiheen päättämisen jälkeen mutta ennen uusia yhteenliittäntöjä koskevan yksityiskohtaisen teknisen suunnitteluvaiheen aloittamista.
3. Saatuaan ehdotuksen tai poikkeuspyynnön asianomaisten toimivaltaisten viranomaisten on viipymättä kuultava ehdotuksesta tai poikkeuspyynnöstä sen jäsenvaltion toimivaltaisia viranomaisia, joka voisi riskinarvioinnin mukaisesti hyötyä vastakkaisvirtauskapasiteetista, ja kansallisia sääntelyviranomaisia, jos nämä eivät ole toimivaltaisia viranomaisia, sekä virastoa ja komissiota. Viranomaiset, joita on kuultu, voivat antaa lausunnon neljän kuukauden kuluessa kuulemistä koskevan pyynnön vastaanottamisesta.
4. Asianomaisten sääntelyviranomaisten on kuuden kuukauden kuluessa yhteisen ehdotuksen vastaanottamisesta ja asianomaisia hankkeen toteuttajia kuultuaan tehtävä 5 artiklan 6 ja 7 kohdan mukaisesti koordinoituja päätöksiä hankkeen kullekin siirtoverkonhaltijalle koituvien rajatylittävien investointikustannusten jakamisesta. Jos asianomaiset sääntelyviranomaiset eivät ole päässeet yksimielisyyteen tämän määräajan kuluessa, niiden on ilmoitettava siitä viipymättä asianomaisille toimivaltaisille viranomaisille.
5. Asianomaisten toimivaltaisten viranomaisten on tehtävä koordinoitu päätös, joka perustuu riskinarvointiin, tämän asetuksen 5 artiklan 5 kohdassa lueteltuihin tietoihin sekä tässä liitteessä olevan 3 kohdan mukaisen kuulemisen jälkeen saatuihin lausuntoihin ottaen huomioon kaasun toimitusvarmuus ja vaikutus kaasun sisämarkkinoihin. Tämä koordinoitu päätös on tehtävä kahden kuukauden kuluessa. Kahden kuukauden määräaika alkaa kulua tämän liitteen 3 kohdassa tarkoitettujen lausuntojen antamiseen myönnetyn neljän kuukauden määräajan päätyttyä, ellei kaikkia lausuntoja ole saatu jo aiemmin, tai tämän liitteen 4 kohdassa tarkoitetun kuuden kuukauden määräajan päätyttyä, jona asianomaisten sääntelyviranomaisten on tehtävä koordinoitu päätös. Koordinoidulla päätöksellä
 - a) hyväksytään kaksisuuntaista kapasiteettia koskeva ehdotus. Tällaisen päätöksen on sisällettävä kustannushyötyanalyysi, aikataulu täytäntöönpanolle sekä järjestelyt sen myöhempää käyttöä varten, ja sen mukana on toimitettava koordinoitu päätös 4 kohdassa tarkoitetusta ja asianomaisten sääntelyviranomaisten laatimasta rajatylittävien kustannusten jakamisesta;
 - b) myönnetään tilapäinen poikkeus tai jatketaan sitä enintään neljäksi vuodeksi, jos päätökseen sisältyvässä kustannushyötyanalyyssissä osoitetaan, että vastakkaisvirtauskapasiteetti ei paranna minkään asianomaisen jäsenvaltion kaasun toimitusvarmuutta, tai jos investointikustannukset ylittävät huomattavasti kaasun toimitusvarmuudesta saatavat hyödyt; tai
 - c) vaaditaan siirtoverkonhaltijoita muuttamaan ehdotustaan tai poikkeuspyyntöään ja toimittamaan se uudestaan enintään neljän kuukauden kuluessa.
6. Asianomaisten toimivaltaisten viranomaisten on toimitettava koordinoitu päätös viipymättä niille toimivaltaisille viranomaisille ja kansallisille sääntelyviranomaisille, jotka ovat antaneet 3 kohdan mukaisesti lausunnon, asianomaisille sääntelyviranomaisille samoin kuin virastolle ja komissiolle, mukaan lukien 3 kohdan mukaisen kuulemisen pohjalta saadut lausunnot.

7. Kahden kuukauden kuluessa koordinoitun päätöksen vastaanottamisesta 6 kohdassa tarkoitetut toimivaltaiset viranomaiset voivat esittää vastalauseensa koordinoituun päätökseen ja toimittaa ne koordinoitun päätöksen tehneille asianomaisille toimivaltaisille viranomaisille, virastolle ja komissiolle. Vastalauseet on rajoitettava tosiasioihin ja arviointiin, erityisesti rajatylittävien kustannusten jakamiseen, jota ei käsitelty 3 kohdan mukaisessa kuulemisessa.
8. Kolmen kuukauden kuluessa 6 kohdan mukaisen koordinoitun päätöksen vastaanottamisesta viraston on annettava lausunto koordinoitun päätöksen osatekijöistä ottaen huomioon mahdolliset vastalauseet ja toimitettava lausunto kaikille asianomaisille toimivaltaisille viranomaisille, 6 kohdassa tarkoitetuille toimivaltaisille viranomaisille sekä komissiolle.
9. Neljän kuukauden kuluessa viraston 8 kohdan nojalla antaman lausunnon vastaanottamisesta komissio voi tehdä päätöksen, jossa vaaditaan muutoksia koordinoituun päätökseen. Tällainen komission mahdollinen päätös tehdään 5 kohdassa säädettyjen kriteerien, asianomaisten viranomaisten päätöksen perustelujen sekä viraston lausunnon pohjalta. Asianomaisten toimivaltaisten viranomaisten on noudatettava komission pyyntöä muuttamalla päätöstään neljän viikon kuluessa.

Jos komissio ei toimi edellä mainitun neljän kuukauden kuluessa, katsotaan, että se ei ole esittänyt vastalauseita asianomaisten toimivaltaisten viranomaisten päätökseen.

10. Jos asianomaiset toimivaltaiset viranomaiset eivät pysty tekemään koordinoitua päätöstä 5 kohdassa esitetystä määräajassa tai jos asianomaiset sääntelyviranomaiset eivät pääse yhteisymmärrykseen kustannusten jakamisesta 4 kohdassa esitetystä määräajassa, asianomaisten toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava tästä virastolle ja komissiolle viimeistään määräajan päättymispäivänä. Komissio tekee neljän kuukauden kuluessa tämän tiedon vastaanottamisesta ja mahdollisesti virastoa kuultuaan päätöksen, joka kattaa kaikki 5 kohdassa luetellut koordinoitun päätöksen osatekijät lukuun ottamatta rajatylittävien kustannusten jakamista ja toimittaa tämän päätöksen asianomaisille toimivaltaisille viranomaisille ja virastolle.
 11. Jos tässä liitteessä olevan 10 kohdan nojalla tehdyssä komission päätöksessä edellytetään kaksisuuntaista kapasiteettia, virasto tekee kolmen kuukauden kuluessa komission päätöksen vastaanottamisesta päätöksen, joka kattaa tämän asetuksen 5 artiklan 7 kohdan mukaisesti rajatylittävien kustannusten jakamisen. Ennen tällaisen päätöksen tekemistä viraston on kuultava asianomaisia sääntelyviranomaisia ja siirtoverkonhaltijoita. Kolmen kuukauden määräaikaa voidaan jatkaa kahdella kuukaudella, jos viraston on pyydettävä lisätietoja. Lisämääräaika alkaa kaikkien tietojen vastaanottamista seuraavasta päivästä.
 12. Komissio, virasto, toimivaltaiset viranomaiset, kansalliset sääntelyviranomaiset ja siirtoverkonhaltijat säilyttävät kaupallisesti arkaluonteisten tietojen luottamuksellisuuden.
 13. Asetuksen (EU) N:o 994/2010 mukaisesti myönnettyt poikkeukset velvoitteesta mahdollistaa kaksisuuntainen kapasiteetti pysyvät voimassa paitsi jos komissio tai toinen asianomainen jäsenvaltio pyytää niiden tarkistamista tai niiden voimassaolo päättyy.
-

LIITE IV

Yhteisen riskinarvioinnin malli

Seuraava malli on täytettävä riskiryhmässä sovitulla kielellä.

Yleiset tiedot

- riskiryhmän jäsenvaltiot
- riskinarvioinnin laadinnasta vastaavien toimivaltaisten viranomaisten nimet ⁽¹⁾

1. Järjestelmän kuvaus

Esitetään lyhyt kuvaus riskiryhmän kaasujärjestelmästä; kuvauksesta käyvät ilmi seuraavat:

- a) tärkeimmät kaasun kulutusta koskevat luvut ⁽²⁾: vuosittainen kaasun loppukulutus (bcm) ja erittely asiakastyypin mukaisesti ⁽³⁾, kysyntähuippu (kokonaiskysyntä ja erittely kuluttajaluokan mukaisesti (mcm/d));
- b) kuvaus kaasujärjestelmän toiminnasta riskiryhmässä: pääasialliset virrat (tulo/lähtö/kauttakulku), tulo- ja lähtöpisteiden infrastruktuurin kapasiteetti alueelle ja alueelta pois sekä jäsenvaltiota kohti, mukaan lukien käyttöaste, nesteytetyn maakaasun käsittelylaitokset (päivittäinen enimmäiskapasiteetti, käyttöaste ja pääsyjärjestelyt) jne.;
- c) kaasuntuontilähteiden jakautuminen mahdollisuuksien mukaan alkuperämaittain ⁽⁴⁾;
- d) kuvaus riskiryhmän kannalta merkityksellisten varastojen roolista, mukaan lukien mahdollisuudet käyttää niitä rajatylittävästi:
 - i) varastointikapasiteetti (kokonaismäärä ja käytettävissä oleva kaasu) verrattuna lämmityskauden kysyntään,
 - ii) päivittäinen kaasunoton maksimikapasiteetti eri täyttöasteilla (ihannetilanteessa täysillä varastoilla ja kauden lopussa olevilla tasoilla);
- e) kuvaus riskiryhmän oman tuotannon roolista:
 - i) tuotannon määrä vuosittaiseen lopulliseen kaasun kulutukseen nähden,
 - ii) päivittäinen enimmäistuotantokapasiteetti;
- f) kuvaus kaasun roolista sähköntuotannossa (esim. merkitys ja rooli uusiutuvien energialähteiden tukena), mukaan lukien kaasupohjainen sähköntuotanto (kokonaismäärä (MWe) ja prosenttiosuus kokonaistuotantokapasiteetista) ja yhteistuotanto (kokonaismäärä (MWe) ja prosenttiosuus kokonaistuotantokapasiteetista).

2. Infrastruktuurinormi (5 artikla)

Esitetään kuvaus N – 1-kaavan tai N – 1-kaavojen laskemisesta aluetasolla riskiryhmää varten, jos riskiryhmän toimivaltaiset viranomaiset niin päättävät, ja nykyisistä kaksisuuntaisista kapasiteeteista seuraavasti:

- a) N – 1-kaava
 - i) yksilöidään riskiryhmän yhteisen edun mukainen suurin yksittäinen kaasuinfrastruktuuri,
 - ii) lasketaan N – 1-kaava aluetasolla,

⁽¹⁾ Jos jokin toimivaltainen viranomainen on siirtänyt tämän tehtävän toiselle elimelle tai toisille elimille, ilmoitetaan tämän riskinarvioinnin laadinnasta viranomaisen puolesta vastaavan elimen tai osallistuvien elinten nimi.

⁽²⁾ Ensimmäistä arviointia varten sisällytetään tiedot kahdelta edelliseltä vuodelta. Päivityksiä varten sisällytetään tiedot neljältä edelliseltä vuodelta.

⁽³⁾ Mukaan lukien teollisuusasiakkaat, sähköntuotanto, kaukolämmitys, kotitaloudet ja palvelut sekä muut (täsmennetään tähän sisältyvät asiakastyypit). Ilmoitetaan myös suojattujen asiakkaiden kulutuksen määrä.

⁽⁴⁾ Esitetään kuvaus käytetystä menetelmästä.

- iii) esitetään kuvaus $N - 1$ -kaavan kaikkia osatekijöitä varten käytetyistä arvoista, mukaan lukien laskemiseen käytettävät väliaikaiset luvut (esim. EP_m -tä varten kaikkien tässä parametrissa huomioon otettujen tulopisteiden kapasiteetti),
 - iv) ilmoitetaan mahdolliset menetelmät ja oletukset, joita on käytetty parametrien (esim. D_{max}) laskemiseen $N - 1$ -kaavassa (yksityiskohtaiset selitykset esitetään liitteissä);
- b) kaksisuuntainen kapasiteetti
- i) ilmoitetaan yhteenliitäntäpisteet, joissa on käytössä kaksisuuntainen kapasiteetti sekä kaksisuuntaisten virtojen enimmäiskapasiteetti,
 - ii) ilmoitetaan järjestelyt, joilla hallitaan vastakkaisvirtauskapasiteettia (esim. keskeytettävä kapasiteetti),
 - iii) ilmoitetaan yhteenliitäntäpisteet, joille on myönnetty poikkeus 5 artiklan 4 kohdan mukaisesti, poikkeuksen kesto ja sen myöntämisperusteet.

3. Riskien tunnistaminen

Esitetään kuvaus merkittävästä rajatylittävästä riskistä, jota varten ryhmä on perustettu sekä eri tilanteisiin liittyvistä riskitekijöistä, jotka voisivat saada tämän riskin toteutumaan sekä näiden todennäköisyydestä ja seurauksista.

Ohjeellinen luettelo riskitekijöistä, jotka on sisällytettävä arviointiin vain jos toimivaltainen viranomainen pitää sitä tarpeellisena:

- a) poliittiset riskit
- eri syistä johtuva häiriö kaasun toimituksessa kolmansista maista,
 - poliittiset levottomuudet (joko alkuperämaassa tai kauttakulkumaassa),
 - sota tai sisällissota (joko alkuperämaassa tai kauttakulkumaassa),
 - terrorismi;
- b) teknologiaan liittyvät riskit
- räjähdykset tai tulipalot,
 - tulipalot (laitoksen sisällä),
 - vuodot,
 - asianmukaisen ylläpidon puuttuminen,
 - laitehäiriö (käynnistysvaikeudet, häiriö toiminnan aikana jne.),
 - sähkön (tai muun energialähteen) puute,
 - tietotekniikkahäiriö (laitteiston tai ohjelmiston häiriö, internet-häiriö, SCADA-järjestelmän ongelmat jne.),
 - kyberhyökkäys,
 - kaivaustöistä (kaivaminen, kasaaminen), pohjatöistä jne. johtuvat vaikutukset;
- c) kaupalliset tai markkinoihin taikka rahoitukseen liittyvät riskit
- sopimukset kolmansien maiden toimittajien kanssa,
 - kaupallinen riita,
 - kolmansien maiden yksiköistä peräisin olevan kaasun toimitusvarmuuden kannalta merkityksellisen infrastruktuurin valvonta, johon voi liittyä muun muassa investointien riittämättömyyteen liittyvät riskit, monipuolisuuden heikkeneminen tai unionin oikeuden noudattamatta jättäminen,
 - hintojen epävakaus,
 - liian vähäiset investoinnit,

- yhtäkkinen, odottamaton huippukuormitus,
 - muut riskit, jotka voivat johtaa rakenteelliseen tehottomuuteen;
- d) yhteiskunnalliset riskit
- lakot (tähän liittyvillä eri aloilla, kuten kaasualan lakko, satama- tai liikennelakko jne.),
 - sabotaasi,
 - vandalismi,
 - varkaudet;
- e) luonnonriskit
- maanjäristykset,
 - maanvyörymät,
 - tulvat (rankkasade, jokitulva),
 - myrskyt (meri),
 - lumivyöryt,
 - äärimmäiset sääolot,
 - tulipalot (laitoksen ulkopuolella, kuten läheisyydessä sijaitseissa metsissä, laidunmaalla jne.).

Analyysi

- a) esitetään kuvaus merkittävästä rajatylittävästä riskistä ja muista riskiryhmälle merkityksellisistä riskitekijöistä, myös niiden todennäköisyys ja vaikutukset sekä tarvittaessa riskien vuorovaikutus- ja vastaavuussuhteet jäsenvaltioiden keskuudessa;
- b) esitetään perusteet, joiden pohjalta määritetään, onko järjestelmä altis suurille tai kohtuuttomille riskeille;
- c) laaditaan luettelo merkityksellisistä riskiskenaarioista riskien lähteiden mukaisesti ja esitetään kuvaus siitä, kuinka valinta tehtiin;
- d) ilmoitetaan, missä määrin Kaasu-ENTSON laatimat skenaariot on otettu huomioon.

4. Riskianalyysi ja riskinarviointi

Tehdään analyysi 3 kohdassa tunnistetuista merkityksellisistä riskiskenaarioista. Sisällytetään riskiskenaarioiden simulointiin nykyiset kaasun toimitusvarmuustoimenpiteet, kuten tarvittaessa infrastruktuurinormi laskettuna liitteessä II olevassa 2 kohdassa esitetyn N – 1-kaavan avulla ja kaasun toimitusstandardi. Kustakin riskiskenaariosta esitetään

- a) yksityiskohtainen kuvaus riskiskenaariosta, mukaan lukien kaikki oletukset ja tarvittaessa niiden laskemiseen käytetyt menetelmät,
- b) yksityiskohtainen kuvaus tehdyn simulaation tuloksista, mukaan lukien vaikutusten määrällinen määrittäminen (esim. toimittamatta jäänyt kaasu, sosioekonomiset vaikutukset, vaikutukset kaukolämmitykseen ja vaikutukset sähköntuotantoon).

5. Päätelmät

Esitetään yhteisen riskinarvioinnin tärkeimmät tulokset, mukaan lukien lisätoimia edellyttävien riskiskenaarioiden tunnistaminen.

LIITE V

Kansallisen riskinarvioinnin malli*Yleiset tiedot*

Tämän riskinarvioinnin laadinnasta vastaavan toimivaltaisen viranomaisen nimi ⁽¹⁾.

1. Järjestelmän kuvaus

1.1 Esitetään lyhyt yhdistetty kuvaus kunkin sellaisen riskiryhmän alueellisesta kaasujärjestelmästä ⁽²⁾, johon jäsenvaltio osallistuu; kuvauksesta käyvät ilmi seuraavat:

- a) tärkeimmät kaasun kulutusta koskevat luvut ⁽³⁾: vuosittainen lopullinen kaasun kulutus (bcm ja MWh) ja erittely asiakastyypin mukaisesti ⁽⁴⁾, kysyntähuippu (kokonaiskysyntä ja erittely kuluttajaluokan mukaisesti (mcm/d));
- b) kuvaus kaasujärjestelmän tai -järjestelmien toiminnasta asianomaisissa riskiryhmissä: pääasialliset virrat (tulo/lähtö/kauttakulku), tulo- ja lähtöpisteiden infrastruktuurin kapasiteetti riskiryhmien alueelle tai alueille ja alueelta tai alueilta pois sekä jäsenvaltiota kohti, mukaan lukien käyttöaste, nesteytetyn maakaasun käsittelylaitokset (päivittäinen enimmäiskapasiteetti, käyttöaste ja pääsyjärjestelyt) jne.;
- c) kaasuntuontilähteiden jakautuminen mahdollisuuksien mukaan alkuperämaittain ⁽⁵⁾;
- d) kuvaus riskiryhmän kannalta merkityksellisten varastojen roolista, mukaan lukien mahdollisuudet käyttää niitä rajatylittävästi:
 - i) varastointikapasiteetti (kokonaismäärä ja käytettävissä oleva kaasus) verrattuna lämmityskauden kysyntään,
 - ii) päivittäinen kaasunoton maksimikapasiteetti eri täyttöasteilla (ihannetilanteessa täysillä varastoilla ja kauden lopussa olevilla tasoilla);
- e) kuvaus riskiryhmän tai riskiryhmien oman tuotannon roolista:
 - i) tuotannon määrä vuosittaiseen lopulliseen kaasun kulutukseen nähden,
 - ii) päivittäinen enimmäistuotantokapasiteetti ja kuvaus siitä, kuinka sillä voidaan kattaa päivittäinen enimmäiskulutus;
- f) kuvaus kaasun roolista sähköntuotannossa (esim. merkitys ja rooli uusiutuvien energialähteiden tukena), mukaan lukien kaasupohjainen sähköntuotanto (kokonaismäärä (MWe) ja prosenttiosuus kokonaistuotantokapasiteetista) ja yhteistuotanto (kokonaismäärä (MWe) ja prosenttiosuus kokonaistuotantokapasiteetista).

1.2 Esitetään lyhyt kuvaus jäsenvaltion kaasujärjestelmästä; kuvauksesta käyvät ilmi seuraavat:

- a) tärkeimmät kaasun kulutusta koskevat luvut: vuotuinen lopullinen kaasun kulutus (bcm) ja erittely asiakastyypin mukaisesti, huippukuormitus (mcm/d);
- b) kuvaus kaasujärjestelmän toiminnasta kansallisella tasolla, mukaan lukien infrastruktuuri (sikäli kun sitä ei käsitellä 1.1. kohdan b alakohdassa). Tarvittaessa sisällytetään L-kaasujärjestelmä;
- c) kaasun toimitusvarmuuden kannalta keskeisen infrastruktuurin yksilöiminen;
- d) kaasuntuontilähteiden jakautuminen alkuperämaittain, mahdollisuuksien mukaan kansallisella tasolla;
- e) kuvaus varastojen roolista, mukaan lukien
 - i) varastointikapasiteetti (kokonaismäärä ja käytettävissä oleva määrä) verrattuna lämmityskauden kysyntään,
 - ii) päivittäinen kaasunoton maksimikapasiteetti eri täyttöasteilla (ihannetilanteessa täysillä varastoilla ja kauden lopussa olevilla tasoilla);

⁽¹⁾ Jos toimivaltainen viranomainen on siirtänyt tämän tehtävän toiselle elimelle tai toisille elimille, ilmoitetaan tämän riskinarvioinnin laadinnasta viranomaisen puolesta vastaavan elimen tai elinten nimi.

⁽²⁾ Yksinkertaisuuden vuoksi tiedot esitetään mahdollisuuksien mukaan riskiryhmien korkeimmalla tasolla, tarvittaessa yksityiskohtia yhdistäen.

⁽³⁾ Ensimmäistä arviointia varten sisällytetään tiedot kahdelta edelliseltä vuodelta. Päivityksiä varten sisällytetään tiedot neljältä edelliseltä vuodelta.

⁽⁴⁾ Mukaan lukien teollisuusasiakkaat, sähköntuotanto, kaukolämmitys, kotitaloudet ja palvelut sekä muut (täsmennetään tähän sisältyvät asiakastyypit). Ilmoitetaan myös suojattujen asiakkaiden kulutuksen määrä.

⁽⁵⁾ Esitetään kuvaus käytetystä menetelmästä.

- f) kuvaus oman tuotannon merkityksestä, mukaan lukien
 - i) tuotannon määrä vuosittaiseen kaasun loppukulutukseen nähden,
 - ii) päivittäinen enimmäistuotantokapasiteetti;
- g) kuvaus kaasun roolista sähköntuotannossa (esimerkiksi merkitys ja rooli uusiutuvien energialähteiden tukena), mukaan lukien kaasupohjainen sähköntuotanto (kokonaismäärä (MWe) ja prosenttiosuus kokonaistuotantokapasiteetista) ja yhteistuotanto (kokonaismäärä (MWe) ja prosenttiosuus kokonaistuotantokapasiteetista).

2. Infrastruktuurinormi (5 artikla)

Esitetään kuvaus siitä, kuinka infrastruktuurinormia noudatetaan, mukaan lukien $N - 1$ -kaavaa varten käytetyt tärkeimmät arvot ja vaihtoehdot sen noudattamiselle (suoraan liitettyjen jäsenvaltioiden kanssa, kysyntäpuolen toimenpiteet) sekä nykyisistä kaksisuuntaisista kapasiteeteista seuraavasti:

a) $N - 1$ -kaava

- i) yksilöidään yhteisen edun mukainen suurin yksittäinen kaasuinfrastukturi,
- ii) lasketaan $N - 1$ -kaava kansallisella tasolla,
- iii) esitetään kuvaus $N - 1$ -kaavan kaikkia osatekijöitä varten käytetyistä arvoista, mukaan lukien niiden laskemiseen käytettävät väliaikaiset luvut (esim. EP_m :tä varten kaikkien tässä parametrissa huomioon otettujen tulopisteiden kapasiteetti),
- iv) ilmoitetaan mahdolliset menetelmät, joita on käytetty parametrien (esim. D_{max}) laskemiseen $N - 1$ -kaavassa (yksityiskohtaiset selitykset esitetään liitteissä),
- v) selitetään $N - 1$ -kaavan laskelman tulokset ottaen huomioon varastojen taso 30 prosentissa ja 100 prosentissa suurimmasta käytettävissä olevasta määrästä,
- vi) selitetään $N - 1$ -kaavan simulaation tärkeimmät tulokset käyttäen hydraulista mallia,
- vii) mikäli jäsenvaltio niin päättää, $N - 1$ -kaavan laskenta käyttäen kysyntäpuolen toimenpiteitä:
 - lasketaan $N - 1$ -kaava liitteessä II olevan 2 kohdan mukaisesti,
 - esitetään kuvaus $N - 1$ -kaavan kaikkia osatekijöitä varten käytetyistä arvoista, mukaan lukien laskennassa käytettävät väliaikaiset luvut (jos eri kuin 2 kohdan a alakohdan iii alakohdassa kuvatut luvut),
 - ilmoitetaan mahdolliset menetelmät, joita on käytetty parametrien (esim. D_{max}) laskemiseen $N - 1$ -kaavassa (yksityiskohtaiset selitykset esitetään liitteissä),
 - selitetään markkinapohjaiset kysyntään vaikuttavat toimenpiteet, jotka on otettu käyttöön tai on määrä ottaa käyttöön tasaamaan kaasun toimitushäiriötä ja sen odotettua vaikutusta (D_{eff});
- viii) $N - 1$ -kaavan yhteinen laskenta, jos niin sovitaan asianomaisen riskiryhmän tai asianomaisten riskiryhmien toimivaltaisten viranomaisten tai suoraan liitettyjen jäsenvaltioiden kanssa:
 - lasketaan $N - 1$ -kaava liitteessä II olevan 5 kohdan mukaisesti,
 - esitetään kuvaus $N - 1$ -kaavan kaikkia osatekijöitä varten käytetyistä arvoista, mukaan lukien niiden laskennassa käytettävistä väliaikaisista luvuista (jos eri kuin 2 kohdan a alakohdan iii alakohdassa kuvatut luvut),
 - ilmoitetaan mahdolliset menetelmät ja oletukset, joita on käytetty parametrien (esim. D_{max}) laskemiseen $N - 1$ -kaavassa (yksityiskohtaiset selitykset esitetään liitteissä),
 - selitetään sovitut järjestelyt, joilla varmistetaan, että $N - 1$ -kaavaa noudatetaan;

b) kaksisuuntainen kapasiteetti

- i) ilmoitetaan yhteenliitännäspisteet, joissa on käytössä kaksisuuntainen kapasiteetti sekä kaksisuuntaisten virtojen enimmäiskapasiteetti,

- ii) ilmoitetaan järjestelyt, joilla hallitaan vastakkaisvirtauskapasiteettia (esim. keskeytettävä kapasiteetti),
- iii) ilmoitetaan yhteenliitäntäpisteet, joille on myönnetty poikkeus 5 artiklan 4 kohdan mukaisesti, poikkeuksen kesto ja sen myöntämisperusteet.

3. Riskien tunnistaminen

Esitetään kuvaus riskitekijöistä, joilla voisi olla haitallinen vaikutus kaasun toimitusvarmuuteen jäsenvaltiossa, niiden todennäköisyys ja seuraukset.

Ohjeellinen luettelo riskitekijöiden tyypeistä, jotka on sisällytettävä arviointiin vain jos toimivaltainen viranomainen pitää sitä tarpeellisena:

a) poliittiset riskit

- eri syistä johtuva häiriö kaasun toimituksessa kolmansista maista,
- poliittiset levottomuudet (joko alkuperämaassa tai kauttakulkumaassa),
- sota tai sisällissota (joko alkuperämaassa tai kauttakulkumaassa),
- terrorismi;

b) teknologiaan liittyvät riskit

- räjähdykset tai tulipalot,
- tulipalot (laitoksen sisällä),
- vuodot,
- asianmukaisen ylläpidon puuttuminen,
- laitehäiriö (käynnistysvaikeudet, häiriö toiminnan aikana jne.),
- sähkön (tai muun energialähteen) puute,
- tietotekniikkahäiriö (laitteiston tai ohjelmiston häiriö, internethäiriö, SCADA-järjestelmän ongelmat jne.),
- kyberhyökkäys,
- kaivaustöistä (kaivaminen, kasaaminen), pohjatöistä jne. johtuvat vaikutukset;

c) kaupalliset tai markkinoihin taikka rahoitukseen liittyvät riskit

- sopimukset kolmansien maiden toimittajien kanssa,
- kaupallinen riita,
- kolmansien maiden yksiköistä peräisin olevien kaasun toimitusvarmuuden kannalta merkityksellisen infrastruktuurin valvonta, johon voi liittyä muun muassa investointien riittämättömyyteen liittyvät riskit, monipuolisuuden heikkeneminen tai unionin oikeuden noudattamatta jättäminen,
- hintojen epävakaus,
- liian vähäiset investoinnit,
- yhtäkkinen, odottamaton huippukuormitus,
- muut riskit, jotka voivat johtaa rakenteelliseen tehottomuuteen;

d) yhteiskunnalliset riskit

- lakot (tähän liittyvillä eri aloilla, kuten kaasualan lakko, satama- tai liikennelakko jne.),
- sabotaasi,
- vandalismi,
- varkaudet;

- e) luonnonriskit
- maanjäristykset,
 - maanvyörymät,
 - tulvat (rankkasade, jokitulva),
 - myrskyt (meri),
 - lumivyöryt,
 - äärimmäiset sääolot,
 - tulipalot (laitoksen ulkopuolella, kuten läheisyydessä sijaitsevilla metsillä, laidunmaalla jne.).

Analyysi

- a) yksilöidään jäsenvaltiota koskevat merkitykselliset riskitekijät, mukaan lukien niiden todennäköisyys ja vaikutukset;
- b) esitetään perusteet, joiden pohjalta määritetään, onko järjestelmä altis suurille tai kohtuuttomille riskeille;
- c) laaditaan luettelo merkityksellisistä riskiskenaarioista riskitekijöiden ja niiden todennäköisyyden mukaisesti ja esitetään kuvaus siitä, kuinka valinta tehtiin.

4. Riskianalyysi ja riskinarviointi

Tehdään analyysi 3 kohdassa tunnistetuista merkityksellisistä riskiskenaarioista. Sisällytetään riskiskenaarioiden simulointiin nykyiset kaasun toimitusvarmuustoimenpiteet, kuten infrastruktuurinormi laskettuna liitteessä II olevassa 2 kohdassa esitetyn $N - 1$ -kaavan avulla ja kaasun toimitusnormi. Kustakin riskiskenaariosta esitetään

- a) yksityiskohtainen kuvaus riskiskenaariosta, mukaan lukien kaikki oletukset ja tarvittaessa niiden laskemiseen käytetyt menetelmät,
- b) yksityiskohtainen kuvaus tehdyn simulaation tuloksista, mukaan lukien vaikutusten määrällinen määrittäminen (esim. toimittamatta jäänyt kaasu, sosioekonomiset vaikutukset, vaikutukset kaukolämmitykseen ja vaikutukset sähköntuotantoon).

5. Johtopäätökset

Esitetään kuvaus sellaisen yhteisen riskinarvioinnin tärkeimmistä tuloksista, johon jäsenvaltio on osallistunut, mukaan lukien lisätoimia edellyttävien riskiskenaarioiden tunnistaminen.

LIITE VI

Malli ennaltaehkäisy-suunnitelmalle

Yleiset tiedot

- riskiryhmän jäsenvaltiot
- ennaltaehkäisy-suunnitelman laadinnasta vastaavan toimivaltaisen viranomaisen nimi ⁽¹⁾

1. Järjestelmän kuvaus

1.1 Esitetään lyhyt yhdistetty kuvaus kunkin sellaisen riskiryhmän alueellisesta kaasujärjestelmästä ⁽²⁾, johon jäsenvaltio osallistuu; kuvauksesta käyvät ilmi seuraavat:

- a) tärkeimmät kaasun kulutusta koskevat luvut ⁽³⁾: vuosittainen kaasun loppukulutus (bcm) ja erittely asiakastyypin mukaisesti ⁽⁴⁾, kysyntähuippu (kokonaiskysyntä ja erittely kuluttajaluokan mukaisesti (mcm/d));
- b) kuvaus kaasujärjestelmän toiminnasta riskiryhmissä: pääasialliset virrat (tulo/lähtö/kauttakulku), tulo- ja lähtöpisteiden infrastruktuurin kapasiteetti riskiryhmän alueelle tai alueille ja alueelta tai alueilta pois sekä jäsenvaltiota kohti, mukaan lukien käyttöaste, nesteytetyn maakaasun käsittelylaitokset (päivittäinen enimmäiskapasiteetti, käyttöaste ja pääsyjärjestelyt) jne.;
- c) kaasuntuontilähteiden jakautuminen mahdollisuuksien mukaan alkuperämaittain ⁽⁵⁾;
- d) kuvaus alueen kannalta merkityksellisten varastojen roolista, mukaan lukien mahdollisuudet käyttää niitä rajatylittävästi:
 - i) varastointikapasiteetti (kokonaismäärä ja käytettävissä oleva kaasu) verrattuna lämmityskauden kysyntään,
 - ii) päivittäinen kaasunoton maksimikapasiteetti eri täyttöasteilla (ihannetilanteessa täysillä varastoilla ja kauden lopussa olevilla tasoilla);
- e) kuvaus alueen oman tuotannon roolista:
 - i) tuotannon määrä vuosittaiseen lopulliseen kaasun kulutukseen nähden,
 - ii) päivittäinen enimmäistuotantokapasiteetti;
- f) kuvaus kaasun roolista sähköntuotannossa (esim. merkitys ja rooli uusiutuvien energialähteiden tukena), mukaan lukien kaasupohjainen sähköntuotanto (kokonaismäärä (MWe) ja prosenttiosuus kokonaistuotantokapasiteetista) ja yhteistuotanto (kokonaismäärä (MWe) ja prosenttiosuus kokonaistuotantokapasiteetista);
- g) kuvaus energiatehokkuustoimien roolista ja niiden vaikutuksista vuosittaiseen kaasun loppukulutukseen.

1.2 Esitetään lyhyt kuvaus kunkin jäsenvaltion kaasujärjestelmästä; kuvauksesta käyvät ilmi seuraavat:

- a) tärkeimmät kaasun kulutusta koskevat luvut: vuotuinen kaasun loppukulutus (bcm) ja erittely asiakastyypin mukaisesti, huippukuormitus (mcm/d);
- b) kuvaus kaasujärjestelmän toiminnasta kansallisella tasolla, mukaan lukien infrastruktuuri (sikäli kun sitä ei käsitellä 1.1. kohdan b alakohdassa);
- c) toimitusvarmuuden kannalta keskeisen infrastruktuurin yksilöiminen;

⁽¹⁾ Jos jokin toimivaltainen viranomainen on siirtänyt tämän tehtävän toiselle elimelle tai elimille, ilmoitetaan tämän suunnitelman laadinnasta viranomaisen puolesta vastaavan elimen tai osallistuvien elinten nimi.

⁽²⁾ Yksinkertaisuuden vuoksi tiedot esitetään mahdollisuuksien mukaan riskiryhmien korkeimmalla tasolla, tarvittaessa yksityiskohtia yhdistäen.

⁽³⁾ Ensimmäistä suunnitelmaa varten sisällytetään tiedot kahdelta edelliseltä vuodelta. Päivityksiä varten sisällytetään tiedot neljältä edelliseltä vuodelta.

⁽⁴⁾ Mukaan lukien teollisuusasiakkaat, sähköntuotanto, kaukolämmitys, kotitaloudet ja palvelut sekä muut (täsmennetään tähän sisältyvät asiakastyypit).

⁽⁵⁾ Esitetään kuvaus käytetystä menetelmästä.

- d) kaasuntuottilähteiden jakautuminen alkuperämaittain, mahdollisuuksien mukaan kansallisella tasolla;
- e) kuvaus varastoinnin roolista jäsenvaltiossa, mukaan lukien
 - i) varastointikapasiteetti (kokonaismäärä ja käytettävissä oleva määrä) verrattuna lämmityskauden kysyntään,
 - ii) päivittäinen kaasunoton maksimikapasiteetti eri täyttöasteilla (ihannetilanteessa täysillä varastoilla ja kauden lopussa olevilla tasoilla);
- f) kuvaus oman tuotannon merkityksestä, mukaan lukien
 - i) tuotannon määrä vuosittaiseen lopulliseen kaasun kulutukseen nähden,
 - ii) päivittäinen enimmäistuotantokapasiteetti;
- g) kuvaus kaasun roolista sähköntuotannossa (esimerkiksi merkitys ja rooli uusiutuvien energialähteiden tukena), mukaan lukien kaasupohjainen sähköntuotanto (kokonaismäärä (MWe) ja prosenttiosuus kokonaistuotantokapasiteetista) ja yhteistuotanto (kokonaismäärä (MWe) ja prosenttiosuus kokonaistuotantokapasiteetista);
- h) kuvaus energiatehokkuustoimien asemasta ja niiden vaikutuksista vuosittaiseen kaasun loppukulutukseen.

2. Tiivistelmä riskinarvioinnista

Esitetään lyhyt kuvaus 7 artiklan mukaisesti tehdyn asiaankuuluvan yhteisen ja kansallisen riskinarvioinnin tuloksista, mukaan lukien:

- a) luettelo arvioiduista skenaarioista sekä lyhyt kuvaus kutakin varten käytetyistä oletuksista sekä tunnistetuista riskeistä tai puutteista,
- b) riskinarvioinnin tärkeimmät päätelmät.

3. Infrastruktuurinormi (5 artikla)

Esitetään kuvaus siitä, kuinka infrastruktuurinormia noudatetaan, mukaan lukien $N - 1$ -kaavaa varten käytetyt tärkeimmät arvot sekä vaihtoehdot sen noudattamiselle (naapurijäsenvaltioiden kanssa, kysyntäpuolen toimenpiteet) sekä nykyisistä kaksisuuntaisista kapasiteeteista seuraavasti:

3.1 $N - 1$ -kaava

- i) yksilöidään alueen yhteisen edun mukainen suurin yksittäinen kaasuinfrastruktuuri,
- ii) lasketaan $N - 1$ -kaava aluetasolla,
- iii) esitetään kuvaus $N - 1$ -kaavan kaikkia osatekijöitä varten käytetyistä arvoista, mukaan lukien laskemiseen käytettävät väliaikaiset luvut (esim. EP_m :tä varten kaikkien tässä parametrissa huomioon otettujen tulopisteiden kapasiteetti),
- iv) ilmoitetaan mahdolliset menetelmät ja oletukset, joita on käytetty parametrien (esim. D_{max}) laskemiseen $N - 1$ -kaavassa (yksityiskohtaiset selitykset esitetään liitteissä).

3.2 Kansallinen taso

- a) $N - 1$ -kaava
 - i) yksilöidään yhteisen edun mukainen suurin yksittäinen kaasuinfrastruktuuri,
 - ii) lasketaan $N - 1$ -kaava kansallisella tasolla,
 - iii) esitetään kuvaus $N - 1$ -kaavan kaikkia osatekijöitä varten käytetyistä arvoista, mukaan lukien niiden laskemiseen käytettävät väliaikaiset luvut (esim. EP_m :tä varten kaikkien tässä parametrissa huomioon otettujen tulopisteiden kapasiteetti),
 - iv) ilmoitetaan mahdolliset menetelmät, joita on käytetty parametrien (esim. D_{max}) laskemiseen $N - 1$ -kaavassa (yksityiskohtaiset selitykset esitetään liitteissä),

- v) mikäli jäsenvaltio niin päättää, $N - 1$ -kaavan laskenta käyttäen kysyntäpuolen toimenpiteitä:
- lasketaan $N - 1$ -kaava liitteessä II olevan 2 kohdan mukaisesti,
 - esitetään kuvaus $N - 1$ -kaavan kaikkia osatekijöitä varten käytetyistä arvoista, mukaan lukien laskennassa käytettävät väliaikaiset luvut (jos eri kuin tässä liitteessä olevan 3 kohdan a alakohdan iii alakohdassa kuvatut luvut),
 - ilmoitetaan mahdolliset menetelmät, joita on käytetty parametrien (esim. $D_{\max}$) laskemiseen $N - 1$ -kaavassa (yksityiskohtaiset selitykset esitetään liitteissä),
 - selitetään markkinapohjaiset kysyntään vaikuttavat toimenpiteet, jotka on otettu käyttöön tai on määrä ottaa käyttöön tasaamaan kaasun toimitushäiriötä ja sen odotettua vaikutusta (D_{eff}),
- vi) $N - 1$ -kaavan yhteinen laskenta, jos niin sovitaan asianomaisen riskiryhmän tai asianomaisten riskiryhmien toimivaltaisten viranomaisten tai suoraan liitettyjen jäsenvaltioiden kanssa:
- lasketaan $N - 1$ -kaava liitteessä II olevan 5 kohdan mukaisesti,
 - esitetään kuvaus $N - 1$ -kaavan kaikkia osatekijöitä varten käytetyistä arvoista, mukaan lukien niiden laskennassa käytettävistä väliaikaisista luvuista (jos eri kuin tässä liitteessä olevan 3 kohdan a alakohdan iii alakohdassa kuvatut luvut),
 - ilmoitetaan mahdolliset menetelmät ja oletukset, joita on käytetty parametrien (esim. $D_{\max}$) laskemiseen $N - 1$ -kaavassa (yksityiskohtaiset selitykset esitetään liitteissä),
 - selitetään sovitut järjestelyt, joilla varmistetaan, että $N - 1$ -kaavaa noudatetaan;

b) kaksisuuntainen kapasiteetti

- i) ilmoitetaan yhteenliitäntäpisteet, joissa on käytössä kaksisuuntainen kapasiteetti sekä kaksisuuntaisten virtojen enimmäiskapasiteetti,
- ii) ilmoitetaan järjestelyt, joilla hallitaan vastakkaisvirtauskapasiteettia (esim. keskeytettävä kapasiteetti),
- iii) ilmoitetaan yhteenliitäntäpisteet, joille on myönnetty poikkeus 5 artiklan 4 kohdan mukaisesti, sekä poikkeuksen kesto ja sen myöntämisperusteet.

4. Toimitusnormin noudattaminen (6 artikla)

Esitetään kuvaus toimenpiteistä, jotka on otettu käyttöön toimitusnormin, mahdollisen lisätyn toimitusnormin tai maakaasualan yrityksille asetetun lisävelvoitteen noudattamiseksi:

- a) käytetyn suojattujen asiakkaiden määrittelmä, mukaan luettuna sen kattamat asiakasluokat ja niiden vuotuinen kaasunkulutus (luokkaa, nettoarvoa ja lopullisen vuotuisen kansallisen kaasuntuotannon prosenttiosuutta kohti);
- b) kaasumäärät, joita tarvitaan toimitusnormin noudattamiseksi 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa kuvattujen skenaarioiden mukaisesti;
- c) kapasiteetti, jota tarvitaan toimitusnormin noudattamiseksi 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa kuvattujen skenaarioiden mukaisesti;
- d) toimitusstandardin noudattamiseksi toteutettu toimenpide tai toteutetut toimenpiteet:
 - i) toimenpiteen tai toimenpiteiden kuvaus,
 - ii) toimenpiteen tai toimenpiteiden kohteet,
 - iii) kuvaus mahdollisesta toimitusstandardin noudattamista koskevasta ennakoseurantajärjestelmästä,
 - iv) pakotejärjestelmä tarvittaessa;
 - v) esitetään toimenpidettä kohti:
 - toimenpiteen taloudellinen vaikutus, tuloksellisuus ja tehokkuus,

- toimenpiteen vaikutus ympäristöön,
 - toimenpiteen vaikutus kuluttajiin,
- vi) mikäli sovelletaan muita kuin markkinapohjaisia toimenpiteitä (toimenpidettä kohti):
- perustelut toimenpiteen tarpeellisuudesta (eli miksi toimitusvarmuutta ei voida saavuttaa ainoastaan markkinapohjaisten toimenpiteiden avulla),
 - perustelut toimenpiteen oikeasuhteisuudesta (eli miksi muu kuin markkinapohjainen toimenpide on vähiten rajoittava toimenpide, jolla saavutetaan tavoiteltu vaikutus),
 - esitetään tällaisen toimenpiteen vaikutuksista analyysi, joka kattaa toimenpiteen vaikutukset
 - 1) toisen jäsenvaltion toimitusvarmuuteen,
 - 2) kansallisiin markkinoihin,
 - 3) sisämarkkinoihin;
- vii) jos kyseessä on 1 päivänä marraskuuta 2017 tai sen jälkeen käyttöön otetut toimenpiteet, esitetään lyhyt yhteenveto vaikutustenarvioinnista tai linkki 9 artiklan 4 kohdan mukaisesti toteutettuun julkiseen vaikutustenarvointiin toimenpiteestä tai toimenpiteistä;
- e) tarvittaessa kuvaus mahdollisesta lisäystä toimitusnormista tai kaasun toimitusvarmuuden vuoksi asetetusta lisävelvoitteesta:
- i) toimenpiteen tai toimenpiteiden kuvaus,
 - ii) järjestelmä, jolla se saadaan vähennettyä tavanomaisiin arvoihin yhteisvastuun hengessä ja 13 artiklan mukaisesti,
 - iii) tarvittaessa kuvaus mahdollisesta uudesta lisäystä toimitusnormista tai kaasun toimitusvarmuuden vuoksi asetetusta lisävelvoitteesta, jotka on hyväksytty 1 päivänä marraskuuta 2017 tai sen jälkeen,
 - iv) toimenpiteiden kohteet,
 - v) vaikutuksenalaiset kaasumäärät ja -kapasiteetit,
 - vi) ilmoitus siitä, kuinka tämä toimenpide noudattaa 6 artiklan 2 kohdassa säädettyjä edellytyksiä.

5. Ennalta ehkäisevät toimenpiteet

Esitetään kuvaus käyttöön otetuista tai otettavista ennalta ehkäisevistä toimenpiteistä:

- a) kuvaus kustakin ennalta ehkäisevästä toimenpiteestä kutakin tunnistettua riskiä kohti riskinarvioinnin mukaisesti, mukaan lukien kuvaus niiden
- i) kansallisesta tai alueellisesta ulottuvuudesta;
 - ii) taloudellisesta vaikutuksesta, tuloksellisuudesta ja tehokkuudesta;
 - iii) vaikutuksesta asiakkaisiin.

Tarvittaessa ilmoitetaan myös

- toimenpiteet, joilla parannetaan naapurijäsenvaltioiden välisiä yhteenliitäntöjä,
 - toimenpiteet, joilla monipuolistetaan kaasureittejä ja toimituslähteitä,
 - toimenpiteet, joilla suojataan kolmansien maiden yksikköjen valvontaan liittyvää toimitusvarmuuden kannalta merkityksellistä infrastruktuuria (tarvittaessa myös yleinen tai alakohtainen lainsäädäntö investointien arvioinnista, tiettyä osakkeenomistajia koskevat erityisoikeudet jne.);
- b) kuvaus muista toimenpiteistä, jotka on hyväksytty muista syistä kuin riskien arvioimiseksi mutta jotka vaikuttavat myönteisesti asianomaisten riskiryhmän tai asianomaisten riskiryhmien jäsenvaltion toimitusvarmuuteen;

- c) mikäli sovelletaan muita kuin markkinapohjaisia toimenpiteitä (toimenpidettä kohti):
- i) perustelut toimenpiteen tarpeellisuudesta (eli miksi toimitusvarmuutta ei voida saavuttaa ainoastaan markkinapohjaisten toimenpiteiden kautta),
 - ii) perustelut toimenpiteen oikeasuhteisuudesta (eli miksi muu kuin markkinapohjainen toimenpide on vähiten rajoittava toimenpide, jolla saavutetaan tavoiteltu vaikutus),
 - iii) esitetään kyseisen toimenpiteen vaikutuksista analyysi, joka kattaa
 - perustelut toimenpiteen tarpeellisuudesta (eli miksi toimitusvarmuutta ei voida saavuttaa ainoastaan markkinapohjaisten toimenpiteiden kautta),
 - perustelut toimenpiteen oikeasuhteisuudesta (eli miksi muu kuin markkinapohjainen toimenpide on vähiten rajoittava toimenpide, jolla saavutetaan tavoiteltu vaikutus),
 - esitetään kyseisen toimenpiteen vaikutuksista analyysi, joka kattaa toimenpiteen vaikutukset
 - 1) toisen jäsenvaltion toimitusvarmuuteen,
 - 2) kansallisiin markkinoihin,
 - 3) sisämarkkinoihin,
 - 4) selvitetään, missä määrin tehokkuustoimenpiteiden, mukaan lukien kysyntään vaikuttavat toimenpiteet, on katsottu lisäävän toimitusvarmuutta,
 - 5) selvitetään, missä määrin uusiutuvien energialähteiden on katsottu lisäävän toimitusvarmuutta.

6. Muut toimenpiteet ja velvoitteet (esim. järjestelmän turvallisuustoimet)

Esitetään kuvaus maakaasualan yrityksille ja muille asiaan liittyville elimille määrätyistä toimenpiteistä ja velvoitteista, joilla todennäköisesti on vaikutusta kaasun toimitusvarmuuteen, kuten kaasuverkon turvallista toimintaa koskevat velvoitteet, mukaan lukien tahot, joihin tämä velvoite vaikuttaisi sekä kaasumäärät. Lisäksi selvitetään, milloin ja miten näitä toimenpiteitä tarkkaan ottaen sovellettaisiin.

7. Infrastruktuurihankkeet

- a) esitetään kuvaus tulevista infrastruktuurihankkeista, mukaan lukien asianomaisten riskiryhmien yhteisen edun mukaiset hankkeet, mukaan lukien niiden käyttöönoton arvioitu aikataulu, kapasiteetit sekä arvioitu vaikutus riskiryhmän kaasun toimitusvarmuuteen;
- b) ilmoitetaan, miten infrastruktuurihankkeissa otetaan huomioon unioninlaajuinen kymmenvuotinen verkon kehittämissuunnitelma, jonka Kaasu-ENTSO on laatinut asetuksen (EY) N:o 715/2009 8 artiklan 10 kohdan mukaisesti.

8. Toimitusvarmuuteen liittyvät julkisen palvelun velvoitteet

Ilmoitetaan nykyiset toimitusvarmuutta koskevat julkisen palvelun velvoitteet ja esitetään niistä lyhyt kuvaus (yksityiskohtaisemmat tiedot esitetään liitteissä). Esitetään selkeästi, kenen on noudatettava kyseisiä velvoitteita ja miten. Esitetään tarvittaessa kuvaus siitä, miten ja milloin nämä julkisen palvelun velvoitteet tulevat voimaan.

9. Sidosryhmien kuuleminen

Esitetään kuvaus tämän asetuksen 8 artiklan 2 kohdan mukaisesti mekanismeista, joita käytetään kuulemisia ja niiden tuloksia varten sekä suunnitelman ja hätäsuunnitelman laatimista varten:

- a) maakaasualan yritysten kanssa,
- b) kotitalouksia edustavien asiaankuuluvien etujärjestöjen kanssa,
- c) maakaasun teollisuusasiakkaita edustavien asiaankuuluvien etujärjestöjen, myös sähköntuottajien, kanssa,
- d) kansallisten sääntelyviranomaisten kanssa.

10. Alueellinen ulottuvuus

Ilmoitetaan mahdolliset toimitusvarmuuden kannalta merkitykselliset kansalliset olosuhteet ja toimenpiteet, joita ei ole käsitelty suunnitelman aiemmissa osissa.

Ilmoitetaan, miten 8 artiklan 2 kohdassa kuvatus kuulemisen perusteella vastaanotetut mahdolliset kommentit on otettu huomioon.

11.1 N – 1-kaavan laskeminen riskiryhmän tasolla, jos riskiryhmän toimivaltaiset viranomaiset niin päättävät

N – 1-kaava

- a) yksilöidään riskiryhmän yhteisen edun mukainen suurin yksittäinen kaasuinfrastruktuuri,
- b) lasketaan N – 1-kaava riskiryhmän tasolla,
- c) esitetään kuvaus N – 1-kaavan kaikkia osatekijöitä varten käytetyistä arvoista, mukaan lukien laskemiseen käytettävät väliaikaiset luvut (esim. EP_m) tässä parametrissa huomioon otettujen tulopisteiden kapasiteetti),
- d) ilmoitetaan mahdolliset menetelmät ja oletukset, joita on käytetty parametrien (esim. D_{max}) laskemiseen N – 1-kaavassa (yksityiskohtaisemmat selitykset esitetään liitteissä).

11.2 Yhteistyötä varten kehitetyt mekanismit

Esitetään kuvaus mekanismeista, joita käytetään asianomaisten riskiryhmien jäsenvaltioiden väliseen yhteistyöhön, samoin kuin ennaltaehkäisy-suunnitelman ja hätäsuunnitelman rajatylittävien toimenpiteiden laatimiseen.

Esitetään kuvaus mekanismeista, joita käytetään muiden jäsenvaltioiden kanssa tehtävään yhteistyöhön 13 artiklan soveltamiseksi tarvittavien säännösten suunnittelussa ja hyväksymisessä.

11.3 Ennalta ehkäisevät toimenpiteet

Esitetään kuvaus ennalta ehkäisevistä toimenpiteistä, jotka on otettu käyttöön tai otetaan käyttöön riskiryhmässä tai jotka ovat seurausta alueellisista sopimuksista:

- a) kuvaus kustakin ennalta ehkäisevästä toimenpiteestä kutakin tunnistettua riskiä kohti riskinarvioinnin mukaisesti, mukaan lukien kuvaus niiden
 - i) vaikutuksesta riskiryhmän jäsenvaltioihin,
 - ii) taloudellisesta vaikutuksesta, tuloksellisuudesta ja tehokkuudesta,
 - iii) vaikutuksesta ympäristöön,
 - iv) vaikutuksesta asiakkaisiin.
- Tarvittaessa ilmoitetaan myös
- toimenpiteet, joilla parannetaan naapurijäsenvaltioiden välisiä yhteenliitäntöjä,
 - toimenpiteet, joilla monipuolistetaan kaasureittejä ja toimituslähteitä,
 - toimenpiteet, joilla suojataan kolmansien maiden yksikköjen valvontaan liittyvää toimitusvarmuuden kannalta keskeistä infrastruktuuria (tarvittaessa myös yleinen tai alakohtainen lainsäädäntö investointien arvioinnista, tiettyjä osakkeenomistajia koskevat erityisoikeudet jne.);
- b) kuvaus muista toimenpiteistä, jotka on hyväksytty muista syistä kuin riskien arvioimiseksi mutta jotka vaikuttavat myönteisesti riskiryhmän toimitusvarmuuteen;
 - c) mikäli sovelletaan muita kuin markkinapohjaisia toimenpiteitä (toimenpidettä kohti):
 - i) perustelut toimenpiteen tarpeellisuudesta (eli miksi toimitusvarmuutta ei voida saavuttaa ainoastaan markkinapohjaisten toimenpiteiden kautta),

- ii) perustelut toimenpiteen oikeasuhteisuudesta (eli miksi muu kuin markkinapohjainen toimenpide on vähiten rajoittava toimenpide, jolla saavutetaan tavoiteltu vaikutus),
 - iii) esitetään kyseisen toimenpiteen vaikutuksista analyysi, joka kattaa:
 - perustelut toimenpiteen tarpeellisuudesta (eli miksi toimitusvarmuutta ei voida saavuttaa ainoastaan markkinapohjaisten toimenpiteiden kautta),
 - perustelut toimenpiteen oikeasuhteisuudesta (eli miksi muu kuin markkinapohjainen toimenpide on vähiten rajoittava toimenpide, jolla saavutetaan tavoiteltu vaikutus),
 - esitetään kyseisen toimenpiteen vaikutuksista analyysi, joka kattaa toimenpiteen vaikutukset:
 - 1) toisen jäsenvaltion toimitusvarmuuteen,
 - 2) kansallisiin markkinoihin,
 - 3) sisämarkkinoihin;
 - d) selvitetään, missä määrin tehokkuustoimenpiteiden, myös kysyntään vaikuttavien toimenpiteiden, on katsottu lisäävän toimitusvarmuutta;
 - e) selvitetään, missä määrin uusiutuvien energialähteiden on katsottu lisäävän toimitusvarmuutta.
-

LIITE VII

Hätäsuunnitelman malli*Yleiset tiedot*

tämän suunnitelman laadinnasta vastaavan toimivaltaisen viranomaisen nimi ⁽¹⁾

1. Kriisitasojen määritelmä

- a) ilmoitetaan kunkin kriisitason julistamisesta vastaava elin sekä menettelyt, joita noudatetaan kussakin tällaisessa tapauksessa;
- b) tähän sisällytetään mahdolliset indikaattorit tai parametrit, joiden avulla tarkastellaan, voiko tapahtuma johtaa toimitustilanteen merkittävään heikentymiseen, ja päätetään tietyn kriisitason julistamisesta.

2. Kriisitasoittain toteutettavat toimet ⁽²⁾**2.1 Ennakkovaroitustaso**

Esitetään kuvaus tässä vaiheessa sovellettavista toimenpiteistä ja kustakin toimenpiteestä erikseen:

- i) lyhyt kuvaus toimenpiteestä ja siihen osallistuvista keskeisistä toimijoista;
- ii) kuvaus noudatettavasta menettelystä tapauksen mukaan;
- iii) selvitys siitä, miten toimenpiteellä odotetaan voitavan torjua mahdollisen tapahtuman vaikutuksia tai varautua siihen ennalta;
- iv) kuvaus tiedonkulusta toimijoiden kesken.

2.2 Hälytystaso

a) esitetään kuvaus tässä vaiheessa sovellettavista toimenpiteistä ja kustakin toimenpiteestä erikseen:

- i) lyhyt kuvaus toimenpiteestä ja siihen osallistuvista keskeisistä toimijoista;
 - ii) kuvaus noudatettavasta menettelystä tapauksen mukaan;
 - iii) selvitys siitä, miten toimenpiteellä on määrä auttaa selviämään tilanteesta hälytystasolla;
 - iv) kuvaus tiedonkulusta toimijoiden kesken;
- b) esitetään kuvaus maakaasualan yrityksille asetetuista raportointivelvollisuuksista hälytystasolla.

2.3 Häätätilataso

- a) laaditaan luettelo ennalta määritellyistä tarjonta- ja kysyntäpuolen toimista kaasun asettamiseksi saataville hätätilanteessa, mukaan luettuina tällaisiin toimiin osallistuvien tahojen väliset kaupalliset sopimukset ja tarvittaessa maakaasuyhtiöille tarkoitetut korvausmekanismit;
- b) esitetään kuvaus tässä vaiheessa sovellettavista markkinapohjaisista toimenpiteistä ja kustakin toimenpiteestä erikseen:
 - i) lyhyt kuvaus toimenpiteestä ja siihen osallistuvista keskeisistä toimijoista;
 - ii) kuvaus noudatettavasta menettelystä;

⁽¹⁾ Jos jokin toimivaltainen viranomainen on siirtänyt tämän tehtävän toiselle elimelle tai elimille, ilmoitetaan tämän suunnitelman laadinnasta viranomaisen puolesta vastaavan elimen tai osallistuvien elinten nimi.

⁽²⁾ Ilmoitetaan alueelliset ja kansalliset toimenpiteet.

- iii) selvitys siitä, miten toimenpiteellä odotetaan voitavan hillitä tilannetta hätätilatasolla;
- iv) kuvaus tiedonkulusta toimijoiden kesken;
- c) esitetään kuvaus muista kuin markkinapohjaisista toimenpiteistä, joita on suunniteltu tai jotka on tarkoitus panna täytäntöön hätätilatasolla ja kustakin toimenpiteestä erikseen:
 - i) lyhyt kuvaus toimenpiteestä ja siihen osallistuvista keskeisistä toimijoista;
 - ii) arviointi kyseisen toimenpiteen tarpeellisuudesta kriisistä selviytymisen kannalta, myös missä määrin sitä on tarkoitus käyttää;
 - iii) yksityiskohtainen kuvaus menettelystä toimenpiteen täytäntöönpanemiseksi (esim. missä tilanteessa tämä toimenpide otettaisiin käyttöön, kuka tekisi päätöksen);
 - iv) selvitys siitä, miten toimenpiteellä odotetaan voitavan hillitä tilannetta hätätilatasolla täydennyksenä markkinapohjaisille toimenpiteille;
 - v) arviointi toimenpiteen muista vaikutuksista;
 - vi) perustelut siitä, miten toimenpide täyttää 11 artiklan 6 kohdassa säädetyt edellytykset;
 - vii) kuvaus tiedonkulusta toimijoiden kesken;
- d) esitetään kuvaus maakaasualan yrityksille asetetuista raportointivelvollisuuksista.

3. Erityistoimenpiteet sähköntuotantoa ja kaukolämmitystä varten

- a) kaukolämmitys
 - i) selvitetään lyhyesti kaasun toimitushäiriön todennäköiset vaikutukset kaukolämmitysalaan;
 - ii) ilmoitetaan toimenpiteet ja toimet, joita toteutetaan kaasun toimitushäiriöstä kaukolämmitykselle mahdollisesti aiheutuvien vaikutusten lieventämiseksi. Vaihtoehtoisesti ilmoitetaan, miksi erityisten toimenpiteiden käyttöönotto ei ole aiheellista;
- b) kaasuun perustuva sähköntuotanto
 - i) selvitetään lyhyesti kaasun toimitushäiriön todennäköiset vaikutukset sähköntuotantoalaan;
 - ii) ilmoitetaan toimenpiteet ja toimet, joita toteutetaan kaasun toimitushäiriöstä sähköntuotantalalle mahdollisesti aiheutuvien vaikutusten lieventämiseksi. Vaihtoehtoisesti ilmoitetaan, miksi erityisten toimenpiteiden käyttöönotto ei ole aiheellista;
 - iii) ilmoitetaan mekanismit tai voimassa olevat säännökset, joilla varmistetaan asianmukainen koordinaatio mukaan lukien tietojenvaihto, keskeisten toimijoiden välillä kaasu- ja sähköntuotantoaloilla ja erityisesti siirtoverkonhaltijoiden välillä eri kriisitasoilla.

4. Kriisijohtaja tai kriisijohtoryhmä

Ilmoitetaan kriisijohtaja ja sen tehtävät.

5. Eri toimijoiden tehtävät ja vastuut

- a) määritellään kriisitasoa kohti seuraavien toimijoiden tehtävät ja vastuut, mukaan lukien vuorovaikutus toimivaltaisten viranomaisten ja tarvittaessa kansallisen sääntelyviranomaisen kanssa:
 - i) maakaasualan yritykset,
 - ii) teollisuusasiakkaat,
 - iii) merkitykselliset sähköntuottajat;
- b) määritellään kriisitasoa kohti toimivaltaisten viranomaisten tehtävät ja vastuut sekä elimet, joille tehtävät on siirretty.

6. Toimenpiteet, jotka koskevat muiden kuin suojattujen asiakkaiden tarpeetonta kulutusta

Esitetään kuvaus toimenpiteistä, joilla estetään mahdollisuuksien mukaan ja kaasujärjestelmän turvallista ja luotettavaa toimintaa vaarantamatta tai vaaratilanteita synnyttämättä se, että muut kuin suojatut asiakkaat kuluttavat suojatuille asiakkaille tarkoitettua kaasua hätätilanteen aikana. Ilmoitetaan toimenpiteen luonne (hallinnollinen, tekninen jne.), keskeiset toimijat ja noudatettavat menettelyt.

7. Hätätilannetestit

- a) ilmoitetaan hätätilanteita koskevien reaaliaikaisten reagointisimulaatioiden aikataulu;
- b) ilmoitetaan mukana olevat toimijat, menettelyt sekä simuloitujen suurten ja kohtalaisten vaikutusten konkreettiset skenaariot.

Hätäsuunnitelman päivityksiä varten: esitetään lyhyt kuvaus testeistä, joita on suoritettu edellisen hätäsuunnitelman esittelyn jälkeen, ja keskeiset tulokset. Ilmoitetaan näiden testien tuloksena toteutetut toimenpiteet.

8. Alueellinen ulottuvuus

8.1 Kriisitasoittain toteutettavat toimet:

8.1.1 Ennakkovarointi

Esitetään kuvaus tässä vaiheessa sovellettavista toimenpiteistä ja kustakin toimenpiteestä erikseen:

- i) lyhyt kuvaus toimenpiteestä ja siihen osallistuvista keskeisistä toimijoista;
- ii) kuvaus noudatettavasta menettelystä tapauksen mukaan;
- iii) selvitys siitä, miten toimenpiteellä odotetaan voitavan torjua mahdollisen tapahtuman vaikutuksia tai varautua siihen ennalta;
- iv) kuvaus tiedonkulusta toimijoiden kesken.

8.1.2 Hälytystaso

a) esitetään kuvaus tässä vaiheessa sovellettavista toimenpiteistä ja kustakin toimenpiteestä erikseen:

- i) lyhyt kuvaus toimenpiteestä ja siihen osallistuvista keskeisistä toimijoista;
 - ii) kuvaus noudatettavasta menettelystä tapauksen mukaan;
 - iii) selvitys siitä, miten toimenpiteellä odotetaan voitavan torjua mahdollisen tapahtuman vaikutuksia tai varautua siihen ennalta;
 - iv) kuvaus tiedonkulusta toimijoiden kesken,
- b) esitetään kuvaus maakaasualan yrityksille asetetuista raportointivelvollisuuksista hälytystasolla.

8.1.3 Hätätilataso

- a) laaditaan luettelo ennalta määritellyistä tarjonta- ja kysyntäpuolen toimista kaasun asettamiseksi saataville hätätilanteessa, mukaan luettuina tällaisiin toimiin osallistuvien tahojen väliset kaupalliset sopimukset ja tarvittaessa maakaasuyhtiöille tarkoitetut korvausmekanismit,
- b) esitetään kuvaus tässä vaiheessa sovellettavista markkinapohjaisista toimenpiteistä ja kustakin toimenpiteestä erikseen:
 - i) lyhyt kuvaus toimenpiteestä ja siihen osallistuvista keskeisistä toimijoista;
 - ii) kuvaus noudatettavasta menettelystä;
 - iii) selvitys siitä, miten toimenpiteellä odotetaan voitavan hillitä tilannetta hätätilatalla;
 - iv) kuvaus tiedonkulusta toimijoiden kesken;

- c) esitetään kuvaus muista kuin markkinapohjaisista toimenpiteistä, joita on suunniteltu tai jotka on määrä panna täytäntöön hätätilatasolla ja kustakin toimenpiteestä erikseen:
- i) lyhyt kuvaus toimenpiteestä ja siihen osallistuvista keskeisistä toimijoista;
 - ii) arviointi kyseisen toimenpiteen tarpeellisuudesta kriisistä selviytymisen kannalta, myös missä määrin sitä on tarkoitus käyttää;
 - iii) yksityiskohtainen kuvaus menettelystä toimenpiteen täytäntöönpanemiseksi (esim. missä tilanteessa toimenpide otettaisiin käyttöön, kuka tekisi päätöksen);
 - iv) selvitys siitä, miten toimenpiteellä odotetaan voitavan hillitä tilannetta hätätilatasolla täydennyksenä markkinapohjaisille toimenpiteille;
 - v) arviointi toimenpiteen muista vaikutuksista;
 - vi) perustelut siitä, miten toimenpide täyttää 11 artiklan 6 kohdassa säädetyt edellytykset;
 - vii) kuvaus tiedonkulusta toimijoiden kesken;
- d) esitetään kuvaus maakaasualan yrityksille asetetuista raportointivelvollisuuksista.

8.2 Yhteistyömekanismi

- a) esitetään kuvaus käytössä olevista mekanismeista, jonka avulla yhteistyötä tehdään kunkin asianomaisen riskiryhmän sisällä ja varmistetaan asianmukainen koordinointi kullakin kriisitasolla. Esitetään kuvaus päätöksentekomenettelyistä, joiden turvin alueellisen tason asianmukaiset toimet toteutetaan kullakin kriisitasolla, mikäli sellaisia on käytössä, eikä niitä ole käsitelty 2 kohdassa;
- b) esitetään kuvaus mekanismeista, joilla yhteistyötä tehdään riskiryhmiin kuulumattomien jäsenvaltioiden kanssa ja koordinoidaan toimia kullakin kriisitasolla.

8.3 Jäsenvaltioiden välinen yhteisvastuu

- a) esitetään kuvaus suoraan liitettyjen jäsenvaltioiden välillä sovitusta järjestelyistä, joilla varmistetaan 13 artiklassa tarkoitetun yhteisvastuuperiaatteen soveltaminen;
- b) esitetään tapauksen mukaan kuvaus toisiinsa jonkin kolmannen valtion kautta yhteenliitettyjen jäsenvaltioiden välillä sovitusta järjestelyistä, joilla varmistetaan 13 artiklassa tarkoitetun yhteisvastuuperiaatteen soveltaminen.
-

LIITE VIII

Luettelo kaasun toimitusvarmuuteen liittyvistä muista kuin markkinapohjaisista toimenpiteistä

Toimivaltaisen viranomaisen on ennaltaehkäisy suunnitelmaa ja hätäsuunnitelmaa laatiessaan harkittava seuraavassa ohjeellisessa ja ei-tyhjentävässä luettelossa olevien toimenpiteiden hyödyntämistä ainoastaan hätätilanteissa:

a) tarjontapuolen toimenpiteet:

- strategisen kaasuvarastoinnin käyttö;
- vaihtoehtoisten polttoainevarastojen pakollinen käyttö (esim. neuvoston direktiivin 2009/119/EY ⁽¹⁾ mukaisesti);
- pakollinen muista lähteistä kuin kaasusta tuotetun sähkön käyttö;
- pakollinen kaasun tuotantomäärien lisääminen;
- pakollinen varastojen purkaminen;

b) kysyntäpuolen toimenpiteet:

- pakollisen kysynnän rajoittamisen eri vaiheet, mukaan lukien
- pakollinen polttoaineen vaihto;
- pakollinen keskeytettävissä olevien sopimusten käyttö, jos niitä ei täysimääräisesti käytetä osana markkinapohjaisia toimenpiteitä;
- pakollinen kiinteän kuormituksen purkaminen.

⁽¹⁾ Neuvoston direktiivi 2009/119/EY, annettu 14 päivänä syyskuuta 2009, jäsenvaltioiden velvollisuudesta ylläpitää raakaöljy- ja/tai öljytuotevarastojen vähimmäistasoa (EUVL L 265, 9.10.2009, s. 9).

LIITE IX

Vastaavuustaulukko

Asetus (EU) N:o 994/2010	Tämä asetus
1 artikla	1 artikla
2 artikla	2 artikla
3 artikla	3 artikla
6 artikla	5 artikla
8 artikla	6 artikla
9 artikla	7 artikla
4 artikla	8 artikla
5 artikla	9 artikla
10 artikla	10 artikla
10 artikla	11 artikla
11 artikla	12 artikla
—	13 artikla
13 artikla	14 artikla
12 artikla	4 artikla
—	15 artikla
—	16 artikla
14 artikla	17 artikla
—	18 artikla
—	19 artikla
16 artikla	20 artikla
15 artikla	21 artikla
17 artikla	22 artikla
Liite I	Liite II
7 artikla	Liite III
Liite IV	Liite I
—	Liite IV
—	Liite V
—	Liite VI
—	Liite VII
Liite II	—
Liite III	Liite VIII
—	Liite IX